

Školní vzdělávací
program **Skřivanská**
škola - naše škola
RVP ZV

"Škola, jež vám ukazuje světlé cesty do života a do světa." - Dr. V. Vojtěch

Základní škola a mateřská škola, Skřivany

1. Identifikační údaje

Název ŠVP	Skřivanská škola - naše škola		
Motivační název	"Škola, jež vám ukazuje světlé cesty do života a do světa" - Dr.V. Vojtěch		
Datum platnosti ŠVP	1. 9. 2007	Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání
Verze	první	Vzdělávací program	RVP ZV Základní vzdělávání
Délka studia v letech:	9	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání

Název školy	Základní škola a mateřská škola, Skřivany
Adresa	Dr. Vojtěcha 100; 503 52 Skřivany
IČ	70998124
REDIZO	650054652
Ředitel	Mgr. Dana Fráňová
Telefon	495 493 606
Email	zsskrivany@zsskrivany.cz
www	www.zsskrivany.cz
Zřizovatel	Obec Skřivany
Adresa	Dr. Vojtěcha 199, Skřivany 503 52
Kontakty	495 491 318

Doplňující údaje

Č.j.: ZŠS 370/07

úprava ve šk. roce 2013/2014 - změna vedení školy, úprava RVP

úprava ve šk. roce 2017/2018 - zohledňující Opatření ministryně č. j: MSMT-7019/2017 z 3. května 2017

úprava ve šk. roce 2020/2021 – Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem – MŠMT – vydáno 23.9.2020

doplňek ve šk. roce 2021/2022 – Matematika – doplnění učebních osnov – učivo a očekávané výstupy podle Hejného metody

datum, podpis, razítka

1. Charakteristika ŠVP

1.1. Zaměření školy

Za nejpodstatnější považujeme

- jazykovou vybavenost žáků
- osvojení základů matematiky, její aplikaci v praxi
- osvojení práce s informačními technologiemi
- pohybovou a sportovní výchovu
- integraci žáků se speciálními potřebami
- naplnění volného času dětí širokou nabídkou nepovinných předmětů a zájmových kroužků

Jazykovou vybaveností nemyslíme jen studium cizích jazyků (aj,nj,rj), ale zvládnutí jazyka mateřského tak, aby u žáků nedocházelo k sekundární negramotnosti.

Matematika jako jeden ze základů praktického života, logiky a metodologie patří mezi stěžejní předměty ve škole. Posílení zájmu žáků o tento předmět patří k našim prioritám.

Bez informačních technologií již dnešní život není možný. Proto umožňujeme našim žákům využívat počítače i mimo vyučování ve Školním počítačovém klubu.

Na zdravý pohyb nelze zapomínat v žádné době. Každé dítě může navštěvovat kroužky sportovních her a pohybových her, kopané, vybíjené, aerobiku a volejbalu. Ke sportu vedeme děti i při každoročně pořádaných školách v přírodě, lyžařských a plaveckých výcvicích.

Děti se speciálními potřebami nesmějí žít vedle nás, ale s námi. Naše škola jim to svým integračním programem plně umožňuje.

Nabídka školní družiny jistě uspokojí všechny zájemce o smysluplné využití volného času. Nabízíme, výtvarnou výchovu, počítačový klub a výše jmenované sportovní aktivity.

1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy (dále ročníků, předmětů) vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a které tvoří jeho základní strategii.

Nejdůležitějšími cíli základního vzdělávání je:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání
  - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
  - vést žáky k všeestranné, účinné a otevřené komunikaci
  - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
  - připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnilisvé povinnosti
  - vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
  - učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný
  - vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
  - pomáhat žákům, poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- V etapě základního vzdělávání považujeme za klíčové tyto kompetence.

- Kompetence k učení (mj. efektivní vlastní učení se, práce s informacemi, samostatné pozorování, experimentování atd.)
- Kompetence k řešení problémů (rozpozná problém, plánuje způsob řešení, kriticky myslí, využívá vědomosti pro různé varianty řešení atd.)
- Kompetence komunikativní (formuluje a vyjadřuje své myšlenky, naslouchá druhým, využívá informační a komunikační prostředky atd.)
- Kompetence sociální a interpersonální (spolupracuje v týmu, je ohleduplný k jiným, přispívá k diskusi v menším i větším kolektivu atd.)
- Kompetence občanské (respektuje přesvědčení druhých, chápe základní demokratické principy společnosti, rozhoduje se zodpovědně, jedná ekologicky atd.)
- Kompetence pracovní (používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, přistupuje zodpovědně k výsledkům pracovní činnosti atd.)

Podrobně jsou klíčové kompetence rozpracovány v jednotlivých plánech vyučovacích předmětů K osvojování výše uvedeného směřuje každodenní činnost školy, tj. vyučování, ale i mnohé další činnosti a akce, které se školou souvisejí. Mezi nejdůležitější činitele, kterými je škola utvářena patří:

- Škola úspěšného života

Škola by měla být zajímavá a přinášet žákům radost z úspěchu, neboť úspěch je velkou hnací silou v životě člověka. Úspěšný člověk je spokojený, má dost síly pomáhat druhým, obohacuje své okolí. Lépe zdolává překážky a drobné neúspěchy jej neodvedou z cesty, kterou si vytýčil.

- Spolupráce a vzájemná pomoc

Důležitým prvkem je spolupráce a vzájemná pomoc. Netýká se jenom žáků navzájem, ale i pedagogů, rodičů a další veřejnosti.

- Klima školy

Úspěšný život si nelze představit bez dobrého klimatu, ve kterém dítě vyrůstá. Jde opět nejen o prostředí školy, ale v hlavní míře i rodiny. Ve škole se zaměřujeme na estetiku prostředí, mezilidské vztahy, pozitivní školní tradice, pocit bezpečí a jistoty. Pro každého jedince není škola přípravou na život, ale život sám.

- Všeestrannost i preference

Celková koncepce vychází z toho, že cílem školy je přispět k výchově odpovědného, sociálně tolerantního občana vybaveného základními vědomostmi a hlavně dovednostmi. Základní škola je o všeestrannosti. Přesto z pohledu současného světa s výhledem do budoucnosti musíme preferovat oblasti pro dnešní svět nezbytné. Do školní přípravy zakomponovat fenomény začátku 21. století a pružně reagovat na vývoj technologií patřících do dnešního běžného života, jejichž znalost požadují budoucí zaměstnavatelé absolventů a je potřebná k dalšímu studiu a zároveň se zaměřit na zdravý životní styl a ekologii.

1.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření²². Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ²⁴. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Škola zpracovává pro žáka PLPP v případě, kdy nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka. PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovnou poradkyní, třídní učitel průběžně PLPP vyhodnocuje. V případě PO 1 nemusí být PLPP vypracován v písemné formě. V ostatních případech je forma PLPP písemná i elektronická. Pokud podpůrná opatření nevedou k naplnění stanovených cílů, doporučí škola využití poradenské pomoci ŠPZ. Nejčastěji spolupracujeme s PPP v Hradci Králové a v Jičíně, SPC v Hradci Králové.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a souhlasu zákonného zástupce žáka (souhlas zákonného zástupce je uveden ve zprávě ŠPZ). IVP vychází ze školního vzdělávacího programu. Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola spolupracuje s PPP Hradec Králové, PPP Jičín, SPC Hradec Králové, SPC Janské Lázně. Minimálně jednou ročně školu navštěvuje odborník ŠPZ, který je přítomen vyučovacích hodin, zvláště primárních předmětů - M, ČJ - za účelem zhodnocení poskytovaných podpůrných opatření žákovi, spolupráce žák - asistent pedagoga - vyučující, nastavení IVP apod.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Výchovný poradce

- poskytuje poradenství v oblasti vzdělávání a profesní dráhy, informace k přijímacímu řízení na SŠ
- vyhledává žáky, jejichž vývoj a vzdělávání potřebují zvláštní pozornost
- zajišťuje diagnostiku speciálních vzdělávacích potřeb
- připravuje podmínky pro integraci, koordinuje tvorbu individuálních vzdělávacích plánů na 1. a 2. stupni
- řeší výchovné potíže (záškoláctví, školní neúspěšnost, ...) iniciuje schůzky s třídním učitelem a dalšími pracovníky ŠPP

Školní metodik prevence

- poskytuje poradenství a informační činnost v oblasti prevence rizikového chování pro učitele, rodiče, žáky
- podílí se na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sextami, kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování, a dalších typů rizikového chování
- spolupracuje s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s rizikovým chováním
- iniciuje schůzky s třídním učitelem a dalšími pracovníky ŠPP

Školní logoped

- nápravná péče ve škole v oblastech poruch řeči

Druhý pedagog

- pracuje s jednotlivci nebo s malou skupinkou na zadaném úkolu, popř. v oddělených skupinách
- výrazně zvyšuje možnosti individualizace výuky s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků
- lze uplatnit při tandemovém vyučování a dělení žáků do skupin

Asistent pedagoga

- spolupráce s učitelem na přímé výchovné a vzdělávací činnosti u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a u dalších žáků
- pomoc při komunikaci mezi učiteli a žáky a při komunikaci mezi učiteli a zákonnými zástupci žáků
- individuální i skupinová podpora žáků při přípravě na výuku, u žáků se zdravotním postižením rovněž pomoc při sebeobsluze
- asistence učiteli v širším spektru jeho činností, čímž umožňuje učiteli, aby i on sám věnoval více času a pozornosti podpoře žáků s postižením/znevýhodněním

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**v oblasti organizace výuky:**

- dobré zformulovaná pravidla vyučovacího dne (vyučovací hodina, přestávka)
- jasná struktura vyučovací hodiny
- shoda na základní organizační struktuře s dalšími vyučujícími
- žák sedí samostatně v lavici, žák sedí v klidnější části třídy, žák sedí v přední lavici při nácviku nových dovedností
- využít klidné místo ve třídě
- zařazení relaxační chvilky
- zařazení pobytu na koberci
- poskytování pedagogické intervence v kratších časových úsecích po vyučování
- poskytování pedagogické intervence v rozsahu jedné vyučovací hodiny po vyučování 1x týdně (nebo dle pokynů ŠPZ)
- zařazení do speciálně pedagogické péče
- dostatek prostoru na pracovní ploše (rozložení pomůcek – didaktických, učebních)
- časté střídání činností
- střídání pracovního prostředí v průběhu vyučovací hodiny
- práce ve skupinách
- individuální práce

v oblasti metod výuky:

- prodloužený výklad vysvětllování s využíváním názornosti
- postup ve výkladu od nejjednoduššího ke složitějšímu
- případný opakovaný výklad - individuálně hromadná výuka propojená s individuálním zapojením do výukových aktivit
- individuální výuka žáka (pokud ostatní budou mít jinou činnost)
- práce se speciální učebnicí (i s elektronickou)
- práce s didaktickým materiálem (vizualizované přehledy, tabulky, manipulativní pomůcky, názorné pomůcky)
- využití demonstračních postupů (případně s krokováním)
- učení v životních situacích didaktické hry aktivizační metody (dialog, hraní rolí, situační metody)
- multisenzorický přístup (zapojení co nejvíce smyslů v kombinaci se slovem, pohybem)
- podpora zaměření žáka na úkol, nikoliv na riziko neúspěchu
- kooperativní výuka pozorování, badatelské aktivity
- činnostně orientovaná výuka
- výuka podporující kompetence žáka, samostatnosti a odpovědnosti žáka (práce s chybou, vytvoření podpůrného systému pro plnění/zaznamenávání povinností)

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

- jasná a srozumitelná pravidla ověřování vědomostí a dovedností
- při ověřování vědomostí respektování osobního tempa žáka
- písemné či ústní zkoušení pouze po předchozí domluvě
- upřednostnění písemného zkoušení před ústním
- upřednostnění ústního zkoušení před písemným
- upravené, zkrácené zadání písemné práce upravené, zkrácené pracovní texty
- využití doplňovacích cvičení při ověřování vědomostí
- volba samostatných aktivit žáka při ověřování podle jeho preferencí
- ověřování vědomostí formou portfolia žáka
- osobní podpora asistenta při procesu ověřování vědomostí žáka
- pozitivní motivace žáka v průběhu procesu ověřování vědomostí
- větší dohled a podpora, povzbuzení při plnění úkolů v rámci ověřování vědomostí
- ocenění přístupu žáka, pečlivosti, svědomitosti
- umožnění více času na splnění úkolu, pokud to pracovní tempo vyžaduje.

Úpravy obsahu vzdělávání jsou uvedeny v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP.

v oblasti hodnocení:

- stanovená jasná kritéria hodnocení (i ve spolupráci s rodinou)
- motivační hodnocení - povzbuzovat pochvalou
- ocenění snahy a zájmu žáka
- individuální hodnocení dílčích pokroků žáka
- hodnocení známkou v kombinaci se slovním hodnocením
- sebehodnocení, vyjádření své úspěšnosti, neúspěšnosti
- hodnocení klasifikačním stupněm (nepřeceňovat informaci známkou)
- ocenění dílčích úspěchů
- formativní hodnocení (hodnocení průběhu žákova učení, činností – žák dostává zpětnou vazbu v době, kdy je to důležité pro jeho proces učení)
- motivační odměna podle nastavených kritérií (obrázek, žeton, nálepka...)
- hodnocení pouze toho, co žák vypracoval

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

nácvik sociální komunikace, rozvoj grafomotorických dovedností, logopedická péče, rozvíjení sluchového vnímání, prostorová orientace, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, bazální stimulace u žáků s kombinovanými vadami, bazální stimulace u žáků s mentálním postižením

Všichni žáci, kteří potřebují speciální postupy při výuce, pracují podle individuálního vzdělávacího plánu, jenž sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem, učiteli vybraných předmětů a souhlasem rodičů. Přechod na druhý stupeň je v naší škole nenásilný, podle individuálních plánů postupují žáci až do doby, kdy je jejich problém kompenzován.

1.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. V průběhu vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Škola zpracovává pro žáka PLPP, které sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovnou poradkyní, třídní učitel průběžně PLPP vyhodnocuje. Forma PLPP je písemná i elektronická.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a souhlasu zákonného zástupce žáka (souhlas zákonného zástupce je uveden ve zprávě ŠPZ). IVP vychází ze školního vzdělávacího programu. Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Zodpovědné osoby a jejich role:

Výchovný poradce

- poskytuje poradenství v oblasti vzdělávání a profesní dráhy, informace k přijímacímu řízení na SŠ
- vyhledává žáky nadané a mimořádně nadané
- koordinuje tvorbu PLPP a individuálních vzdělávacích plánů na 1. a 2. stupni

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

předčasný nástup dítěte ke školní docházce

vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech

občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka

obohacování vzdělávacího obsahu

zadávání specifických úkolů, projektů

příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

1. 5 Zabezpečení výuky distančním způsobem

Základní vzdělávání se uskutečňuje:

- v denní formě
- v distanční formě Pro účely tohoto zákona se rozumí
- denní formou vzdělávání výuka organizovaná pravidelně každý den v pětidenním vyučovacím týdnu v průběhu školního roku.
- s účinností ode dne 25. 8. 2020 jsou stanovena pravidla pro vzdělávání distančním způsobem v některých mimořádných situacích uzavření škol či zákazu přítomnosti žáků ve školách.
- distanční forma vzdělávání je samostatné studium uskutečňované formou offline nebo online. Kdy škola musí začít povinně vzdělávat distančním způsobem
- Pokud z důvodu krizových opatření vyhlášených po dobu trvání krizového stavu podle krizového zákona, z důvodu nařízení mimořádného opatření, například mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví nebo krajské hygienické stanice podle zákona o ochraně veřejného zdraví
- nebo z důvodu nařízení karantény není možná osobní přítomnost většiny (více než 50%) žáků z nejméně jedné třídy, musí škola vzdělávat dotčené žáky distančním způsobem. Postačí naplnění jedné z těchto tří podmínek
- Za splnění předpokladů pro zahájení výuky distančním způsobem má škola povinnost u těchto žáků pokračovat ve vzdělávání distančním. Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem. Není tedy povinností je naplnit beze zbytku.
- Škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem, pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (například mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZd) nebo z důvodu nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost ve škole více než poloviny žáků alespoň jedné třídy.
- Prezenční výuka dotčených žáků přechází na výuku distančním způsobem (s ohledem na jejich podmínky pro distanční vzdělávání). Ostatní žáci, kterých se zákaz nedotkně, pokračují v prezenčním vzdělávání. Preferuje se, aby zároveň zůstávali součástí jedné skupiny.
- V ostatních případech škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem. Škola pak postupuje obdobně jako v běžné situaci, kdy žáci nejsou přítomni ve škole.

Povinnosti žáků

- žáci jsou povinni se řádně vzdělávat, jak prezenční, tak distanční formou výuky, při ní v míře odpovídajícím okolnostem.
- žák je povinen být případě mimořádných opatření vybaven ochrannými prostředky dýchacích cest a používat je předepsaným způsobem.

Zákonný zástupce žáka

- je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka, jak při prezenční výuce, tak při distančním vzdělávání.
- zákonné zástupci jsou povinni dokládat důvody nepřítomnosti dítěte a žáka ve vyučování, a to i v jeho

distanční formě. **Režim**

- Režim vyučovacích hodin a přestávek, rozvrh při prezenční výuce, rozdělení žáků do tříd se nevztahuje na distanční vzdělávání, zde jsou respektována specifika tohoto způsobu vzdělávání, jako jsou odlišné technické vybavení a možnosti žáků, náročnost dlouhodobé práce s počítačem, dlouhodobé sledování monitoru, nevhodné držení těla, atd.
- Délku výuky a přestávek stanovuje pedagog při distančním vzdělávání podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám žáků, jejich schopnostem a reakcím.

Distanční vzdělávání škola přizpůsobí podmínkám žáků a zajistí

- on-line výukou, kombinací synchronní on-line výukou (pedagogický pracovník pracuje v určené době se skupinou žáků prostřednictvím komunikační platformy Microsoft Teams, popřípadě Skype) a asynchronní výukou (žáci pracují individuálně, tempo a čas si volí sami); časové rozvržení takovéto výuky odpovídá zhruba časovému rozvržení prezenční výuky a bude stanoveno vždy pro konkrétní případy, např. odlišně při distanční výuce celé třídy, nebo kombinace distanční výuky pro jednu část třídy a prezenční výuku pro druhou část
- off-line výukou, bez kontaktů přes internet, a to buď předáváním písemných materiálů poštou či osobním vyzvedáváním, telefonicky,
- individuálními konzultacemi žáků a pedagogických pracovníků,
- komunikací pedagogických pracovníků se zákonnými zástupci žáků,
- zveřejněním zadávaných úkolů a následným zveřejněním správného řešení,
- informováním žáka o jeho výsledcích, poskytováním zpětné vazby, uplatňováním zejména formativního hodnocení, a vedení žáka k sebehodnocení,
- pravidelnou a průběžnou komunikací s žákem, způsobem odpovídajícím jeho možnostem, technickému vybavení a rodinným podmínkám,
- průběžnou kontrolní a hospitační činnost vedení školy.

Při distančním vzdělávání nelze realizovat vzdělávání v rozsahu plánovaném pro prezenční výuku, škola se zaměří především na stěžejní výstupy v českém jazyce, matematice a cizím jazyce. Priority ve vzdělávání budou operativně určovány podle délky distanční výuky, zda půjde o krátkodobé či dlouhodobé zákazy přítomnosti žáků ve školách. Veškeré změny ve vzdělávacím obsahu a tematických plánech, přesuny učiva, vypuštění učiva škola eviduje a využije pro případné úpravy vzdělávání v dalším období a úpravy svého školního vzdělávacího programu. Hodnocení výsledků vzdělávání

- Při distančním vzdělávání, zajišťovaném jakoukoli formou, žák vždy dostane zpětnou vazbu o výsledcích svého vzdělávání a plnění zadaných úkolů, je uplatňováno především formativní hodnocení, jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením.
- Po uzavření určitých celků učiva je provedeno sumativní hodnocení výsledků žáka při osvojování učiva tohoto celku. • Výsledky vzdělávání prezenční formou jsou dokládány i písemnými pracemi žáka (testy, prověrky), při distanční výuce jsou výsledky jeho práce ukládány ve formě osobního portfolia, v listinné, nebo digitální podobě.
- zapojení žáka či nedostačující míra zapojení do distanční výuky se neodrazí v hodnocení klasifikačním

stupněm.

- zákonné zástupci jsou při distančním vzdělávání informováni průběžně, pravidelně ve stanovených intervalech, prostřednictvím - komunikační platformy školy (Discord, Microsoft Teams, Skype , Škola OnLine...), - případně skupinovým chatem, videohovory, které nahrazují klasické třídní schůzky, - písemnou korespondencí, telefonicky, osobně. Podmínky zacházení s majetkem školy V případě přechodu na vzdělávání distančním způsobem mohou být žákům zapůjčeny technické prostředky školy pro digitální komunikaci (tablet), tento majetek je zapůjčen uzavřením smlouvy o výpůjčce. Vnitřní řád školní jídelny

Zajištění obědů v době distanční výuky

- Školní jídelna umožní odběr obědů v rámci školního stravování i žákům, kteří se povinně vzdělávají distančním způsobem.
- Při vyzvedávání obědů do jídlonosičů je jídlo možné vydat jen osobě, které nebyla nařízena karanténa ani zakázána přítomnost ve škole.
- Výdej jídla se provádí formou bezkontaktního výdeje z okna, v době od 11:15-12.00 hod.

2. Výchovné a vzdělávací strategie školy

2.1 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Integrace do výuky

Jazyk a jazyková komunikace	
1. ročník	jazyková výchova
8. ročník	komunikační a slohová příprava
Matematika	
	nestandardní aplikáční úlohy, lineární rovnice mocniny s přirozeným mocnitelem reálná čísla, mocniny výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
Informační technologie	
5. ročník	vyhledávání informací a komunikace zpracování a využití informací základy práce s počítačem
7. ročník	multimedia
Hudební výchova	
6. ročník	vokální činnosti poslechové činnosti vokální činnosti
7. ročník	poslechové činnosti vokální činnosti instrumentální činnosti
8. ročník	vokální činnosti poslechové činnosti instrumentální činnosti
9. ročník	poslechové činnosti vokální činnosti instrumentální činnosti
školní družina	
1. ročník	zájmová činnost odpočinková

Pokryto předmětem

Cizí jazyk
Matematika
Informační technologie
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Výtvarná výchova

školní družina

Dějepis

výchova k občanství

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik

Finanční gramotnost

Zdravé zuby

Mléko do škol

Ovoce do škol

Dopravní výchova

Chování člověka za mimořádných situací

škola v přírodě

Sebepoznání a sebepojetí

Integrace do výuky

Jazyk a jazyková komunikace	
6. ročník	komunikační a slohová příprava
Matematika	
8. ročník	výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny reálná čísla, mocniny
Přírodopis	
	etologie živočichů
Informační technologie	
7. ročník	multimedia
9. ročník	ochrana
Hudební výchova	
6. ročník	poslechové činnosti vokální činnosti vokální činnosti poslechové činnosti vokální činnosti poslechové činnosti vokální činnosti
7. ročník	poslechové činnosti vokální činnosti poslechové činnosti vokální činnosti poslechové činnosti vokální činnosti
8. ročník	činnosti vokální činnosti poslechové činnosti vokální činnosti poslechové činnosti vokální činnosti
9. ročník	činnosti vokální činnosti poslechové činnosti vokální činnosti

Pokryto předmětem

Cizí jazyk

Matematika**Informatika****Fyzika****Chemie****Přírodopis****Hudební výchova****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

Výtvarná výchova**Tělesná výchova****Člověk a svět práce****školní družina****Dějepis****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik**Finanční gramotnost****Zdravé zuby****Dopravní výchova****Chování člověka za mimořádných situací****škola v přírodě****Seberegulace a sebeorganizace**

Integrace do výuky

Matematika
8. ročník lineární rovnice
Hudební výchova
6. ročník poslechové činnosti
7. ročník poslechové činnosti
8. ročník poslechové činnosti
9. ročník poslechové činnosti
Výtvarná výchova
2. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti
Člověk a svět práce
1. ročník práce s drobným materiélem

Pokryto předmětem

Matematika**Informační technologie****Fyzika****Chemie****Přírodopis****Zeměpis****Hudební výchova****Tělesná výchova****Člověk a svět práce**

Psychohygiena

Integrace do výuky

Jazyk a jazyková komunikace

1. ročník jazyková výchova

Pokryto předmětem

Matematika**Informační technologie****Fyzika****Přírodopis****Výtvarná výchova****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik**Finanční gramotnost****Dopravní výchova****Chování člověka za mimořádných situací****Zimní škola v přírodě****Lyžování-týdenní lyžařský výcvik****Zdravé zuby****Ovoce do škol****Dopravní výchova****Chování člověka za mimořádných situací****Zimní škola v přírodě****škola v přírodě****Finanční gramotnost****Kreativita****Integrace do výuky****Jazyk a jazyková komunikace**

1. ročník	jazyková výchova
6. ročník	komunikační a slohová příprava
7. ročník	Literární výchova

Matematika

8. ročník	mocniny s přirozeným mocnitelem nestandardní aplikační úlohy výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny lineární rovnice reálná čísla, mocniny
-----------	--

Informační technologie

5. ročník	zpracování a využití informací základy práce s počítačem vyhledávání informací a komunikace
-----------	---

Hudební výchova

6. ročník	pohybové činnosti vokální činnosti
7. ročník	pohybové činnosti instrumentální činnosti
8. ročník	pohybové činnosti instrumentální činnosti
9. ročník	pohybové činnosti

	instrumentální činnosti
Výtvarná výchova	
2. ročník	Rozvíjení smyslové citlivosti
Člověk a svět práce	
1. ročník	práce s drobným materiélem
2. ročník	Práce s drobným materiélem

Pokryto předmětem

Cizí jazyk
Matematika
Informační technologie
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Člověk a svět práce
školní družina
Dějepis
výchova k občanství

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik
Finanční gramotnost
Dopravní výchova
Chování člověka za mimořádných situací
Zimní škola v přírodě
škola v přírodě

Poznávání lidí

Integrace do výuky

Cizí jazyk	
3. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
5. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
Jazyk a jazyková komunikace	
6. ročník	Komunikační a slohová příprava
7. ročník	Literární výchova
Přírodopis	
8. ročník	etologie živočichů
Informační technologie	
5. ročník	vyhledávání informací a komunikace
7. ročník	Komunikace
7. ročník	Multimedia

9. ročník	poslechové činnosti
Člověk a svět práce	
2. ročník	Práce s drobným materiélem

Pokryto předmětem

Jazyk a jazyková komunikace
Matematika
Informační technologie
Člověk a jeho svět
Fyzika
Přírodopis
Zeměpis
Výtvarná výchova
školní družina
Dějepis
výchova k občanství

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik
Finanční gramotnost
Ovoce do škol
Dopravní výchova
Chování člověka za mimořádných situací
Zimní škola v přírodě
škola v přírodě

Mezilidské vztahy

Integrace do výuky

Cizí jazyk	
3. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
7. ročník	volný čas a zájmová činnost
Jazyk a jazyková komunikace	
	Komunikační a slohová příprava
	Literární výchova
Matematika	
8. ročník	nestandardní aplikační úlohy
Informační technologie	
5. ročník	Vyhledávání informací a komunikace
	Zpracování a využití informací
	Bezpečnost práce
Hudební výchova	
6. ročník	pohybové činnosti
	Poslechové činnosti
7. ročník	pohybové činnosti
	Poslechové činnosti
8. ročník	pohybové činnosti
	Poslechové činnosti
9. ročník	pohybové činnosti

Hudební výchova

6. ročník	poslechové
7. ročník	činnosti
8. ročník	poslechové činnosti poslechové činnosti

Pokryto předmětem

Jazyk a jazyková komunikace**Cizí jazyk****Matematika****Informační technologie****Člověk a jeho svět****Fyzika****Přírodopis****Zeměpis****Výtvarná výchova****školní družina****Dějepis****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik**Finanční gramotnost****Ovoce do škol****Dopravní výchova****Chování člověka za mimořádných situací****Zimní škola v přírodě****škola v přírodě****Komunikace**

Integrace do výuky

Cizí jazyk

3. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
5. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

Jazyk a jazyková komunikace

1. ročník	jazyková výchova
6. ročník	jazyková příprava
7. ročník	Literární výchova jazyková příprava komunikační a slohová příprava
8. ročník	komunikační a slohová příprava
9. ročník	jazyková příprava

Matematika

8. ročník	nestandardní aplikační úlohy lineární rovnice reálná čísla, mocniny
-----------	---

Přírodopis

1. ročník	etologie živočichů
-----------	--------------------

Informační technologie

5. ročník	zpracování a používání informací
8. ročník	sportovní a zdravotní komunikace
9. ročník	nákupy

Jazyk a jazyková komunikace

7. ročník multimedia

Hudební výchova

6. ročník	poslechové činnosti vokální činnosti
7. ročník	poslechové činnosti instrumentální činnosti vokální činnosti
8. ročník	poslechové činnosti vokální činnosti instrumentální činnosti
9. ročník	poslechové činnosti instrumentální činnosti vokální činnosti

Pokryto předmětem

Jazyk a jazyková komunikace**Cizí jazyk****Matematika****Informační technologie****Člověk a jeho svět****Fyzika****Chemie****Přírodopis****Zeměpis****Výtvarná výchova****Tělesná výchova****školní družina****Dějepis****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik**Finanční gramotnost****Mléko do škol****Ovoce do škol****Dopravní výchova****Chování člověka za mimořádných situací****Zimní škola v přírodě****škola v přírodě****Kooperace a kompetence**

Integrace do výuky

Člověk a svět práce

1. ročník	práce s drobným materiélem
2. ročník	Práce s drobným materiélem
7. ročník	komunikační a slohová příprava

Pokryto předmětem

Informační technologie
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Hudební výchova
Tělesná výchova
Člověk a svět práce
výchova k občanství

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik
Finanční gramotnost
Zdravé zuby
Dopravní výchova
Chování člověka za mimořádných situací
Zimní škola v přírodě
škola v přírodě

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik
Ovoce do škol
Chování člověka za mimořádných situací
Zimní škola v přírodě
škola v přírodě

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Integrace do výuky

Matematika
8. ročník nestandardní aplikační úlohy mocniny s přirozeným mocnitelem lineární rovnice výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny reálná čísla, mocniny
Přírodopis
9. ročník etologie živočichů
9. ročník Základy ekologie
Informační technologie
5. ročník zpracování a využití informací vyhledávání informací a komunikace základy práce s počítačem
Člověk a svět práce
2. ročník Práce s drobným materiélem

Pokryto předmětem

Matematika
Informační technologie
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Výtvarná výchova
školní družina
Dějepis

Hodnoty, postoje, praktická etika

Integrace do výuky

Jazyk a jazyková komunikace
7. ročník Literární výchova
Matematika
8. ročník mocniny s přirozeným mocnitelem nestandardní aplikační úlohy lineární rovnice
Přírodopis
etologie živočichů
Informační technologie
5. ročník zpracování a využití informací
7. ročník multimedia
Hudební výchova
6. ročník pohybové činnosti
7. ročník vokální
8. ročník činnosti
9. ročník pohybové činnosti
9. ročník vokální činnosti
Člověk a svět práce
1. ročník práce s drobným materiélem

Pokryto předmětem

Jazyk a jazyková komunikace
Matematika
Informační technologie
Fyzika

Chemie

Přírodopis

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Tělesná výchova

školní družina

Dějepis

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik

Finanční gramotnost

Zdravé zuby
Ovoce do škol
Chování člověka za mimořádných situací
Zimní škola v přírodě
škola v přírodě

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA**Občanská společnost a škola**

Integrace do výuky

Jazyk a jazyková komunikace

2. ročník	Literární výchova
6. ročník	komunikační a slohová příprava komunikační a slohová příprava
8. ročník	

Chemie

9. ročník	Chemie a společnost
-----------	---------------------

Informační technologie

7. ročník	multimedia
-----------	------------

Pokryto předmětem

Cizí jazyk**Matematika****Informační technologie****Člověk a jeho svět****Chemie****Zeměpis****Výtvarná výchova****Dějepis****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik**škola v přírodě****Ovoce do škol****Mléko do škol****Občan, občanská společnost a stát**

Integrace do výuky

Cizí jazyk

7. ročník	volný čas a zájmová činnost
-----------	-----------------------------

Pokryto předmětem

Zeměpis**Výtvarná výchova****Dějepis**

Pokrytí v projektu

Finanční gramotnost**Dopravní výchova****Zimní škola v přírodě****škola v přírodě****Mléko do škol****Formy participace občanů v politickém životě**

Integrace do výuky

Cizí jazyk

8. ročník	sport, péče o zdraví
-----------	----------------------

Matematika**lineární rovnice**

Pokryto předmětem

Zeměpis**Dějepis****výchova k občanství****Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**

Integrace do výuky

Cizí jazyk

9. ročník	nákupy
-----------	--------

Pokryto předmětem

Zeměpis**Dějepis****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

Finanční gramotnost**VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**

Člověk a jeho svět

Chemie

Evropa a svět nás zajímá

Integrace do výuky

Cizí jazyk

3. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
4. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
5. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
7. ročník	volný čas a zájmová činnost

Jazyk a jazyková komunikace

6. ročník	Literární výchova
8. ročník	jazyková příprava

Zeměpis

9. ročník	životní prostředí
-----------	-------------------

Informační technologie

5. ročník	vyhledávání informací a komunikace
7. ročník	multimedia

Pokryto předmětem

Cizí jazyk

Informační technologie

Člověk a jeho svět

Fyzika

Chemie

Zeměpis

Výtvarná výchova

Dějepis

Objevujeme Evropu a svět

Integrace do výuky

Cizí jazyk

3. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
4. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
5. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
8. ročník	sport, péče o zdraví

Jazyk a jazyková komunikace

9. ročník	jazyková příprava
ročník	Literární výchova

Matematika

8. ročník	nestandardní aplikační úlohy
-----------	------------------------------

Zeměpis

9. ročník	geografie světadílů - Amerika životní prostředí
Informační technologie	
5. ročník	zpracování a využití informací
Hudební výchova	
6. ročník	poslechové
7. ročník	činnosti
8. ročník	poslechové
9. ročník	činnosti poslechové činnosti poslechové činnosti

Pokryto předmětem

Člověk a jeho svět**Zeměpis****Výtvarná výchova****Dějepis****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

Dopravní výchova**Škola v přírodě****Mléko do škol*****Jsme Evropané***

Integrace do výuky

Cizí jazyk

3. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
4. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
5. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
9. ročník	nákupy

Jazyk a jazyková komunikace

6. ročník	Literární výchova
8. ročník	Literární výchova jazyková příprava
9. ročník	Literární výchova jazyková příprava

Pokryto předmětem

Cizí jazyk**Člověk a jeho svět****Zeměpis****Výtvarná výchova****Dějepis****MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA****Kulturní difference**

Integrace do výuky

Cizí jazyk

3. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
4. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
5. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
7. ročník	volný čas a zájmová činnost

Jazyk a jazyková komunikace

6. ročník	Literární výchova
-----------	-------------------

Cizí jazyk

7. ročník	Literární výchova
8. ročník	jazyková příprava
9. ročník	jazyková příprava

Zeměpis

geografie světadílů - Amerika

Hudební výchova

6. ročník	poslechové činnosti
7. ročník	poslechové činnosti
8. ročník	poslechové činnosti
9. ročník	poslechové činnosti

Pokryto předmětem

Cizí jazyk**Člověk a jeho svět****Přírodopis****Zeměpis****Výtvarná výchova****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik

Zimní škola v přírodě**škola v přírodě****Ovoce do škol****Mléko do škol****Lidské vztahy**

Integrace do výuky

Cizí jazyk	
3. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
4. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
5. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
Jazyk a jazyková komunikace	
7. ročník	komunikační a slohová příprava
8. ročník	komunikační a slohová příprava
Přírodopis	
	etologie živočichů
Informační technologie	
5. ročník	zpracování a využití informací vyhledávání
7. ročník	informací a komunikace multimedia
Hudební výchova	
6. ročník	poslechové činnosti
7. ročník	poslechové činnosti
8. ročník	poslechové činnosti
9. ročník	poslechové činnosti

Pokryto předmětem

Jazyk a jazyková komunikace**Cizí jazyk**

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik**Finanční gramotnost****Zdravé zuby****Dopravní výchova****Chování člověka za mimořádných situací****Zimní škola v přírodě****škola v přírodě****Ovoce do škol****Mléko do škol****Etnický původ**

Integrace do výuky

Cizí jazyk

3. ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
 4. ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
 5. ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
 8. ročník sport, péče o zdraví

Jazyk a jazyková komunikace

7. ročník Literární výchova
 8. ročník jazyková příprava

Zeměpis

9. ročník geografie světadílů - Amerika

Hudební výchova

6. ročník poslechové činnosti
 pohybové činnosti
 vokální činnosti
 7. ročník poslechové činnosti
 pohybové činnosti
 instrumentální činnosti
 8. ročník poslechové činnosti
 pohybové činnosti
 instrumentální činnosti
 9. ročník poslechové činnosti
 pohybové činnosti
 instrumentální činnosti

Jazyk a jazyková komunikace**Lyžování-týdenní lyžařský výcvik****Finanční gramotnost****škola v přírodě**

8. ročník interaktivní řečové dovednosti
 sport, péče o zdraví

Jazyk a jazyková komunikace

7. ročník Literární výchova

Zeměpis

9. ročník geografie světadílů - Amerika

Pokryto předmětem

Jazyk a jazyková komunikace

is

Zeměpis**Výtvarná výchova****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

škola v přírodě

Pokrytí v projektu

Zdravé zuby

škola v přírodě

Mléko do škol

Multikulturalita

Integrace do výuky

Cizí jazyk

3. ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
 4. ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
 5. ročník receptivní, produktivní a

Integrace do výuky

Cizí jazyk
ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
9. ročník nákupy
Zeměpis
geografie světadílů - Amerika

Pokryto předmětem

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**Ekosystémy**

Integrace do výuky

Chemie
8. ročník směsi-voda,vzduch
Přírodopis
9. ročník Praktické pozorování přírody Základy ekologie Podnebí a počasí ve vztahu k životu Geologický vývoj České republiky Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Půdy Vznik a stavba Země
Zeměpis
životní prostředí geografie světadílů - Amerika
Informační technologie
5. ročník zpracování a využití informací

Pokryto předmětem

Člověk a jeho svět**Fyzika****Chemie****Přírodopis****Zeměpis**

Pokrytí v projektu

Mléko do škol**Zimní škola v přírodě****škola v přírodě****Ovoce do škol****Základní podmínky života**

Integrace do výuky

Cizí jazyk
7. ročník volný čas a zájmová činnost
Chemie
8. ročník anorganické sloučeniny směsi-voda,vzduch
Přírodopis
9. ročník Základy ekologie

Zeměpis**Matematika**

Pokrytí v projektu

Praktické pozorování
přírody Geologický vývoj
České republiky Podnebí
a počasí ve vztahu k
životu
Půdy

Pokryto předmětem

Člověk a jeho svět

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

Výtvarná výchova

Pokrytí v projektu

Zdravé zuby**Zimní škola v přírodě****Lidské aktivity a problémy životního prostředí**

Integrace do výuky

Cizí jazyk

8. ročník sport, péče o zdraví

Matematika

lineární rovnice

Chemie

směsi-voda,vzduch

Přírodopis

9. ročník Praktické pozorování přírody

Základy ekologie

Podnebí a počasí ve

vztahu k životu

Geologický vývoj České

republiky

Vývoj zemské kůry a

organismů na Zemi Půdy

Vnější a vnitřní geologické procesy

Nerosty a horniny

Zeměpis

životní prostředí

geografie světadílů - Amerika

Pokryto předmětem

Informační technologie**Chování člověka za mimořádných situací****Zimní škola v přírodě****Ovoce do škol****Člověk a jeho svět****Fyzika****Chemie****Přírodopis****Zeměpis****Člověk a svět práce**

Pokrytí v projektu

Vztah člověka k prostředí

Integrace do výuky

Cizí jazyk	
9. ročník	nákupy
Jazyk a jazyková komunikace	
7. ročník	Literární výchova
Chemie	
8. ročník	směsi-voda,vzduch
Přírodopis	
9. ročník	Základy ekologie Praktické pozorování přírody Geologický vývoj České republiky Podnebí a počasí ve vztahu k životu Půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Nerosty a horniny Vnější a vnitřní geologické procesy Vznik a stavba Země
Zeměpis	
	geografie světadílů - Amerika životní prostředí
Hudební výchova	

Finanční gramotnost
Zdravé zuby
Dopravní výchova

6. ročník	poslechové činnosti
7. ročník	poslechové činnosti
8. ročník	poslechové činnosti
9. ročník	poslechové činnosti
	poslechové činnosti
Člověk a svět práce	
1. ročník	práce s drobným materiélem
2. ročník	Práce s drobným materiélem

Pokryto předmětem

Cizí jazyk
Informační technologie
Člověk a jeho svět
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Výtvarná výchova
Člověk a svět práce
školní družina

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik
Finanční gramotnost
Zdravé zuby
Dopravní výchova

Chování člověka za mimořádných situací

Zimní škola v přírodě

Mléko do škol

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**

Integrace do výuky

Cizí jazyk

4. ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

Jazyk a jazyková komunikace

6. ročník	Literární
7. ročník	výchova Literární
8. ročník	výchova výchova
9. ročník	jazyková příprava komunikační a slohová příprava Literární výchova komunikační a slohová příprava

Matematika

8. ročník lineární rovnice

Informační technologie5. ročník zpracování a využití informací
7. ročník multimedia**Hudební výchova**

6. ročník	vokální činnosti
7. ročník	poslechové činnosti
8. ročník	vokální činnosti
9. ročník	poslechové činnosti vokální činnosti poslechové činnosti vokální činnosti poslechové činnosti

Jazyk a jazyková komunikace**Cizí jazyk****Matematika****Informační technologie****Fyzika**

Chemie
Hudební výchova
Výtvarná výchova

Pokrytí v projektu

Zdravé zuby**Dopravní výchova****Chování člověka za mimořádných situací**

Pokryto předmětem

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Integrace do výuky

Jazyk a jazyková komunikace

9. ročník Literární výchova
komunikační a slohová příprava

Matematika

8. ročník reálná čísla, mocniny

Informační technologie

5. ročník zpracování a využití informací
7. ročník multimedia

Pokryto předmětem

Jazyk a jazyková komunikace**Informační technologie****Člověk a jeho svět****Přírodopis****Zeměpis****Výtvarná výchova****Dějepis****Stavba mediálních sdělení**

Integrace do výuky

Jazyk a jazyková komunikace

6. ročník komunikační a slohová
8. ročník příprava komunikační a
9. ročník slohová příprava
Literární výchova

Matematika

8. ročník nestandardní aplikační úlohy

Informační technologie

5. ročník zpracování a využití informací

Pokryto předmětem

Informační technologie**Chemie****Dějepis****výchova k občanství**

Pokrytí v projektu

Zimní škola v přírodě**Finanční gramotnost**

Vnímání autora mediálních sdělení

Integrace do výuky

Cizí jazyk	
3. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní recenze dovednosti
5. ročník	receptivní, produktivní a interaktivní recenze dovednosti
Jazyk a jazyková komunikace	
2. ročník	Literární výchova
9. ročník	Literární výchova
Matematika	
8. ročník	výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
Informační technologie	
5. ročník	zpracování a využití informací
7. ročník	multimedia
Hudební výchova	
6. ročník	poslechové činnosti
7. ročník	poslechové činnosti
8. ročník	poslechové činnosti
9. ročník	poslechové činnosti
Výtvarná výchova	
2. ročník	Rozvíjení smyslové citlivosti

Pokryto předmětem

6. ročník	poslechové činnosti
7. ročník	poslechové činnosti
8. ročník	poslechové činnosti
9. ročník	poslechové činnosti

Pokryto předmětem

Jazyk a jazyková komunikace
Cizí jazyk
Informační technologie
Fyzika
výchova k občanství

Pokrytí v projektu

Ovoce do škol
Mléko do škol
Finanční gramotnost

Fungování a vliv médií ve společnosti

Integrace do výuky

Jazyk a jazyková komunikace	
6. ročník	komunikační a slohová příprava
9. ročník	Literární výchova
Informační technologie	
5. ročník	zpracování a využití informací
7. ročník	multimedia
Hudební výchova	

Pokrytí v projektu

Dopravní výchova

Zimní škola v přírodě

Mléko do škol

Finanční gramotnost

Tvorba mediálního sdělení

Integrace do výuky

Cizí jazyk

7. ročník volný čas a zájmová činnost

Jazyk a jazyková komunikace

6. ročník komunikační a slohová

8. ročník příprava komunikační a

9. ročník slohová příprava

Matematika

Informační technologie

Zeměpis

výchova k občanství

Literární výchova

komunikační a slohová příprava

Charakteristika ŠVP

2.2 Začlenění průjezových témat

Informační technologie

5. ročník zpracování a využití informací

7. ročník multimedia

Pokryto předmětem

Informační technologie

Výtvarná výchova

Pokrytí v projektu

Finanční gramotnost

Práce v realizačním týmu

Integrace do výuky

Cizí jazyk

8. ročník sport, péče o zdraví

9. ročník nákupy

Jazyk a jazyková komunikace

2. ročník Literární výchova

6. ročník jazyková příprava

9. ročník Literární výchova

Matematika

8. ročník nestandardní aplikační úlohy

lineární rovnice

Informační technologie

5. ročník zpracování a využití informací

7. ročník multimedia

Hudební výchova

6. ročník poslechové činnosti

vokální činnosti

pohybové činnosti

vokální činnosti

7. ročník poslechové činnosti

instrumentální činnosti

pohybové činnosti

vokální činnosti

8. ročník poslechové činnosti

vokální činnosti

pohybové činnosti

9. ročník	instrumentální činnosti poslechové činnosti instrumentální činnosti pohybové činnosti vokální činnosti
Výtvarná výchova	
2. ročník	Rozvíjení smyslové citlivosti

Pokryto předmětem

Jazyk a jazyková komunikace

Cizí jazyk

Informační technologie

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

Výtvarná výchova

Pokrytí v projektu

Lyžování-týdenní lyžařský výcvik

Dopravní výchova

Chování člověka za mimořádných situací

Finanční gramotnost

3. Charakteristika školy

Název školy	Základní škola a mateřská škola, Skřivany
Adresa	Dr. Vojtěcha 100; 503 52 Skřivany
Název ŠVP	Skřivanská škola - naše škola
Název RVP	RVP ZV

- Úplnost a velikost školy

Základní škola a mateřská škola, Skřivany, okres Hradec Králové je úplná škola založená v roce 1895, která poskytuje základní vzdělání přibližně 200 žákům ve věku od šesti do patnácti let. Škola má pět součástí: základní školu, mateřskou školu, školní družinu, školní jídelnu a školní výdejnu.

- Umístění školy

Škola leží ve středu obce Skřivany při hlavní silnici z Nového Bydžova do Jičína.

- Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

Škola má celkem 14 učeben. V tom 4 odborné (ICT, školní dílna, žákovská kuchyň a učebna fyziky a chemie). Provozuje vlastní tělocvičnu, školní jídelnu. Za budovou je školní hřiště zbudované v roce 2006. Byt po školníkovi byl přebudován na školní družinu a žákovskou knihovnu. V roce 2013 došlo k celkové rekonstrukci budovy základní školy – zateplení, fasáda, nová okna. V roce 2019 byla zrealizována půdní nástavba, v prostorách tak vznikly nové učebny přírodovědných předmětů a počítačová učebna.

- Dlouhodobé projekty

Mezi dlouhodobé projekty školy patří: Dětský karneval, Tematické týdny (barevný, historický), Vítání prázdnin, Sobotní výlety, Školní akademie, tvořivá dílna.

- Spolupráce s rodiči a jinými subjekty (školskou radou, školskými poradenskými zařízeními, místními a regionálními institucemi)

Rada školy byla zřízena k 1. 1. 2006, je v ní šest členů (2 zástupci rodičů, 2 zástupci pedagogického sboru a 2 zástupci obce). Se školou spolupracuje také Sdružení rodičů a přátel školy. Škola organizuje nejméně dvakrát ročně třídní schůzky, mezi další formy komunikace a spolupráce s rodiči patří individuální konzultace. Vedení školy a výchovná poradkyně úzce spolupracují s Pedagogicko psychologickou poradnou v Hradci Králové a v Jičíně, Odborem sociálních věcí OSPOD Nový Bydžov. Vzájemnou informovanost výše uvedených subjektů pomáhají udržovat i některá místní média (Školní zpravodaj, Novobydžovský zpravodaj) a propojení prostřednictvím internetové sítě (webové stránky školy, elektronická pošta).

Škola velmi úzce spolupracuje s místními subjekty (Obecní úřad, Tělovýchovná jednota Slavoj, Klub seniorů, Český rybářský svaz, Sbor dobrovolných hasičů, Sbor pro občanské záležitosti, Obecní knihovna, spolek Skřivaňáci)

4. Učební plán

Délka vzdělávání	9	let									
Forma vzdělávání	Denní										
Nastavení	☒ Párovat ŠVP výstup na učivo ☒ Kontrolovat kompetence ☒ Kontrolovat PT										
Oblast	Předmět	1. stupeň					2. stupeň				Celkem
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	 Český jazyk a literatura Cizí jazyk Další cizí jazyk	7+1	7+2	7+2	6+1	6+1	4+0	4+1	3+1	4+1	48+10
Matematika a její aplikace	 Matematika a její aplikace	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	3+2	4+1	35+10
Informační a komunikační technologie	 Informační technologie	0+0	0+0	0+0	0+0	1+0	1+0	0+1	0+0	0+1	2+2
Člověk a jeho svět	 Člověk a jeho svět	2+0	2+0	2+1	3+2	3+1	0+0	0+0	0+0	0+0	12+4
Člověk a společnost	 Dějepis Výchova k občanství	0+0	0+0	0+0	0+0	0+0	2+0	2+0	1+1	2+0	7+1
Člověk a příroda	 Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis	0+0	0+0	0+0	0+0	0+0	1+1	2+0	2+0	1+0	6+1
Umění a kultura	 Hudební výchova Výtvarná výchova	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	9+0
Člověk a zdraví	 Výchova ke zdraví Tělesná výchova	0+0	0+0	0+0	0+0	0+0	0+0	1+0	1+0	0+0	2+0
Člověk a svět práce	 Člověk a svět práce	1+0	1+0	1+0	1+0	1+0	1+1	1+0	1+0	0+1	8+2

Přehled časových dotací

Období	Ročník	Týdenní dotace
1. stupeň		118 (118 až 118)
	1. ročník	20 (18 až 22)
	2. ročník	21 (18 až 22)
	3. ročník	25 (22 až 26)
	4. ročník	26 (22 až 26)
	5. ročník	26 (22 až 26)
2. stupeň		122 (122 až 122)
	6. ročník	29 (28 až 30)
	7. ročník	30 (28 až 30)
	8. ročník	32 (30 až 32)
	9. ročník	31 (30 až 32)

Učební plán – šk. rok 2020/2021, 2021/2022

	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
ČJ	8	9	9	7	7	35+5
AJ			3+3	3	3+3	9+0+6
M	5	5	5	5	5	20+5
Prv	2	2	3			
Př				2	2	12+4
Vl				2	2	
Dopr. vých.				1		
Inf					1	1+0
HV	1	1	1	1	1	12+0
VV	1	1	1	2	2	
PČ	1	1	1	1	1	5+0
TV	2	2	2	2	2	10+0
Celkem	20	21	25	26	26	118
	18 až 22		22 až 26			104+14
						6 PhM
PhMax lze až 125						124

	6.	7.	8.	9.	Celkem		
ČJ	4	5	4	4+2	15+2+2		
AJ	3	3+3	3+3	3+3	12+0+6		
RJ			3+3	3	6+0+3		
M	5	5+5	5+1	5+2	15+5+3		
Inf	1	1		1	1+2		
HV	1	1	1	1			
VV	2	2	1	1	10+0		
PČ	1 dílny 1 vaření	1 tech. nýz. volba p./digit.	1 volba p./digit.	1	3+2		
TV	2	2	2	2			
VkZ		1 odinná v., sex 1 závislosti			10		
D	2	2	2	2			
OV	1 Člověk, osob.	1 FG, korupce	1 Branná v.	1	11+1		
F	2	2	2	2			
Ch			2	2			
Př	2	2	2	1			
Z	2	2	2	2			
	29	30	32	31	122		
	max. 30		max. 32		104+18		
					14 PhM		
PhMax Ize až 136					136		

5. Učební osnovy

Název školy	Základní škola a mateřská škola, Skřivany
Adresa	Základní škola a mateřská škola, Skřivany; Dr. Vojtěcha 100; 503 52 Skřivany
Název ŠVP	Skřivanská škola - naše škola
Platnost	2013/2016
Název RVP	Dosažené vzdělání

Základní vzdělání

Délka studia v letech: 9

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápout různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí

se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

5.1.1 Cizí jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
		3	3	3
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
3	3	3	3	

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Cizí jazyk zahrnuje samostatný předmět Anglického jazyka/Německého jazyka

Anglický/Německý jazyk patří mezi jednací jazyky mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí.

Vzdělávání v předmětu:

- nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny
- učí se základní pravidla gramatiky
- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení
- dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů
- dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout
- čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru

Žáci pracují v jazykové učebně, v učebnách s audiovizuální technikou, využívají počítačové programy.

Kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné i ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků.

Průřezová téma pokrývaná předmětem**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA****Tematické okruhy****Občanská společnost a škola****OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA****Tematické okruhy****Komunikace****Rozvoj schopnosti****poznávání Sebepoznání****a sebepojetí Kreativita****Mezilidské vztahy****MULTIKULTURNÍ****VÝCHOVA****Tematické**

okruhyKulturní**diference****Lidské vztahy****Etnický původ****VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH****Tematické okruhy****Evropa a svět nás****zajímá Objevujeme****Evropu a svět Jsme****Evropané****MEDIÁLNÍ VÝCHOVA****Tematické okruhy****Kritické čtení a vnímání mediálních****sděleníVnímání autora mediálních****sdělení****Práce v realizačním týmu****ENVIRONMENTÁLNÍ****VÝCHOVA****Tematické okruhy****Vztah člověka k prostředí****3. ročník**

3 týdně, P

1. receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti**Očekávané výstupy****žák:**

- žák v cizím jazyce
- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob
- používá slovník učebnice

Učivo

pravidla komunikace v běžných každodenních situacích- pozdrav, poděkování, představování tematické okruhy: domov, rodina, oblékání, škola, barvy, ovoce, zelenina
základní gramatické struktury a typy vět- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:**

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Vnímání autora
mediálních sdělení
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Princip sociálního smíru a solidarity
Multikulturalita Etnický původ
Lidské vztahy
Kulturní difference

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V

EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
Jsme Evropané

Objevujeme Evropu a svět
Evropa a svět nás zajímá

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Komunikace
Mezilidské vztahy
Poznávání lidí

Jazyk a jazyková komunikace

3. ročník
jazyková výchova
Člověk a jeho svět
Prvouka
Hudební výchova
Vokální činnosti

4.ročník

3 týdně, P

1. recepční, produktivní a interaktivní řečové dovednosti**Očekávané výstupy****žák:**

- žák v cizím jazyce
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy)
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduchý text seznámou slovní zásobou
- používá slovník
- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, vyplní své údaje do formulářů
- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

Učivo

pravidla komunikace v běžných každodenních situacích- pozdrav, poděkování, představování tematické okruhy: domov, rodina, oblékání, škola, barvy, nákupy, volný čas a zájmová činnost
slovní zásoba a tvoření slov: synonyma, antonyma, základní gramatické struktury a typy vět- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu

- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví, rozloučí se s dospělým i a kamarádem

5. ročník

3 týdně, P

1. receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

Očekávané výstupy

žák:

- žák v cizím jazyce
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy), využívá je při své práci
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduchý text seznámou slovní zásobou
- vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
- používá slovník
- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své údaje do formulářů
- reprodukujuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu
- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví, rozloučí se s dospělým i a kamarádem, poskytne požadovanou informaci

Učivo

pravidla komunikace v běžných každodenních situacích- pozdrav, poděkování, představování jednoduchá sdělení- adresa, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost tematické okruhy: domov, rodina, oblékání, škola, barvy, nákupy, volný čas a zájmová činnost, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje slovní zásoba a tvoření slov: synonyma, antonyma, význam slov v kontextu základní gramatické struktury a typy vět- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

Průřezová téma

přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Vnímání autora
mediálních sdělení
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Princip sociálního smíru a solidarity
Multikulturalita Etnický původ
Lidské vztahy
Kulturní difference

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Jsme Evropané
Objevujeme
Evropu a svět
Evropa a svět nás zajímá

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Komunikace
Poznávání lidí

Jazyk a jazyková komunikace

5. ročník
Komunikační a slohová výchova
Informační technologie
základy práce s počítačem
Člověk a jeho svět
Vlastivěda
Přírodověda

6. ročník

3 týdny, P

1. domov**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže použít slovní zásobu a věty na téma DOMO
- čte a přijímá časové údaje na hodinách
- popíše dům, jeho blízké okolí
- je schopen napsat a vysvětlit anglickou adresu a přečíst telefonní číslo

Učivo

předložky místa
základní společenské obraty a fráze
přivlastňovací pád
určování hodin a času
základní vztahy - časové (kdy?...)

2. rodina**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže použít slovní zásobu a věty na téma RODINA
- charakterizuje příbuzenské vztahy v rodině a dokáže je vysvětlit

Učivo

vyjádření potřeb a přání (want, need) min. čas
slovesa být
přítomný čas průběhový a prostý

- tvoří se spolužákem dialog o rodinných vztazích

Komentář

rodomen
MOJE
RODINA

3. bydlení

Očekávané výstupy

žák:

- žák dokáže
- použít slovní zásobu a věty na téma BYDLENÍ
- popíše vybavení bytu s nábytkem, doplňky a domácími přístroji*

Učivo

rozkazovací způsob
příslovce frekvenční, způsobová a místa přídavná jména

Komentář

obrazový materiál
NÁŠ BY - MŮJ POKOJ

4. škola

Očekávané výstupy

žák:

- žák dokáže
- použít slovní zásobu a věty na téma ŠKOLA
- popíše vybavení školy a třídy
- dokáže používat jednoduchá sdělení - oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, rozloučení představování, omluva*

Učivo

popisání každodenních zvyků a činností vyjádření povinnosti
vyjádření povinnosti pomocí "going to" zájména neurčitá (somebody, nobody...)

Komentář

obrazový
materiál
NAše
ŠKOLA

7. ročník

3 týdně, P

1. volný čas a zájmová činnost

Očekávané výstupy

žák:

- žák dokáže
- použít slovní zásobu VOLNÝ ČAS
- popíše, co dělá ve volném čase*

Učivo

- modální slovesa can/can't
- minulý a budoucí čas

Komentář

MOJE ZÁLIBY

7. ročník

Průřezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tvorba mediálního sdělení

ENVIRONMENTÁLNÍ**VÝCHOVA**

Základní podmínky života

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V**EVROPSKÝCH A****GLOBÁLNÍCH****SOUVISLOSTECH**

Evropa a svět nás zajímá

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občan, občanská společnost

a stát OSOBNOSTNÍ A**SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**

Kooperace a kompetence

Mezilidské vztahy

Jazyk a jazyková komunikace**7. ročník**

komunikační a slohová příprava

Zeměpis

Rozdělení Evropy do regionů

2. osobní dopis**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže

popsat stručný dopis

- používá minulý i budoucí čas v dopise

Učivo

psaní krátkých stručných dopisů
a pohlednic základní vztahy -
existenční (kdo?...)

Komentář

SESTAVENÍ DOPISU

3. formulář a dotazník**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže

vyplnit jednoduchý formulář a dotazník

-orientuje se v měnách angl. mluvících zemí

Učivo

žádání o poskytování osobních
informací seznámení s měnami
angl. mluvících zemí

Komentář

slovníky, dotazníky, formuláře, počítač

4. město a orientace ve městě**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže

použít slovní zásobu a věty na téma MĚSTO

Učivo

popis města a instrukce k určení
směru popisání denní rutiny,
zvyků a životního stylu základní
vztahy - prostoru (kde? kam
?...)

Komentář

MOJE MĚSTO - VESNICE, slovníky, videokazeta, kniha o Skřivanech

8. ročník

3 týdně, P

1. sport, péče o zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák dokáže <i>použít slovní zásobu a věty na téma SPORT pojmenovat nejznámější sporty čte článek v symbolice olympijských her</i>	- přítomný, minulý a budoucí čas prostý a průběhový - modální slovesa -stupňování přídavných jmen
Komentář	
MŮJ OBLÍBENÝ SPORT slovníky, encyklopédie	
Průlezová téma	přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Jazyk a jazyková komunikace
Práce v realizačním týmu	8. ročník komunikační a slohová příprava
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Hudební výchova
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	poslechové činnosti
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Multikultur alita Etnický původ	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Objevujeme Evropu a svět	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Formy participace občanů v politickém životě OSOBNOSTNÍ A	
SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kooperace a kompetence	

8. ročník**2. stravování**

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák dokáže <i>použít slovní zásobu a vět na téma STRAVOVÁNÍ -vyjmenuje potraviny a roztrídí je z hlediska zásad zdravé výživy na zdraví - objedná jídlo a zeptá se na cenu v restauraci</i>	- popis osoby -předložky -základní vztahy - kvalitativní (jaký? Který? Jak?...) -jednoduchá sdělení - poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost , přání

Komentář**MOJE OBLÍBENÉ JÍDLO****3. oblékání****Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže
- použít slovní zásobu a věty na téma OBLÉKÁNÍ*
- vyjmenuje oblečení
- dokáže nakoupit oblečení správné velikosti

Učivo

nepravidelná slovesa

- trpný rod - budoucí minulý a přítomný
- základní vztahy - kvantitativní (kolik,...)

9. ročník**9. ročník**

3 týdně, P

1. nákupy**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže
- použít slovní zásobu a věty na téma NÁKUPY*
- umí nakupovat v různých obchodech

Učivo

- minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový
- předpřítomný a předminulý čas
- zájmena zvratná a samostatná

Komentář

tabule gramatických přehledů

Průřezová téma**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**Práce v realizačním
týmu**ENVIRONMENTÁLNÍ****VÝCHOVA**

Vztah člověka k prostředí

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a
solidarity**VÝCHOVA K MYŠLENÍ V****EVROPSKÝCH A****GLOBÁLNÍCH****SOUVISLOSTECH**

Jsme Evropané

**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO
OBČANA**Principy demokracie jako formy
vlády a způsobu rozhodování**OSOBNOSTNÍ A SOCIALNÍ****VÝCHOVA**

Kooperace a kompetence

přesahy do učebních bloků:**Jazyk a jazyková komunikace**

9. ročník

komunikační a slohová
příprava**Informační technologie**komunikace a vyhledávání
informací**přesahy z učebních bloků:****9. ročník**

2. příroda**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže

použít slovní zásobu a věty na téma PŘÍRODA umí vyprávět o přírodě a jejích ochraně

Učivo

- trpný rod
- nepřímá řeč
- vedení telefonického rozhovoru
- modální slovesa (should, can, might, shall, would)

Komentář

časopisy, obrazový materiál

3. počasí**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže

*použít slovní zásobu a věty na téma POČASÍ
- rozlišuje roční období a změny v přírodě*

Učivo

- příslovce času
- tázací dovedky

Komentář

slovníky

9. ročník**4. člověk a společnost****Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže

použít slovní zásobu a věty na téma ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Učivo

- příkazy a žádosti

5. cestování**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže

*použít slovní zásobu a věty na téma
CESTOVÁNÍ
- umí naplánovat svoje prázdniny*

Učivo

- udávání směru
- vedení telefonického rozhovoru

6. sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí a České republiky**Očekávané výstupy****žák:**

- žák charakterizuje

Učivo

- význačné osobnosti z oblasti vědy, umění, historii, politiky a sportu
- jednoduchá sdělení - žádost o informaci, souhlas, nesouhlas, setkání společenský program

Komentář

mapa Velké Británie, České republiky, časopisy, obrazový materiál, videokazeta - Londýn

9. ročník**5.1.2 Jazyk a jazyková komunikace**

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

7+1	7+ 2	7+ 2	6+ 1	6+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4	4+ 1	3+1	4+1	

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Jazyk a jazyková komunikace tvoří na I. stupni ZŠ samostatný předmět Český jazyk a literatura. V 1. ročníku se vyučuje 8 hodin týdně, ve 2. a ve 3. ročníku 9 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně.

Předmět Český jazyk a literatura zahrnuje tři tematické okruhy:

Jazyková výchova, Literární výchova, Komunikační a slohová výchova.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty např.

Výtvarná a hudební výchova, prouka....

Vzdělávání v předmětu:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů a dorozumívání v ústní i písemné podobě
- rozvíjí slovní zásobu v mateřském jazyce
- vede k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- využívá různé zdroje informací - slovníky, encyklopedie....

Průřezová téma pokryvaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické

okruhy

Komunikace

Mezilidské

vztahy

Poznávání lidí

Hodnoty, postoje, praktická

etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické

okruhy Lidské

vztahy Etnický

původ

Multikulturalita

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních

sdělení Interpretace vztahu mediálních

sdělení a reality Vnímání autora

mediálních sdělení

Práce v realizačním týmu

1. ročník

8 týdnů

1. jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p>	<p>Zvuková stránka jazyka- sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek. Slovní zásoba a tvoření slov- slova a pojmy, význam slov, slova opačného významu, synonyma.</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunika ce Kreativita Psychohy giena Rozvoj schopností poznávání	Matematika 1. ročník Závislosti, vztahy a práce s daty Člověk a jeho svět prvouka Hudební výchova Vokální činnosti Tělesná výchova činnosti ovlivňující zdraví	

1.ročník**2. Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák v jazykové výchově <p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova nahlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <p>Porovnává význam slov, slova opačného významu Spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby, tematické správnosti a kultury mluveného projevu odpovídajících možnostem žáka 1. ročníku.</p>	<p>Čtení – praktické čtení (technika čtení, pozorné čtení, plynulé, věcné čtení (čtení jako zdroj informací) Naslouchání- praktické naslouchání (zdvořilé), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní- zaznamenávat slyšené, reagovat otázkami)</p> <p>Mluvený projev- základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) komunikační žánry- pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaž, zpráva, oznamení, vypravování, dialog, základní komunikační pravidla(oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)mimojazykové prostředky – mimika, gesta</p> <p>Písemný projev- základní hygienické návyky(správné sezení, držení psacího náčiní, zacházení s grafickým materiálem) technika psaní(úhledný,</p>

čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava
textu)

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****Člověk a jeho svět**

1. ročník

prvouka

Výtvarná výchova

ověřování komunikačních účinků

1. ročník**3. Literární výchova****Očekávané výstupy**

žák

čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a
tempu literární texty přiměřené věku vyjadřuje své
pocity z přečteného textu

Učivo

Zážitkové čtení a naslouchání.

Tvořivé činnosti s literárním textem- přednes
vhodných literárních textů.

Poslech literárních textů.

Základní literární pojmy: literární druhy a žánry-
rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka,
spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní
představení, herec, verš, rým.

Tvořivé činnosti s literárním textem- volná
reprodukce přečteného nebo slyšeného textu,
dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****Člověk a jeho svět**

1. ročník

prvouka

Hudební výchova

Poslechové činnosti

Výtvarná výchova

Rozvíjení smyslové

citlivosti ověřování

komunikačních účinků

přesahy z učebních bloků:**Výtvarná výchova**

1. ročník

Rozvíjení smyslové
citlivosti**2. ročník**

9 týdně

2. ročník**1. Jazyková výchova**

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák v jazykové výchově - pracuje s větou jako jednotkou projevu - dodržuje pořádek slov ve větě - rozeznává věty podle postoje mluvčího - význam slov, slovní zásoba - orientuje se v rozdělení hlásek, slabik - správně vyslovuje jednotlivé hlásky, souhláskové skupiny - správně píše jednotlivá písmena ve slově - odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - poznává podstatná jména, slovesa, předložky a spojky - rozlišuje jména obecná a vlastní - rozezná větu jednoduchou a souvětí - používá spojky v souvětí 	<p>celo, věta, pořádek slov ve větě velká písmena na začátku věty druhy vět slova významem souřadná, podřadná, nadřazená, podřazená abeceda a hlásky a písmena pravopis po tvrdých a měkkých souhláskách slovní druhy jména obecná a vlastní věta jednoduchá a souvětí</p>

2. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák v komunikační a slohové výchově - plynule a uvědoměle čte krátké souvislé texty - rozumí písemným a mluveným pokynům - rozumí základním komunikačním pravidlům - poznává techniky mluveného projevu - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zná základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správně tvary písmen a číslic - umí si své písemné projevy zkontolovat - cvičí se ve schopnosti vypravovat podle dějové posloupnosti 	<p>Děj - základ vypravování a porozumění Pozdrav, oslovení, omluva Dialog a zdvořilé vystupování Adresa, blahopřání, pozdrav, jednoduché tiskopisy</p>

2.ročník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák v literární výchově - plynule čte a přednáší, přitom užívá správného slovníhopřízvuku, užívá správné intonace - se seznamuje se základy literatury - spojuje obsah textu s ilustrací - řeší hádanky - spojuje text s knihou 	<p>Básně - přednes Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Pohádka, příběhová próza, bajka, hádanky, říkanky a slovní hříčky Dramatizace pohádky</p>

3. Literární výchova

Pruřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Hudební výchova	Výtvarná výchova
Práce v realizačním týmu	2. ročník	2. ročník
Vnímání autora mediálních sdělení VÝCHOVA	Poslechové činnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti
DEMOKRATICKÉHO OBČANA	Výtvarná výchova	
Občanská společnost a škola	Rozvíjení smyslové citlivosti	
	Tělesná výchova	
	činnosti ovlivňující úroveň	

3. ročník

7+2 týdně

1. jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost; rozlišuje slovní druhy v základním tvaru; užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Čtení praktické a věcné Naslouchání praktické a věcné Mluvený projev - technika projevu, žánry, pravidla, prostředky Písemný projev - hygienické návyky, technika, žánry (adresa, dopis, vypravování)

3. ročník

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Cizí jazyk 3. ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

2. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení, výslovnost, modulace řeči Slovní zásoba a tvoření slov - význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov Skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Pravopis - párové souhlásky, vyjmenovaná slova

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák vyjadřuje své pocity z přečteného textu; rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění; pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes, reprodukce, dramatizace, výtvarný doprovod Základní literární pojmy - druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání)

3. ročník**Aktivity, pomůcky, soutěže****Pomůcky**

- Písanka pro 3. ročník
  - Brožury na procvičení vyj. slov, slovních druhů...
  - Učebnice - čítanka pro 3.
ročník základních škol
  - Nástěnná tabule vyjmenovaných slov
  - Nástěnná tabule slovních
druhů
  - Učebnice českého jazyka pro 3. ročník základních škol
  - Pracovní sešit českého jazyka pro 3. ročník ZŠ
- Soutěže**
- Školní kolo recitační soutěže

4. ročník

6+1 týdně

1. jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Slovní zásoba a tvoření slov Vyjmenovaná slova Tvarosloví Věta jednoduchá a souvětí Věta přímá a nepřímá

4. ročník**2. Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy	Učivo
žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Čtení a naslouchání Vypravování Popis Dialog Tiskopisy, mediální technika Adresa, dopis, pohlednice

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:**

Cizí jazyk

4. ročník

receptivní, produktivní a
interaktivní řečové
dovednosti

3. Literární výchova**Očekávané výstupy**

žák vyjadřuje své dojmy z četby a naznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

Učivo

Tvořivé činnosti s literárním textem Zážitkové čtení a naslouchání Próza - pověst, povídka Encyklopedie, časopisy Kulturní život - divadlo, film

5. ročník

6+1 týdně

4. ročník**1. Jazyková výchova****Očekávané výstupy**

žák odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Učivo

Tvarosloví- slovní druhy, tvary slov Skladba - souvětí - větné vzorce - přímá řeč - uvozovací věty - předpony, přípony, koncovky - vyjmenovaná slova Pravopis - lexikální, základy morfologického a syntaktického pravopisu Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slov (kořen, část předponová, část příponová, koncovka) Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

5. ročník**2. Komunikační a slohová výchova****Očekávané výstupy**

žák vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Učivo

Čtení a naslouchání - modulace souvislé řeči - reprodukce textu - práce s textem Mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) - vedení dialogu - manipulativní komunikace - spisovná a nespisovná výslovnost - gesta a mimika Písemný projev - technika psaní - komunikační žánry (výpisek, žádost, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, výklad, úvaha, subjektivně zabarvený popis, omlovenka, vzkaz, inzerát, dopis, zpráva, referát) - základní slohové postupy

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Cizí jazyk	5. ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Základní pojmy literární teorie - literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, komedie, tragédie, drama, bajka, povídka, báje, pověst, cestopis, básník, kniha, čtenář, herec, režisér, verš, rým, přirovnání) Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání

5.ročník**6. ročník**

4 týdně

1. komunikační a slohová příprava

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák rozliší slohové útvary - sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost - užívá vhodných jazykových prostředků - vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu - vyhledá hlavní myšlenky textu - podá informaci stručně a zřetelně - vybírá vhodná slova při nácviku popisu - stylizuje dopis, používá kultivovaný písemný projev	- kratší slohové útvary - objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost - výklad, výtah, líčení - sloh - příprava k volbě povolání - diskuse, debata, rozhovor

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Stavba mediálních sdělení VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	Informační technologie 5. ročník bezpečnost práce	

Občanská společnost a
škola OSOBNOSTNÍ A
SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Poznávání lidí
Kreativita
Sebepoznání a sebepojetí

2. jazyková příprava

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, - používá jazykové příručky - rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje - určí mluvnické kategorie u podst. jmen, aplikuje jejich znalost v písemném projevu - rozpozná druhy zájmen a číslovek - vyhledá základní větné členy a zdůvodní shodu 	český jazyk jako slovanský jazyk - slovní zásoba a její obohatování - podstatná jména přejatá - slovesa – třídy a vzory - skladba - souvětí podřadná a souřadná

Průrezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		
Práce v realizačním týmu		
OSOBNOSTNÍ A		
SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		
Komunikace		

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák uceleně reprodukuje přečtený text - používá literaturu jako zdroj poznání a prožitků - uvede základní znaky poezie - rozliší sloku od verše - reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní 	nejstarší literatura - kroniky - životopisná literatura - renesanční literatura - pobělohorské období - Národní obrození - světová literatura - česká literatura 19.st - literárněvýchovné aktivity

Průrezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		
Kritické čtení a vnímání		
mediálních sdělení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		
Kulturní diference		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH		
Jsme Evropané		

Evropa a svět nás zajímá

6.ročník**7. ročník**

4+1 týdně

I. komunikační a slohová příprava

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> žák předvede projev <p><i>předvede samostatný souvislý projev (ústní ipísemný)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -dovede svým vypravováním spolužáky zaujmout -při písemném i mluveném projevu používá vhodná slova -komunikuje se kultivovaně, výstižně, volivhodné jazykové prostředky pro danou modelovou komunikační situaci 	praktické formy slohu <ul style="list-style-type: none"> - vypravování - užití přímé řeči - popis pracovního postupu, děje, odborný dopis - líčení, životopis, charakteristika

Pružová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		Cizí jazyk 7. ročník volný čas a zájmová činnost
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetence Komunikace Mezilidské vztahy		

7.ročník**2. jazyková příprava**

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> žák rozpozná v textu <p><i>-rozezná v textu neohebné slovní druhy a určí je</i></p> <p><i>-navázáním na znalosti o podstatných a přídavných jménech a odvodí jejich další tvary</i></p> <p><i>-tvoří homonyma, antonyma, synonyma a začleňuje je do souvislého textu</i></p> <p><i>-určí slovesné kategorie - vid, rod</i></p> <p><i>-rozliší větu hlavní a vedlejší, větné členy podle vztahů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - neohebné slovní druhy - podstatná jména - odvozování - vlastní jména - přídavná jména - odvozování - homonyma, antonyma, synonyma - slovesa - vid, rod - skladba – výpověď a věta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace - píše čitelně, přehledně a úpravně		

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák vyhledá ve slovnících a encyklopediích význam pojmu epos, báje, mýtus, balady a uvede konkrétní příklady těchto literárních útvarů - z přečtených knih sestaví katalog nejméně 20 autorů, ve kterém uvede vždy stručný životopis autora, názvy jeho nejznámějších děl a anotaci (stručný obsah) přečtené knihy - stanoví rytmus básně, zvukomalebnost - vyhledá fejeton v časopisech a novinách, vytvoří vlastní fejeton - navštíví filmové a divadelní představení, zhodnotí je svým vlastním názorem 	<ul style="list-style-type: none"> - Z hlubin času - příběhy a hrdinové - mýty a balady - setkání se světem - setkání s poezíí, věcmi, lidmi, otázkami - literárně výchovné aktivity

7.ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
------------------	----------------------------	---------------------------

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání

mediálních sdělení

ENVIRONMENTÁLNÍ**VÝCHOVA**

Vztah člověka k prostředí

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Multikulturali

ta Etnický

původ

Kulturní

diference

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ**VÝCHOVA**

Hodnoty, postoje,

praktická etika

Komunikace

Mezilidské

vztahy

Poznávání

lidí

Kreativita

8. ročník

4 týdně

1. komunikační a slohová příprava**Očekávané výstupy****žák:**

- žák v modelových situacích
- objedná časopis, napíše inzerát, odpoví na inzerát (nabídka, poptávka, seznámení, napíše stížnost a žádost*
- vypracuje výklad (výtah) s pomocí osnovy, použije vhodné odborné názvosloví*
- vyhledá líčení a použije je jako vzor pro vlastní tvorbu*
- rozliší fakta od názorů a hodnocení*

Učivo

- kratší slohové útvary - objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost
- výklad, výtah, líčení
- sloh - příprava k volbě povolání - diskuse, debata, rozhovor

8. ročník**Průřezová téma****přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:**

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tvorba mediálního sdělení
Stavba mediálních sdělení
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola OSOBNOSTNÍ A

SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace
Rozvoj schopností poznávání**Cizí jazyk**

8. ročník

sport, péče o zdraví

2. jazyková příprava**Očekávané výstupy****žák:**

- žák rozpozná slovanské a světové jazyky
- rozpozná hlavní způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov
- uvede rozdíl ve skloňování podstatných jmen přejatých, vytvoří jejich správné tvary
- zařadí sloveso do třídy a ke vzoru
- určí druhy vedlejších vět a poměry mezivětami hlavními
- používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu

Učivo

- český jazyk jako slovanský jazyk
- slovní zásoba a její obohacování
- podstatná jména přejatá
- slovesa – třídy a vzory
- skladba - souvětí podřadná a souřadná

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**

Etnický
původ
Kulturní
diference

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V**EVROPSKÝCH A****GLOBÁLNÍCH****SOUVISLOSTECH**

Jsme Evropané

Objevujeme
Evropu a svět
Evropa a svět nás
zajímá

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák používá <i>jako zdroj poznání</i> - zhodnotí obraz historie v literatuře, uvede historická období a jejich nejvýznamnější literární představitele - posoudí úlohu lidové slovesnosti - zhodnotí význam práce spisovatelů Národního obrození - porovná českou a světovou literaturu 19. století - zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> - nejstarší literatura - kroniky - životopisná literatura - renesanční literatura - pobělohorské období - Národní obrození - světová literatura - česká literatura 19. st. - literárněvýchovné aktivity

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		

9. ročník

4+1 týdně

9. ročník**1. komunikační a slohová příprava**

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák komunikuje <i>kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk</i> - vypracuje samostatný výklad na základě populárněvědeckého článku - stylizuje jednoduchou úvahu - rozliší základní publicistické útvary - orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor - vědomosti získané ve slohu aplikuje v řečnických cvičeních 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuse - projev, proslov, přednáška - výklad, úvaha - publicistické útvary - řečnická cvičení - shrnutí o slohu

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Cizí jazyky 9. ročník nákupy

2. jazyková příprava**Očekávané výstupy****žák:**

- žák v praxi používá *obecná poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení*
- uvede základní poznatky o vývoji českého jazyka
- využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů
- odstraňuje skladební nedostatky
- určí poměry mezi větami hlavními
- rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí
- využívá jazykových příruček
- používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu

Učivo

- český jazyk-vývoj
- skladba - odchylky větné stavby
- souvětí současná
- shrnuti učiva 6.-9. ročníku

Průlezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:**

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V

EVROPSKÝCH A

GLOBÁLNÍCH

SOUVISLOSTECH

Jsme Evropané

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ
VÝCHOVA

Komunikace

9. ročník**3. Literární výchova****Očekávané výstupy****žák:**

- žák používá při rozboru literárního díla základních literárních pojmu
- charakterizuje významné literární žánry a jejich typy, orientuje se v základních literárních směrech a má přehled o významných představitelích české a světové literatury
- tvoří vlastní literární texty
- zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

Učivo

- česká a světová próza v 1. polovině. 19. století
- česká dramatická tvorba
- česká a světová literatura po 2. světové válce
- současná česká literární tvorba
- vznik a vývoj filmu
- literárně výchovné aktivity

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:**   **přesahy z učebních bloků:****MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

Práce v realizačním
týmu Tvorba
mediálního sdělení
Fungování a vliv médií ve
společnosti Vnímání autora
mediálních sdělení Stavba
mediálních sdělení
Interpretace vztahu
mediálních sdělení a reality
Kritické čtení a vnímání
mediálních sdělení

**VÝCHOVA K MYŠLENÍ V
EVROPSKÝCH A
GLOBÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH**

Jsme Evropané
Objevujeme
Evropu a svět

5.1.3 Další cizí jazyk**8. ročník**

0+3 týdně, V

1. Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti**Očekávané výstupy**

žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

Učivo

Základní pravidla komunikace běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování
Jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva
Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy
Slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma
Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

9. ročník

0+3 týdně, V

1. Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti**Očekávané výstupy**

žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozdílnému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo

Základní pravidla komunikace běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování
Jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost
Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje
Slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu
Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmu matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometicky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp.

povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčerty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1 Matematika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4+ 1	4+ 1	4+ 1	4+ 1	4+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4+ 1	4+ 1	3+ 2	4+1	

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 1. ročníku 5 vyučovacích hodin týdně, ve 2., 3., 4. a 5. ročníku pravidelně 5 hodin týdně.

Matematika se prolíná se vzdělávacím oborem Člověk a jeho svět. Obsah Matematiky je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Vzdělávání v předmětu:

- směřuje k poznání, podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k osvojení základních matematických pojmu, algoritmů, terminologii, symbolice a způsobu jejich užití v praktickém životě
(odhad, měření, modelování...)
- rozvíjí paměť
- rozvíjí logické myšlení při řešení nestandardních úloh

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácvik jednoduchých konkrétních případů ze života
- skupinová práce
- analýza tabulek, grafů, diagramů a jízdních řádů

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku pravidelně 5

hodin týdně. Matematika se prolíná s fyzikou, informatikou, chemií i zeměpisem

Samostatně se vyučuje jako volitelný předmět - cvičení z matematiky v

8. a 9. ročníku

- Vzdělávání v předmětu
- směřuje k poznání, podchycení a rozvíjení zájmu o obor
  - vede k poznávání základních matematických pojmu, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.
  - učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích
  - vysvětluje a pomáhá při zdůvodňování chem. a fyzikálních jevů
  - učí jak využívat poznatky k rozvíjení odpovědných občanských postojů
  - klade důraz na myšlenkové postupy a řešení aplikačních
  - získávání informací na internetu, učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software)

Průlezová téma pokryvaná předmětem**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA****Tematické okruhy****Občanská společnost a škola****OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA****Tematické okruhy****Rozvoj schopností poznávání****Sebepoznání a sebepojetí****Seberegulace a****sebeorganizace Kreativita****Komunikace****Řešení problémů a rozhodovací****dovednosti Hodnoty, postoje,****praktická etika Psychohygiena****Poznávání lidí****Mezilidské****vztahy****MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA****Tematické okruhy****Princip sociálního smíru a****SOLIDARITY MEDIÁLNÍ VÝCHOVA****Tematické okruhy****Kritické čtení a vnímání mediálních****sdělení Fungování a vliv médií ve****společnosti****1. ročník**

4+1 týdně

1. číslo a početní operace**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák v početních operacích

Sčítá prvky daného konkrétního souboru do 20, vytváří konkrétní soubor s daným počtem do 20.

Porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20. Čte a zapisuje čísla 0 – 20.

Sčítá a odčítá čísla v oboru 0- 10 a v oboru 0 – 20 bez přechodu. Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací. Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0- 20. Řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru čísel 0 – 20 bez přechodu,

Učivo

Obor přirozených čísel (0-20)

Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa (0 – 20) Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (+, -).

Písemné algoritmy početních operací peníze - hodnota a přiřazování čísel

řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více

Očekávané výstupy

žák:

- Žák při práci s daty

Orientuje se v čase

(méně) v probíraném oboru.

1.roční

2. Geometrie

3. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy

žák:

- Žák v geometrii

Orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, vpřed, za), rozeznává geometrické útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychle, kvádr, válec, koule)

Učivo

Čas

Průřezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Člověk a svět práce

1. ročník

práce s drobným
materiálem

Jazyk a jazyková komunikace

jazyková výchova

2. ročník

2. ročník

4+1 týdně

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy

žák:

- Žák v početních operacích

- používá přirozená čísla

- čte, zapisuje a porovnává čísla do 100

- orientuje se na číselné ose

- užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

- sčítá a odčítá čísla do 100 s přechodem přes desítku

- řeší a tvoří úlohy

- násobí a dělí 0 – 10

- užívá závorek

Učivo

Obor přirozených čísel do 100
číselná osa

Násobilka

Vlastnosti početních
operací Písemné algoritmy
početních operací slovní
úlohy - nákupy, obchod

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Žák při práci s daty - zná časové jednotky a orientuje se v různých typech hodin - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	Hodiny, čas Grafy, tabulky

2.ročník**3. Geometrie**

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Žák v geometrii - pozná rovinné útvary a jednoduchá tělesa - kreslí křivé a rovné čáry - měří a odhaduje délku úsečky 	Základní útvary v rovině a prostoru - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, krychle, kvádr, koule, kužel

3. ročník

4+1 týdně

3. ročník**1. číslo a početní operace**

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák počítá <ul style="list-style-type: none"> po jednotkách, desítkách, stovkách Písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla a provádí kontrolový počet - Zaokrouhuje čísla na desítky, stovky, a tisíce. Rozkládá čísla do 1000 v desítkové soustavě Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření znaménka menší než, větší než Dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednaciferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobilek • žák umí řešit <ul style="list-style-type: none"> typu o n více a o n méně - a vytváří úlohy na sčítání a odčítání - příklady na násobení a dělení v boru násobilek - a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v boru mimo násobilek do 100 - úlohy typu n-krát více a n-krát méně - odhadování výsledků řešení - samostatně kontrolu svých početních výkonů • žák používá pojmy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, menšitel, menšenec, činitelé, součin, dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl 	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel - zápis čísla v desítkové soustavě - násobilka - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - písemné algoritmy početních operací - obchod - nákupy, vrácení peněz v obchodě, cena zboží

2. závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
-------------------	-------

žák:

- žák se orientuje
- v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řady

3.ročník**3. geometrie v rovině a prostoru****Očekávané výstupy****žák:**

- žák rýsuje
- přímku a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry, trojúhelník podle daných stran,
- označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice rozlišuje rovinné útvary
- měří poloměr dané kružnice,
- převádí jednotky délky
- určí obvod jednoduchých obrazců sečtením délky jejich stran

Učivo

- základní útvary v rovině (lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník, kruh)
- základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec)
- délka úsečky, jednotky délky a jejich převody

literatura**Kritéria hodnocení**

- žák rýsuje

Aktivity, pomůcky, soutěže**Pomůcky**

- Nástěnná tabule -Násobilka 0 - 9
- Číselná osa
- Metodická příručka k učebnicím matematiky
- Pomůcky k rýsování
- Učebnice matematiky

4. ročník**4. ročník**

4+1 týdně

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Žák v početních operacích - používá přirozená čísla - čte, zapisuje a porovnává čísla do 1 000 000 - orientuje se na číselné ose - umí zaokrouhlovat - pamětně sčítá a odčítá, násobí a dělí daná čísla - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - řeší a tvoří úlohy 	Obor přirozených čísel do 1 000 000 Číselná osa Násobilka Vlastnosti početních operací Písemné algoritmy početních oprací slovní úlohy spojené s nákupy, cenami, zdražením, zlevněním zboží

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Žák při práci s daty - čte a sestavuje jednoduché tabulky 	Grafy a tabulky

4.ročník

literatura
Kritéria hodnocení

- Žák při práci s daty

3. Geometrie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Žák v geometrii - narýsuje základní rovinné útvary - sestrojí rovnoběžky a kolmice - sčítá a odčítá graficky úsečky - určí obvod a obsah - rozpozná osově souměrné útvary 	Základní útvary v rovině a prostoru Vzájemná poloha dvou přímk v rovině Obvod a obsah obrazce Osově souměrné útvary

4. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
-------------------	-------

žák:

- Žák při nestandardních úlohách

- řeší jednoduché slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je doznačné míry nezávislé na obvyklých postupech školské matematiky
 - využívá zlomků

Praktické úlohy ze života Zlomky**4.ročník****5. ročník**

4+1 týdně

1. Číslo a početní operace**Očekávané výstupy**

Žák využívá
 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemně početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhad a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvorí úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

Učivo

Obor přirozených čísel
 Zápis čísla v desítkové soustavě Číselná osa
 Násobilka
 Vlastnosti početních operací Písemné algoritmy početních operací Slovní úlohy spojené s financemi

2. Závislosti, vztahy a práce s daty**Očekávané výstupy**

• Žák využívá
 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemně početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhad a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvorí úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

Učivo

Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

5. ročník**3. Geometrie v rovině a prostoru****Očekávané výstupy**

• Žák rýsuje
 rýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá grafické úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jendotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
• Žák řeší
 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo

Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
 Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
 Délka úsečky - jednotky délky a jejich převody
 Obvod a obsah obrazce
 Vzájemná poloha dvou přímk v rovině
 Osově souměrné útvary

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy**Očekávané výstupy****• Žák řeší**

řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo

Slovní úlohy
Číselné a obrázkové řady
Magické čtverce
Prostorová představivost

5.ročník**6. ročník**

4+1 týdně

1. přirozená čísla**Očekávané výstupy****žák:**

- žák vysvětlí pojmy dělitelnost, řeší situace a modeluje v N
násobek a dělitel
- znaky dělitelnosti

(2,3,4,5,6,8,9,25,10,100,...)

- prvočíslo*
- čísla složená*
- rozklad na prvočinitele*
- společný násobek a dělitel*
- největší společný dělitel*
- nejmenší společný násobek*
- čísla ne/soudělná*
- slovní a problémové úlohy*

Učivo

opakování z nižších ročníků
základní početní operace s přirozenými čísly násobek a dělitel
- znaky dělitelnosti
(2,3,4,5,6,8,9,25,10,100,...)
- prvočíslo
- čísla složená
- rozklad na prvočinitele
- společný násobek a dělitel
- největší společný dělitel
- nejmenší společný násobek
- čísla ne/soudělná
- slovní a problémové úlohy

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Zeměpis**

6. ročník

Země jako vesmírné
těleso Geografická
kartografie a topografie

Matematika

8. ročník

nestandardní aplikační úlohy

6. ročník**2. desetinná čísla****Očekávané výstupy****Učivo**

• žák přečte a zapíše des.č.

- porovná d. čísla pomocí znamének nerovnosti
- zaokrouhlí d. čísla s danou přesností
- provede početní operace (násobí, sčítá, odčítá, dělí)
- seče, odečte, vynásobí a vydělí d.čísla (písemně i z paměti)
- matematizuje jednoduché slovní úlohy
- vypočítá aritmetický průměr a uvede jeho praktický význam

čtení a zápis desetinného čísla

- desetinný zlomek
- porovnávání d.čísel
- zaokrouhlování d. čísel
- umístění d.čísel na ose
- sčítání a odčítání d.čísel
- násobení a dělení d.čísel 10,100,1000, ...
- převody jednotek
- násobení d.čísel desetinným č.
- dělení d.čísla číslem přirozenýma desetinným číslem
- periodické číslo
- využití kalkulačky při početních operacích s desetinnými čísly
- slovní úlohy - platby, výdělky, dluhy
- aritmetický průměr a jeho užití

Průřezová téma

přesahy do učebních bloků: **přesahy z učebních bloků:**

Zeměpis

6. ročník

Země jako vesmírné těleso Geografická kartografie a topografie Komunikační geografický a kartografický jazyk

6. ročník

3. jednoduchá rovnice

Očekávané výstupy

žák:

- žák pochopí pojem jednoduchá rovnice
- dvojí výrazů, neznámá*
- vyřeší*
- jednoduché*
- lineární rovnice,*
- kde uplatňuje*
- početní operace*
- (násobí, sčítá,*
- odčítá, dělí)*
- určí neznámou*
- v dané rovnici*
- používá*
- algoritmus*
- řešení rovnic*
- vedoucí ke*

Učivo

- rovnost, vlastnosti rovnosti
- lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení)
- lineární rovnice
- jednoduché rovnice typu $ax + b = c$
- neznámá
- ekvivalentní úpravy rovnic
- zkouška řešení

*správnému řešení
 - matematicky
 správně zapíše
 postup řešení
 - provede zkoušku řešení
 - zapíše
 jednoduchou
 slovní úlohu
 - uvede příklady
 lineárních rovnic v
 praxi*

Průlezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Zeměpis
		6. ročník <i>Země jako vesmírné těleso Geografická kartografie a topografie Komunikační geografický a kartografický jazyk</i>
		Matematika 8. ročník <i>lineární rovnice</i>
		6. ročník

4. Základní pravidla rýsování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák narýsuje <i>čárkovanou,</i> <i>čerchovanou,</i> <i>silnou, slabou čáru</i> <i>a určí, ve kterých</i> <i>případech je</i> <i>použije</i> <i>- sestrojí dvě rovnoběžky</i> <i>- sestrojí kolmici</i> <i>z bodu k přímce</i> <i>- sestrojí pomocí</i> <i>kružítka střed a</i> <i>osu úsečky</i> <i>- matematicky</i> <i>správně popíše</i> <i>základní</i> <i>geometrické útvary</i> <i>a od ruky je načrtne</i> 	druhy a užití čar <ul style="list-style-type: none"> - technické písmo - rýsování kolmic - rýsování rovnoběžek - střed úsečky - osa úsečky - symbolika geometrie základní geometrické pojmy čtverec, obdélník, - pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník

5. úhly

Očekávané výstupy	Učivo
-------------------	-------

žák:

- žák vysvětlí pojmy úhel
  - popíše úhel, co je velikostí úhlů, stupeň a minuta
  - rozliší druhy úhlů
  - rozpozná vedlejší a vrcholové úhly
  - sestrojí úhel kružítkem (45, 60, 90, ...)
  - vyznačí a narýsuje úhly : pravý, přímý a libovolný ostrý, tupý o různých velikostech
  - určí vlastnosti úhlů
  - vyjádří velikost daného úhlu ve stupních
  - rozliší dvojice vrcholových a vedlejších úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti
  - seče a odeče velikosti ú.
  - sestrojí osu úhlu
  - sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník
  - v grafickém projevu dodržuje zásady správného rýsování
- pojem úhel
 - velikost úhlů a jejich odhad
 - druhy úhlů
 - jednotka úhlu (1 stupeň)
 - konstrukce úhlu dané velikosti
 - měření úhlů
 - osa úhlu (kružítkem)
 - převody jednotek
 úhlů (stupně a minuty)
 - úhly vrcholové a vedlejší
 - součet a rozdíl velikostí úhlů
 - konstrukce úhlů kružítkem (45, 60, 90, 180, 30 ...)
 - konstrukce pravidelného šestiúhelníku
 - konstrukce pravidelného osmiúhelníku

6.ročník**6. trojúhelník****Očekávané výstupy****žák:**

- žák se orientuje v trojúhelnících
- úhel trojúhelníku*
- rozliší druhy trojúhelníků
  - podle velikosti úhlů (tupo/ostro/pravoúhlý)
  - podle délek stran (rr, rs, ob.)
- určí střední příčku, výšku těžnice popíše jejich vlastnosti - narýsuje je
- umí použít trojúhel. nerovnost
- sestrojí trojúhelník zadáný (sss, sus, usu)
- uvede věty o shodnosti trojúhelníků
- určí druh a narýsuje

Učivo

- vnější a vnitřní úhly trojúhelníku
- součet úhlů v trojúhelníku
  - druhy trojúhelníků a jejich vlastnosti
  - výšky, těžnice
  - střední příčky
  - kružnice opsaná a vepsaná
  - trojúhelníková nerovnost
  - konstrukce trojúhelníků (sss, sus, usu)

*jednotlivé
trojúhelníky
- určí vlastnosti úhlů
- narýsuje kruž. opsanou, kruž. vepsanou
- v grafickém
projevu dodržuje
zásady správného
rýsování*

7. osová a středová souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> žák vysvětlí pojmy OS,SS <i>osa souměrnosti, střed souměrnosti</i> - rozpozná <i>shodné útvary v rovině</i> - sestrojí kolmici z bodu k přímce - určí vlastnosti útvarů v osové souměrnosti - sestrojí obraz daného geom. útvaru v osové a středové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle osy - určí osu souměrnosti - v grafickém projevu dodržuje zásady správného rýsování 	<ul style="list-style-type: none"> - shodnost geometrických útvarů - osově-středově souměrné útvary - použití průsvitky, obrázek - osová souměrnost, středová souměrnost - vzor a obraz - konstrukce o.s.- s.s. útvarů - určení osy souměrnosti, středy souměrnosti - praktické využití

6. ročník

literatura
Kritéria hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> žák vysvětlí pojmy OS,SS

8. celá čísla

Očekávané výstupy	Učivo
-------------------	-------

žák:

- žák pochopí pojmy N, Z a zvládne početní operace
- práce s N a Z čísla
opačné č., kladné a záporné č.,
absolutní hodnota čísla
a uvede příklady
-porovná čísla
pomocí
znamének
nerovnosti
-určí číslo opačné k danému číslu
-provede početní operace (násobi, sčítá, odčítá, dělí)
-seče, odeče,
vynásobí
vydělí celá čísla (pisemně i z paměti)
-matematizuje jednoduché slovní úlohy
-uveď praktický význam absolutní hodnoty a určí ji
-vypočítá aritmetický průměr a uvede jeho praktický význam*

čísla celá

- (kladná, záporná, nula)
- číselná osa, zobrazení
- čísla navzájem opačná
- absolutní hodnota čísla
- porovnávání a uspořádání
- početní operace s celými č.
- násobení a dělení celých č.
- slovní úlohy

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Matematika**

8. ročník

nestandardní aplikační úlohy

6. ročník**9. Nadstandardní aplikační****Očekávané výstupy****žák:**

- žák doplní číselné řady
- doplň početní tabulky a čtverce
-rozdělí daný geom. útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány
-řeší slovní úlohy logikou a úsudkem, vysvětlí způsob*

Učivo

- číselné a logické řady
- číselné a obrázkové analogie

řešení**literatura****Kritéria hodnocení**

- žák doplní číselné řady

Aktivity, pomůcky, soutěže**Pomůcky**

- rýsovací potřeby

Soutěže

- matematická olympiáda
- Pythagoriáda

- 7. ročník

4+1 týdně

7. ročník**I. zlomky****Očekávané výstupy****žák:**

- žák přečte a zapíše zlomek, užívá různé vyjádření

celku a zvládá početní operace s nimi

- převede zlomky
na des.č. a
obráceně
- vyjádří celek
pomocí
zlomku
graficky
i zápisem
- převede smíšená čísla
na zlomky a
nepravé zlomky
na smíšená čísla
- rozšíří a krátí zlomky
- porovná zlomky
podle velikosti
pomocí znamének
nerovnosti
- vysvětlí vztah
deset. č. a
zlomku
- graficky znázorní zlomek
- provádí základní
početní operace
s racionál. č.
(násobi, sčítá, odčítá, dělí)
- matematizuje
jednoduché slovní
úlohy

Učivo

- pojem, čtení a zápis zlomku
- desetinný zlomek
- základní tvar zlomku
- celek a část
- převádění zlomků na
d.č. a naopak
- porovnávání zlomků
- smíšené číslo
- uspořádání zlomků na ose
- sčítání a odčítání zlomků
- převádění smíšených
čísel nazlomky,
nepravých zlomků
- na smíšená čísla a
početní operace s
ními
- rozšiřování a krácení zlomků
- násobení, dělení zlomků
- slovní úlohy
- zlomek a jeho užití v praxi
- racionální číslo
- složený zlomek
- periodické číslo

- používá racionální
číslo ve výpočtech
a uvede jeho
praktický význam
- odhadne výsledek
a ověří jeho
reálnost

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika

8. ročník
nestandardní aplikační úlohy

7.ročník

Poměr, úměrnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák modeluje příklady poměrem, úměrnosti, doveď pracovat s měřítky map vysvětlí pojmy <i>poměr,</i> <i>postupný</i> <i>poměr</i> - uvede příklady praktického využití <i>poměrů</i> - provádí jednoduché úpravy <i>poměru pomocí</i> <i>krácení a</i> <i>rozšiřování</i> - počítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem - vysvětlí pojem měřítka - umí pracovat s mapou, s plánem a dokáže pracovat s jejich měřítkem - přečte z grafu požadované údaje - sestrojí graf dle 	poměr <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání poměrem - dělení v daném poměru - postupný a převrácený poměr - měřítka plánů a map - pravoúhlá soustava souřadnic - určení polohy bodu v rovině - osy souřadnic - čtení grafů - konstrukce grafů - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - grafy přímé a nepřímé úměrnosti - řešení dané závislosti - trojčlenka - slovní úlohy z praxes využitím poměru a úměrností

*zadaných údajů
- uvede konkrétní
příklady užití
grafů v praxi*

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika 8. ročník nestandardní aplikační úlohy

8.ročník**2. procenta, úroky**

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy a úlohy na procenta a úroky , <i>základ, procentová část</i> - uvede příklady praktického využití procent - umí převést % na des.č. - počítá jednotlivé díly celku a vyjádří je procenty - vypočítá procento <i>z daného základu</i> - použije algoritmus, jež si sám zvolí k výpočtu procentové části , základu a počtu procent - přečte z grafu požadované údaje a % - sestrojí koláčový graf dle zadaných údajů - použije získané znalosti při řešení slovní úloh z praxe - dokáže provést kontrolu reálnosti 	<p>procento</p> <p>- základ,</p> <p>procentová část, počet</p> <p>procent</p> <p>- určení</p> <p>procentové části z celku</p> <p>- výpočet</p> <p>procentové části</p> <p>- výpočet počtu procent</p> <p>- výpočet základu</p> <p>- různé matematické postupy výpočtů</p> <p>- určení 1%</p> <p>- slovní úlohy</p> <p>- slovní úlohy z praxes</p> <p>využitím %</p>

**získaného
výsledku**

Průlezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Zeměpis

8. ročník

ČR – obyvatelstvo

7. ročník

Rozdelení Evropy do
regionů Geografie světadílů
- Evropa

7.ročník

3. kruh, kružnice, výseč

Očekávané výstupy

žák:

- uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí
- uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem (jejich vzájemný vztah)
- vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců

Učivo

"

Kruh , kružnice, válec

- vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna
- vzájemná poloha dvou kružnic
- délka kružnice
- obvod kruhu, obsah kruhu
- části kružnice, kruhu
- kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku Thaletova kružnic

7.ročník

4. geom. útvary - čtyřúhelníky

Očekávané výstupy

Učivo

žák:

- žák rozliší typy čtyřúhelníků

"

Žák :

- vysvětlí pojmy čtyřúhelník
- rozliší druhy čtyřúhelníků a popíše jejich vlastnosti
- rovnoběžníky
- lichoběžníky
- přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník
- v grafickém projevu dodržuje zásady správného rýsování

"

vnější a vnitřní úhly

čtyřúhelníku

- součet úhlů ve čtyřúhelníku

- druhy čtyřúhelníků a jejich vlastnosti

- rovnoběžníky a jejich vlastnosti

- lichoběžníky a jejich vlastnosti

- konstrukce čtyřúhelníků

7.ročník**5. obvody a obsahy****Očekávané výstupy****žák:**

- žák vypočítá obvod, obsah

rovinných geom.

útvarů určí

výšku a

základnu

trojúhelníku

těchto útvarů

pomocí vzorců

- řeší slovní úlohy

vedoucí k výpočtu

obvodu a obsahu

trojúhelníků

a čtyřúhelníků

Učivo

výška v trojúhelníku a v čtyřúhelníku

- obvod a

obsah

trojúhelník

u

- obvod a obsah

čtverce a obdélníku

- obvod a

obsah

rovnoběžník

ů

- obvod a

obsah

lichoběžník

u

- slovní úlohy

- jednotky

6. Krychle, kvádr, válec**Očekávané výstupy****Učivo**

- žák rozumí pomu V,S
určí jednotky obsahu a objemu a převede je
- pozná a popíše tělesa
- načrtne a narýsuje krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání
- rozliší a popíše krychli akvádru
- vypočítá objem a povrch krychle a kvádru podle vzorců
- provede a správně zapíše řešení úloh a početní operace, které jsou nutné k výpočtům
- vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemu a povrchu
- matematizuje jednoduché slovní úlohy
- používá kalkulačku pro požadované výpočty
- objem tělesa v krychlové síti
- objem kvádru a krychle, válce
- jednotky objemu
- síť kvádru a krychle, válce
- povrch kvádru a krychle, válce
- výpočty objemu a povrchu
- příklady z praxe
- slovní úlohy
- stěnová a tělesová úhlopříčka
- volné rovnoběžné promítání

7.ročník**literatura****Kritéria hodnocení**

- žák rozumí pomu V,S

8. ročník

3+2 týdně

1. druhá mocnina, odmocnina, Pythagorova věta**Očekávané výstupy****Učivo**

žák:

- žák pochopí pojem mocnina, odmocnina
- zapíše celé číslo v desítkové soustavě,
- určí mocninu s exp. 0 vede příklady praktického využití druhé mocniny i odmocniny
- určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu a odmocninu čísel od 0 - 20 a jejich násobky a dělitele 10, 100, 1000, ...,
- určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek kalkulačky
- sestrojí obraz daného geom. útvaru ve střed. souměrnosti
- v grafickém projev vysvětlí a dokáže určit pravoúhlý trojúhelník, odvěsnu a přeponu
- uvede Pyth. větu a příklady jejího užití.
- vyřeší praktické úlohy s využitím PV

druhá mocnina racionálního čísla

- určování druhé mocniny z tabulek a kalkulačky
- druhá odmocnina
- určování odmocniny z tabulek a kalkulačky
- reálná čísla

Pythagorova věta

- výpočet přepony
- výpočet odvěsn
- praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty

8. ročník**2. reálná čísla, mocniny**

Očekávané výstupy

Učivo

žák:

- žák pochopí pojem mocnina, odmocnina
- zapíše celé číslo v desítkové soustavě,
- určí mocninu s exp. 0 vede příklady praktického využití druhé mocniny i odmocniny
- určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu a odmocninu čísel od 0 - 20 a jejich násobky a dělitele 10, 100, 1000, ...
- určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek kalkulačky
- sestrojí obraz daného geom. útvaru ve střed. souměrnosti
- v grafickém projev vysvětlí a dokáže určit pravoúhlý trojúhelník, odvěsnu a přeponu
- uvede Pyth. větu a příklady jejího užití.
- vyřeší praktické úlohy s využitím PV

Mocniny opakování

- druhá mocnina racionálního čísla z tabulek a kalkulačky
- druhá odmocnina
- třetí mocnina, odmocnina
- reálná čísla

Komentář

řešení početní, pomocí kalkulačky, graf.
význam modelování

Průřezová téma**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- OSOBNOSTNÍ A SOCIALNÍ VÝCHOVA**
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace
- Kreativita
- Sebepoznání a sebepojetí
- Rozvoj schopností poznávání

přesahy do učebních bloků:**Matematika**

- 8. ročník
- mocniny s přirozeným mocnitelem
- 9. ročník
- Shrnutí učiva základní školy

přesahy z učebních bloků:**Matematika**

- 8. ročník
- nestandardní aplikační úlohy
- výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- mocniny s přirozeným mocnitelem lineární rovnice

3. lineární rovnice

Očekávané výstupy**• rovnice**

vysvětlí pojmy rovnost výrazů, proměná, neznámá, počet řešení naučí se algoritmy řešení lin. rovnic - metody sčítací, dosazovací, grafická, smíšená

Učivo

Lineární rovnice

- rovnost, vlastnosti rovnosti
- lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice
- ekvivalentní úpravy lineární rovnic
- zkouška
- řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav
- provádění zkoušky správnosti řešení
- řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic
- výpočet neznámé ze vzorce"
- zhodnocení a znehodnocení peněz, převody měn

Komentář

algoritmy, matem a fyz. vzorce

Průlezová téma

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Práce v realizačním týmu

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

ENVIRONMENTÁLNÍ

VÝCHOVA

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

VÝCHOVA

DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Formy participace občanů v politickém životě

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Hodnoty, postoje, praktická etika

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Komunikace

Kreativita

Seberegulace a

sebeorganizace

Rozvoj schopností

poznávání

přesahy do učebních bloků:

Matematika

- 6. ročník
- jednoduchá rovnice
- 8. ročník
- reálná čísla, mocniny
- 9. ročník
- objem a povrch těles fin.
- matematika
- funkce

přesahy z učebních bloků:

Matematika

- 8. ročník
- nestandardní aplikační úlohy

8. ročník**4. mocniny s přirozeným mocnitelem****Očekávané výstupy****Učivo**

• žák pochopí pojem mocnina, odmocnina

- zapíše celé číslo v desítkové soustavě,
- určí mocninu s exp. 0
- vede příklady praktického využití druhé mocniny i odmocniny
- určí bez použití kalkulačky čí tabulek druhou mocninu a odmocninu čísel od 0 - 20 a jejich násobky a dělíteli 10, 100, 1000, ...
- určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky
- sestrojí obraz daného geom. útvaru ve střed. souměrnosti
- v grafickém projevu vysvětlí a dokáže určit pravoúhlý trojúhelník, odvesnu a přeponu
- uvede Pyth. větu a příklady jejího užití.
- vyřeší praktické úlohy s využitím PV

Mocniny s přirozeným mocnitelem

- n-tá mocnina čísla
- sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem
- násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem
- mocnina součinu, podílu
- umocňování mocnin
- zápis čísla ve tvaru a .10ⁿ"

Komentář

pamětní počítání, kalkulačka, tabulky

Průlezová téma

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Hodnoty, postoje, praktická etika

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita

Rozvoj schopností poznávání

přesahy do učebních bloků:

Matematika

8. ročník

- reálná čísla, mocniny
- výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny

9. ročník

- algebraický výraz

Shrnutí učiva základní školy

přesahy z učebních bloků:

Matematika

8. ročník

- výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- reálná čísla, mocniny

8. ročník

5. výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny

Očekávané výstupy

žák:

- využije při řešení proměnné, určí hodnoty výrazu, provede početní úkony s proměnnými i s využitím vzorcu
- vysvětlit rozdíl algebraický výraz, početní výraz
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných;
- určí hodnotu výrazu,
- matematické operace - sčítá a násobí mnohočleny, - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním

Učivo

Výrazy

- číselné obory
- výrazy číselné, jejich hodnota
- výraz s proměnnou, určování hodnoty
- jednočlen, mnohočlen
- sčítání a odčítání mnohočlenů
- násobení mnohočlenu jednočlenem
- násobení mnohočlenů
- druhá mocnina dvojčlenu
- rozdíl druhých mocnin
- užití vzorců (a ± b)², a² – b²
- dělení mnohočlenu jednočlenem
- vytýkání, rozklad vytýkáním

Průlezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Vnímání autora
mediálních sdělení
OSOBNOSTNÍ A
SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Kreativita
Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání

Matematika

8. ročník
reálná čísla, mocniny
mocniny s přirozeným mocnitelem
9. ročník
algebraický výraz

Matematika

8. ročník
mocniny s přirozeným mocnitelem

8. ročník

Kritéria hodnocení

- využije při řešení proměnné, určí hodnoty výrazu, provede početní úkony s proměnnými i s využitím vzorců

6. konstruktivní úlohy

Očekávané výstupy

žák:

- žák charakterizuje a osvojí si základní rovinné útvary
- zásady rýsování, trénuje, představivost, umí narýsovat jednoduché geom. útvary na základě zadaných parametrů

Učivo

Konstrukční úlohy
- množiny bodů dané vlastnosti
- Thaletova kružnice
- konstrukce trojúhelníků
- konstrukce čtyřúhelníků
- konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi
- konstrukce tečen ke kružnici"

Komentář

rýsovací potřeby, modelování,

7. nestandardní aplikační úlohy

Očekávané výstupy

žák:

- řešení situací pomocí rovnic formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- vyřeší slovní úlohy, - rozbor úlohy, mat. zápis, výpočet, zkouška správnosti řešení, - odhad řešení
- uvádí a řeší příklady z praxe
- vyjádří neznámou ze vzorce

Učivo

- číselné a obrázkové analogie
- logické a netradiční geometrické úlohy číselné a logické řady

Komentář

hry, soutěže

8.ročník

Průrezová témata

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

přesahy do učebních bloků:

Matematika

přesahy z učebních bloků:

Práce v realizačním týmu	6. ročník	
Stavba mediálních sdělení	celá čísla	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět OSOBNOSTI A SOCIALNÍ VÝCHOVA	přirozená čísla 7. ročník Poměr, úměrnosti zlomky	
Hodnoty, postoje, praktická etika	8. ročník	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	lineární rovnice	
Komunikace	reálná čísla, mocniny	
Mezilidské vztahy	9. ročník	
Kreativita	Shrnutí učiva základní školy	
Rozvoj schopností poznávání		

literatura**Kritéria hodnocení**

- řešení situací pomocí rovnic

Aktivity, pomůcky, soutěže**Aktivity**

- modelování

Soutěže

- matematická olympiáda
- Pythagoriáda

Pythagorova věta, konstruktivní úlohy
školní kolo

školní kolo, okresní kolo

9. ročník

4+1 týdně

9. ročník**1. algebraický výraz****Očekávané výstupy****žák:**

- žák zvládne
- základní početní operace s algeb. výrazy, používá alegeb. vzorce
- pracuje i s lomenými alg. výrazy

Učivo

- sčítání a odčítání mnohočlenů
- násobení a dělení mnohočlenů
- vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2
- úprava mnohočlenů pomocí vzorců
- vytýkání, vytýkání čísla -1
- rozklad výrazů na součin pomocí vzorců a vytýkání Lomené výrazy
- lomený výraz
- podmínky lomeného výrazu
- rozšiřování a krácení lomených výrazů
- sčítání a odčítání lomených výrazů
- násobení a dělení lomených výrazů

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:**

Matematika

8. ročník

výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny, mocniny s přirozeným mocnitelem

2. Rovnice a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých**Očekávané výstupy****žák:**

- žák umí řešit reálné situace pomocí soustav rovnic

soustavy rovnice sčítací, dosazovací a kombinovanou metodou slovní úlohy s použitím rovnic, pohybové úlohy, na směsi, na společ. práci

Učivo

rovnice se závorkami

- rovnice se zlomky
- rovnice s neznámou ve jmenovateli
- slovní úlohy (s procenty, „na pohyb“, „na spol. práci“, „na směsi“)
- řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací
- slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic sedměma neznámými

Kritéria hodnocení

- žák umí řešit reálné situace pomocí soustav rovnic

3. podobnost, shodnost**Očekávané výstupy****žák:**

- žák určuje

vztahy mezi jednotlivými rovinnými obrazci na základě shodnosti i podobnosti, využiti v praxi

Učivo

podobnost a shodnost útvarů, zvětšení, zmenšení

- poměr podobnosti
- věty o podobnosti, shodnosti
- podobnost, shodnost v praxi

4. funkce**Očekávané výstupy****žák:**

- žák rozezná funkční vztah a dokáže ho vyjádřit
- funkční vztah od jiných vztahů
- vysvětlí pojem lineární funkce, lineární lomenou funkci
- vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem
- seznámí se s kvadratickou funkcí
- použije funkci při řešení úloh z praxe

Učivo

pojem goniometrická funkce

- sin x, cos x, tg x, cotg x
- gon. funkce jako poměry stran
- graf gon. funkce ostrého úhlu
- zjištění velikosti gon. funkce z tabulek a pomocí kalkulátor, definice funkce
- lineární funkce a její vlastnosti
- graf lineární funkce
- praktické příklady na lineární funkci
- lineární lomená funkce
- kvadratická funkce
- funkce s absolut. hodnotou

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Matematika**

lineární rovnice

Kritéria hodnocení

- žák rozezná funkční vztah a dokáže ho vyjádřit

5. objem a povrch těles**Očekávané výstupy****žák:**

- žák charakterizuje prostorové útvary
- základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Učivo

- jehlan
- kužel
- koule
- slovní úlohy a praktické příklady

Průlezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Přírodopis**

9. ročník
Vznik a stavba Země

Matematika

8. ročník
lineární rovnice

6. finanční matematika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák vyhledává, zpracovává dat v závislosti na finance
- pojmy úrok, jistina, úroková míra
- umí aplikovat procentový počet při řešení úloh finanční matematiky
- umí řešit úkoly jednoduchého úrokování, složeném i kombinovaném úrokování
- vysvětlí pojmy valuta, deviza, kurzovní lístek
- aplikuje znalosti finanční matematiky na úlohy z praxe

Učivo

- úrok, jistina, úroková míra
- úrokové období
- jednoduché úrokování
- složené úrokování
- kombinované úrokování
- valuty, devizy, převody měn
- úlohy z praxe

Průlezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Matematika**

8. ročník
lineární rovnice

9. ročník**7. pravděpodobnost****Očekávané výstupy****žák:**

- žák pochopí význam pravděpodobnosti
- pojem pravděpodobnost, uvede význam (pro praxi)
- určí v modelových případech, zda daný jev je náhodný, jistý či nemožný
- vypočítá pravděpodobnost daného jevu podle

Učivo

- výpočet pravděpodobnosti - jev náhodný, jistý, nemožný
- četnost jevů
- průnik a sjednocení jevů
- praktické úlohy („na pravděpodobnost“)

vztahu
- vyřeší praktické úlohy

8. Shrnutí učiva základní školy**Očekávané výstupy****Učivo**

- rovinné útvary, tělesa
- geometrické úlohy řešené výpočty
- konstrukční úlohy
slovní úlohy řešené rovnicemi
- slovní úlohy logického charakteru
- testy základních znalostí a dovedností
- základní početní operace s reálnými čísly
- výrazy, lomené výrazy

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Matematika**

8. ročník
nestandardní aplikační
úlohy mocniny s
přirozeným mocnitelem
reálná čísla, mocniny

Dodatek – matematika Hejného metodou

školní rok 2021/2022

Od září 2021 - učíme v některých třídách matematiku Hejného metodou - konstruktivistickým edukačním stylem, jehož hlavní charakteristiky jsou:

- výrazná intelektuální i osobnostní autonomie žáků;
- těžištěm výuky je individuální i skupinové řešení úloh a komunikace mezi žáky;
- vhodně volené série gradovaných úloh vedou žáky k objevování nových zákonitostí a procesů;
- formulování hypotéz a jejich prověrování patří ke klíčovým aktivitám žáků;
- role učitele spočívá především v tvorbě příznivého pracovního klimatu, diferencovaném zadávání přiměřených úloh žákům a řízení třídní diskuse.

Jedním z nejnáročnějších didaktických problémů vyučování matematice vůbec je diferenciace žáků. Tradiční frontální přístup vede k tomu, že slabší žáci ztrácí víru v to, že by matematice mohli porozumět, omezují se na činnosti reproduktivní a imitační, zatímco špičkoví žáci nejsou dostatečně podporováni. Konstruktivistický edukační styl řeší uvedený problém tím, že učí žáky volit si individuální rychlosť postupu. Žáci řeší stejné úlohy, ale na různých úrovích podle svých schopností.

B. Obsahové vymezení předmětu

- Nepředkládáme žákům hotové vzorečky nebo poučky, které by ukládali do paměti jako izolované fakty. Vedeme je k tomu, aby důležité vztahy objevili samostatně nebo s pomocí spolužáků, a aby se tento poznatek dostával do žákova vědomí jako zážitek a byl zde propojen na další poznatky, které se objevily v procesu řešení příslušné úlohy.
  - Východiskem vzniku každého poznání jsou zkušenosti žáka a poznávací proces pak probíhá v řetězci: zkušenosti - jejich evidence - jejich organizace- odhalení vztahu. Dílčí znalosti se pak zasílají do celků – širších mentálních schémat.
  - Učivo není uspořádáno do tematických celků. Stejný typ úloh se opakovaně vrací, ale pokaždé jsou obohaceny o některé další prvky, další myšlenky. Žák tak má dostatek času zažít a hlouběji pochopit danou myšlenku. Týká se to zejména nosných myšlenek, jako je budování představy čísla, budování představy funkční závislosti, budování geometrických představ, budování schopnosti efektivní práce s daty.
  - V době kalkulačorů sice schopnost hbitého a spolehlivého počítání ztrácí na důležitosti, ale jistou počtařskou rutinu žák potřebuje. Získává ji pomocí úloh, u nichž dosažení cíle vyžaduje mnohé výpočty.
  - Používáme učebnice, které tuto metodu podporují užíváním různých didaktických prostředí, např.: Autobus, Krokování, Součtové trojúhelníky, Součinové čtverce, Algebrogramy, Sousedé, Šípkové grafy, Mince, Čtvercová mříž, Origami, Krychlová tělesa.
  - Převážná většina úloh vycházejících z téhoto prostředí je nestandardní. Mnohé z nich jsou propojeny na životní zkušenosť žáka a mají tedy silně aplikační charakter. V téhoto úlohách je dále přítomno množství důležitých jevů jazykových i logických. Účinnými tyto úlohy jsou v případě, že žáci mají dostatečný čas k jejich řešení a k vzájemným diskuzím.
- Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová téma v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová téma:
- Osobnostní a sociální výchova (OSV);
  - Mediální výchova (MV);
  - Multikulturní výchova (MKV);
  - Výchova demokratického občana (VDO);
  - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS);
  - Environmentální výchova (EV).

C.Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Nejen u jednotlivých žáků, ale i u celých tříd respektujeme jejich tempo získávání poznatků, proto není striktní rozdělení učiva do jednotlivých ročníků, rámcově platí, že etapu A a B by žáci měli zvládnout v 6. – 7. ročníku, etapu C a D v 7. – 8. ročníku a etapu E v 9. ročníku. Etapa F je nadstavbová, je určená jen žákům mimořádně rychlým a žákům talentovaným.

D. Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení.

- Rozvíjení kombinatorického a logického myšlení.
- Rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických

pojmů a vztahů.

- Žák vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie k řešení úloh.
- Třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá k objevování nových poznatků.
- Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry.
- Posoudí vlastní pokrok, dokáže lokalizovat a odstranit chybu. Kompetence k řešení problémů.
- Žáci samostatně nebo ve skupinách řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, využívají empirické, matematické a logické postupy.
- Svá řešení si navzájem prezentují, obhajují a kriticky posuzují.
- Vytvářejí si zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a využívají osvojený matematický aparát při řešení dalších problémů.
- Žáci se seznamují se skutečností, že k výsledku lze dospět různými způsoby, úloha může mít více řešení nebo není za daných podmínek řešitelná. Neexistenci dalšího řešení se pokoušejí dokazovat nebo zdůvodňovat.

Kompetence komunikativní.

- Žáci se učí formulovat a vyjadřovat své myšlenky.
- Naslouchají si navzájem, snaží se porozumět řešení druhého, zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor a argumentovat.
- Učí se porozumět různým typům záznamů, grafů, schémat a užívat matematické symboly.

Kompetence sociální a personální.

- Žáci si osvojují dovednost párové a skupinové práce, učí se spolupracovat, identifikovat své slabé a silné stránky, oceňovat zkušenosti druhých, v případě potřeby si vyžádají pomoc nebo ji poskytnou.
- Dochází k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematicnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Kompetence pracovní.

- Dochází k rozvoji pracovních návyků důrazem na samostatnost, pečlivost, systematicnost ...
- Nedílnou součástí je rozvoj jemné motoriky v rámci nácviku rýsování.
- Žáci si osvojují základní zásady správného měření, seznamují se se základními jednotkami délky, plochy, objemu a času a vztahy mezi nimi.

E. Vzdělávací obsah předmětu

Etapa A a B

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> - provádí operace s celými čísly. - vyhledá a určí nejmenší a největší prvek. - rozlišuje idiomy o n větší/menší, n-krát větší/menší. - sčítá kmenové zlomky, sčítá a odčítá desetinná čísla (desetiny, setiny). - základní operace realizuje mentálně, pisemně i kalkulátorem. 	Celá čísla Egyptské dělení – kmenové zlomky	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Kreativita OSV - Komunikace OSV - Kooperace a kompetice OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
M-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> - při výpočtech zaokrouhuje, provádí odhady (sémantické i strukturální, týkající se jedné operace). - účelně využívá kalkulátor (např. při dělení, dělení se zbytkem). 		
M-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s pojmy sudé/liché číslo, prvočíslo, číslo složené, násobek, nejmenší společný násobek, dělitel, největší společný dělitel. - rozkládá přirozené číslo na součin. - získává zkušenosti s n-cifernými čísly, s ciferným součtem (propedeutika pojmu rozvinutý zápis) 	Dělitelnost	
M-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> - užívá desetinná čísla, kmenové zlomky. - sčítá a odčítá kmenové zlomky (zejména se jmenovatelem menším než 13 a jmenovatelem 60, 100, - kráti a rozšiřuje zlomky. - znázorňuje zlomky a desetinná čísla na čiselné ose. - používá pojmy procento, počet procent, základ. 	Desetinná čísla Zlomky Procenta	
M-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> - získává zkušenosti s poměrem, modeluje situace s využitím poměru. - připravuje se na porozumění pojmu měřítko. 	Poměr Měřítko mapy	
M-9-1-06	- řeší aplikační úlohy na procenta	Určení počtu procent, základu, procentové části	
M-9-1-07	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím prostředí Krokování, Šípkových grafů, Součtových trojúhelníků, Součinových čtverců, Vah, Autobusu, Egyptského dělení, ve slovních úlohách	Prolíná tématy	
M-9-1-08	- získává zkušenosti v prostředích Mince, Váhy, Hadi, Šípkové grafy (propedeutika rovnic, soustav rovnic, absolutní hodnoty)	Rovnice	
M-9-1-09	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v různých prostředích – Krokování, Egyptské dělení, Indické násobení, Stovková tabulka, Součtové trojúhelníky, Číselná osa, Autobus, Minec, Váhy.	Prolíná tématy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. - používá Vennovy diagramy jako nástroj k organizaci prvků množiny. - využívá tabulkou jako nástroj k evidenci dat a hledání závislostí 	Vennovy diagramy Tabulka – prolíná tématy	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Kreativita OSV - Komunikace OSV - Kooperace a kompetice OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
M-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocuje soubor dat procesuálně (evidence jízdy autobusem tabulkou). - porovnává soubory dat konceptuálně 	Práce se vztahy v rodokmenu	
M-9-2-03	- získává zkušenosti s lineární závislostí	Lineární závislost	

	v prostředích Šípkových grafů, Hadů, ve slovních úlohách.		
M-9-2-04	- vyhledává vztahy, pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou	Funkce Proliná tématy	
M-9-2-05	- řeší úlohy o slevách a zdraženích v procentech. - používá různé metody řešení slovních úloh: pokus – omyl, dramatizaci, tabulaci, vizualizaci, modelování	Procenta Proliná tématy	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

M-9-3-01	- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvářů při konstrukcích i modelování (skládání papíru, dřívka, geoboard).	Mříž Dřívka konstrukce	OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV – Kreativita OSV - Komunikace OSV - Kooperace a kompetice
M-9-3-02	- rozlišuje a charakterizuje trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný. - třídí čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, lichoběžník) - v rámci propedeutiky se seznamuje s pojmy kruh, kružnice, poloměr, kruhová výseč.	Trojúhelníky Čtyřúhelníky Kruh, kružnice	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
M-9-3-03	- měří velikost úhlů. - zjišťuje velikost úhlu procesuálně i konceptuálně, pracuje s dvojicemi úhlů.	Úhel	
M-9-3-04	- měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvářů (nejprve obsah vyjadřuje počtem trojúhelníkových nebo čtvercových kachlíků).	Obvod, obsah Jednotky	
M-9-3-05	- intuitivně užívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmu kruh, kružnice.	Množiny Kruh, kružnice	
M-9-3-06	- modeluje rovinné útvary pomocí dřivek, na geoboardu, přehybáním papíru. - trojúhelníky, čtyřúhelníky i mnohoúhelníky načrtává i konstruuje ve čtvercové sítí i na čistém papíře.	Mnohoúhelníky	
M-9-3-07	- vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary	Shodnost Podobnost	
M-9-3-08	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útváře ve středové a osové souměrnosti. - určí osově a středově souměrný útvarev.	Osová souměrnost Středová souměrnost	
M-9-3-09	- určuje a charakterizuje krychli, krychlová tělesa, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel.	Tělesa	
M-9-3-10	- odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kvádru, krychlových těles.	Objem a povrch krychle, kvádru, krychlových těles.	
M-9-3-11	- modeluje krychli, kvádr, krychlová tělesa. - načrtne a sestrojí jejich sítě.	Krychle, kvádr, krychlová tělesa.	
M-9-3-12	- načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádru, krychlových těles v rovině.	Krychle, kvádr, krychlová tělesa.	
M-9-3-13	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy.	Proliná tématy	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

M-9-4-01	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různé postupy. - hledá další možné výsledky a řešení úloh, případně zdůvodňuje neřešitelnost některých úloh.	Proliná tématy	OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV – Kreativita OSV - Komunikace OSV - Kooperace a kompetice
M-9-4-02	- řeší logické a netradiční geometrické úlohy.	Proliná tématy	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.3 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezičlenných vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s

možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a

přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném ahistorickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy vevropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opředeného o historickou zkušenosť
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujmání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.3.1 Dějepis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

2

2

2

2

Charakteristika předmětu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy evropském a celosvětovém měřítku
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem

Průřezová téma pokryvaná předmětem

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

Občanská společnost a

škola Občan, občanská

společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Rozvoj schopností

poznávání Sebepoznání

a sebepojetí Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské

vztahy

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací

dovednosti Hodnoty, postoje,

praktická etika

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Lidské vztahy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

Evropa a svět nás

zajímá Objevujeme

Evropu a svět Jsme

Europané

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Stavba mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

6. ROČNÍK (DOTACE: 2 (POVINNÝ))

KOMPETENCE K UČENÍ

- operace s termíny
žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- pozorování, experimentace
žák samostatně pozoruje a experimentuje,
- vybírání
žák vybírá efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie,
- vyhledávání
žák vyhledává informace a na základě jejich pochopení, propojení - je efektivně využívá v procesu učení,
- vztah k učení
žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení,

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- řešení
žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení,
- vnímání
žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni,

- vyhledávání
žák vyhledá informace k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- naslouchání
žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim,
- porozumění
žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků,
- vyjádření
žák vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- diskuse
žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy,

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- chápání
žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
- respektování
žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí,
- respektování
žák respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- zapojování
žák aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

PRAVĚK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák si osvojí práci s časovou přímkou, základní periodizace dějin, práci s pojmy - prostor, čas - uvede konkrétní případy zdrojů informací o minulosti - rozpozná vývojová stádia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí • žák pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - podmínky vzniku řemesel, důsledky oddělení řemesel od zemědělství, rozvoj obchodu - nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa 	význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka Mladší doba kamenná - způsob života a obživy, počátky řemesel Doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu, zánik rodové společnosti Naše země v období pravěku
přesahy	
VO (6. ročník) : Naše vlast	
průřezová téma	
OSV: RSP, Ko	

STAROVĚK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák se seznámi 	Oblasti starověkého východu - charakteristické rysy

<p>s projevy náboženských představ</p> <ul style="list-style-type: none"> - s důležitostí společenského uspořádání - s vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých <ul style="list-style-type: none"> • žák pochopí 	<p>oblasti , vývoj společnosti, náboženské představy, počátek písma a kultury, přínos starověkých civilizací</p> <p>Řecké - kořeny řecké civilizace, archaické a klasické období, Makedonie, helénismus</p> <p>Řím - království, republika, císařství, počátky křesťanství, římská kultura, rozpad římské říše, naše země v době římské</p>
VO (6. ročník) : Naše vlast	přesahy
OSV: RSP	průřezová téma

7. ROČNÍK (DOTACE: 2 (POVINKY))

KOMPETENCE K UČENÍ

- operace s termíny
žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- třídění
žák třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace
- vybírání
žák vybírá efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie,
- vyhledávání
žák vyhledává informace a na základě jejich pochopení, propojení - je efektivně využívá v procesu učení,

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- myšlení
žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit,
- vyhledávání
žák vyhledá informace k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- porozumění
žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků,
- vyjádření
žák vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využití
žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- respektování
žák respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvorivost,

STŘEDOVĚK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák si uvědomí <p>periodizaci středověku, seznámí se s uspořádním společnosti raně feudálního státu, romování národních států</p> <ul style="list-style-type: none"> - úlohu křesťanství a víry, - obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu, - státotvornou plohu panovnických dynastií - duchovní odkaz patronů českých zemí 	<p>Raný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> -nový etnický obraz Evropy - byzantská, arabská a branská říše -první státní útvary na našem územní -český stát v době knížecí -formování prvních státních celků v Evropě -boj mezi mocí světskou a církevní -křížové výpravy -románská kultura a životní styl raného středověku
přesahy	
VO (9. ročník) : národní společnost	
průřezová téma	
OSV: RSP, PL	
VMEGS: OES	
MuV: LV	

VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák chápe <p>změny politické, hospodářské, sociální a kulturní</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmach českého státu a jeho význam ve střední Evropě - a charakterizuje dobový životní styl z hlediska sociálního i etnického - problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou refomaci - historický rozdíl pojmu tolerance a intolerance 	<p>rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam</p> <p>český stát za vlády posledních Přemyslovců</p> <p>nástup Lucemburků a vláda Karla IV.</p> <p>gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku</p> <p>konflikt mezi Anglií a Francií</p> <p>kritika poměrů v církvi a husitství</p>
přesahy	
průřezová téma	
OSV: RSP, PL	
MuV: LV	

POZDNÍ STŘEDOVĚK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák si uvědomí 	<ul style="list-style-type: none"> -doba poděbradská - doba jagellonská
přesahy	
průřezová téma	
OSV: RSP, PL	
VMEGS: OES	
EV: VČP	

8. ROČNÍK (DOTACE: 2 (POVINNÝ))**KOMPETENCE K UČENÍ**

- operace s termíny
žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojení
žák propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- třídění
žák třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace
- vybíráni
žák vybírá efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie,
- vyhledávání
žák vyhledává informace a na základě jejich pochopení, propojení - je efektivně využívá v procesu učení,

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- rozpoznání
žák rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vyhledávání
žák vyhledá informace k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,
- využívání
žák využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytváře hledá konečné řešení problému

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- porozumění
žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků,

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- diskuse
žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy,
- spolupráce
žák chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- respektování
žák respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvorivost,
- zapojování
žák aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

RANÝ NOVOVĚK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák si osvojí <ul style="list-style-type: none"> -periodizaci novověku - pojmy reformace, jejich příčiny a cíle - pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie ● žák se seznámí <ul style="list-style-type: none"> s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - s důsledky náboženské nesnášenlivosti ● žák chápe <ul style="list-style-type: none"> důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově 	<ul style="list-style-type: none"> počátky novověku -humanismus -objevné plavby a jejich společenské důsledky -náboženské reformace -počátky absolutních monarchií -český stát v předbělohorských poměrech -třicetiletá válka občanská válka v Anglii

objevených zemí -podstatu pojmu absolutní moc, absolutismus - postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínách Evropy --rozdělení na katolický a reformační blok	
	přesahy
CJL (8. ročník) : Literární výchova	
Z (8. ročník) : ČR - kulturní dědictví	
	průřezová téma
OSV: MV, Ko	
VDO: OOSS	

OBDOBÍ OD 2. POL. 17. STOL DO KONCE 18. STOL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák si uvědomí <ul style="list-style-type: none"> projevy barokní kulury, - význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - projevy absolutní moci a snahy nasupující buržoazie ● žák chápe <ul style="list-style-type: none"> situaci českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce -pojem osvícenský absolutismus - pojem kolonie, význam boje za svobodu 	<ul style="list-style-type: none"> - baroko aživotní styl -upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - rozvoj vzdělanosti v době sovícenství - české země za vlady Marie Terezie a Josefa II - situace ve Francii, ruské a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost

NOVOVĚK OD KONCE 18. ST. DO ROKU 1914	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák si uvědomí <ul style="list-style-type: none"> -důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských kultur -prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor změn, dopad na živ. prostředí -emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - význam obrozenecích snah významných osobnosti -dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustanovení moderních politických stran ● žák chápe <ul style="list-style-type: none"> - národní obrození jako jev celoevropský, jehož 	<ul style="list-style-type: none"> -Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny -napolenonské války a jejich důsledky -průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury -národní a osvobozenecí hnutí v Evropě, pojem vlasteneckví a požadavek národa na svobodný rozvoj -utváření novodobého českého národa -rok 1848 v Evropě a v Čechách -postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. st. základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii

výsledkem je utvoření novodobých národů	
- emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie)	
-historický rozdíl pojmu rasismus	
- s příčinami a průběhem českého národního obrození	
- s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků	
	přesahy
CJL (8. ročník) : Literární výchova	
VO (8. ročník) : člověk a občanský život	
	průřezová téma
MuV: LV	

9. ROČNÍK (DOTACE: 2 (POVINNÝ))**KOMPETENCE K UČENÍ**

- operace s termíny
žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- organizování
žák plánuje, organzuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- třídění
žák třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace
- vybírání
žák vybírá efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie,
- vytváření pohledu
žák vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- zodpovědnost
žák uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- atmosféra
žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- spolupráce
žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu,

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- zapojování
žák aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

MODERNÍ DOBA	
výstupy	učivo
● žák chápe <p>1. pol. 20. stol. jako bdočí dvou nejničivějších světových válek - okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období 1. republiky</p> <p>- změnu mezinárodně politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a nacionalsmu - souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky tendencí řešit problémy extrémními způsoby - historický rozdíl pojmu nacionalsmus, extrémismus, agrese - rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury - pojem protektorát - poválečný vývoj ČSR, různé interpretace historických faktů</p>	Situace v letech 1914 - 1948 - 1. světová válka -situace v Rusku, ruské revolučce - vznik ČSR - hospodářsko- politický rozvoj republiky - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. století -počátky fašistického hnutí světová hospodářská krize a její důsledky - kulatura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války -cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky -Protektorát Čechy a Morava -2. světová válka - domácí a zahraniční odboj, mezinárodní konference a poválečné uspořádání - poválečné Československo, únorový převrat 1948
přesahy	
CJL (9. ročník) : Literární výchova	
průřezová téma	
VDO: OOSS VMEGS: ES MeV: KČPPMS	

DĚJINY OD POLOVINY 20. STOLETÍ DO SOUČASNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák si uvědomí <p>postavení ČSR v mezinárodních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky totalitní společnosti - problémy existenci bipolárního světa - nutnost respektovat identitu druhých - hrozbu terorismu - vliv médií na každodenní život a olitické dění - začlenění ČR do integračního procesu - vnitřní situaci v naší republice po roce 1989 	<ul style="list-style-type: none"> - postavení Československa a jeho postupné začlenování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - vnitřní situace v zemích východního bloku - charakteristika západních zemí - krize sovětského impéria a "perestrojka" - obnova demokracie ve východní Evropě a "sametová revoluce" - rozpad Československa, vznik ČR - Česká Republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace
přesahy	
<p>ČJL (9. ročník) : Literární výchova VO (9. ročník) : národní společnost</p>	
průřezová téma	
<p>OSV: MV VMEGS: OES EV: VČP MeV: FVM</p>	

5.3.2 Výchova k občanství

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

Průlezová téma pokryvaná předmětem

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

Občanská společnost a škola

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu

rozhodování Formy participace občanů v politickém
životě

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kooperace a kompetence

Komunikace

Mezilidské

vztahy

Poznávání lidí

Kreativita

Psychohygien

a

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a

sebeorganizace

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické

okruhy Kulturní

diference

Lidské vztahy

Multikulturalita

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

**Objevujeme Evropu a
svět MEDIÁLNÍ
VÝCHOVA**

Tematické okruhy

Stavba mediálních sdělení

**Vnímání autora mediálních
sdělení**

Fungování a vliv médií ve společnosti

6. ročník

1 týdně

1. člověk ve společnosti

Očekávané výstupy

Učivo

- naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
- naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny
- , postavení jedince v rodině, role členů rodiny, funkce a vývoj rodiny vztahy v rodině, rodinné problémy, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče
- rovné postavení mužů a žen;

ROK V JEHO PROMĚNÁCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák umí <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v kalendáři, zná letopočty - vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků ● žák uvádí příklady pořekadel a přísloví 	<ul style="list-style-type: none"> kalendář, letopočty, svátky přísloví, pořekadla
přesahy	
Z (6. ročník) : Země jako vesmírné těleso	
průřezová téma	
EV: VCP	

DOMOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák vysvětlí <ul style="list-style-type: none"> - pojem domova a uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a okolí 	<ul style="list-style-type: none"> pojem domov prostředí domova bydliště a jeho okolí
přesahy	
Z (8. ročník) : Místní region	
průřezová téma	
EV: VCP	

OBEC, REGION, ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák vysvětlí <ul style="list-style-type: none"> - pojem obec, starosta, obecní úřad, primátor, městský úřad, radnice žák zná <ul style="list-style-type: none"> významné památky, pamětihonosti, rodáky v místě bydliště a blízkém okolí -základní údaje o našem hlavním městě žák si zopakuje práva a povinosti žáků, funkce žákovské samosprávy, společenská pravidla a normy 	<p>pojem obec, obecní samospráva významná místa obce, památky, velcí rodáci hlavní město Praha</p>

6.ročník

2. člověk jako jedinec

Očekávané výstupy

Učivo

podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady,
 - vnitřní svět člověka - poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy posuzování druhých lidí

RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák vysvětlí <ul style="list-style-type: none"> význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a vede vhodné způsoby řešení žák uvede <ul style="list-style-type: none"> do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesním a s uspořenými penězi 	postavení jedince v rodině role členů rodiny funkce a vývoj rodiny vztahy v rodině, rodinné problémy úplná a neúplná rodina náhradní rodinná péče hospodaření rodiny
	přesahy
xJ (6. ročník) : bydlení	
	průřezová témata
MuV: LV	

NAŠE VLAST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák umí <ul style="list-style-type: none"> popsat geografickou polohu ČR v Evropě - vyjmenovat nejdůležitější české panovníky, slavné české umělce, vynálezce a sportovce žák zná <ul style="list-style-type: none"> - z jakých historických zemí se ČR skladá, Staré pověsti České - stavby a výrobky, které nás proslavily - význam češtiny jako mateřského jazyka a zná jazyky příbuzné - pojem vlastenectví 	pojem vlast země z kterých se ČR skládá slavní předkové co nás proslavilo mateřský jazyk vlastenectví

3. Nový učební blok

Očekávané výstupy

žák

Učivo

hospodaření jedince - žáka, kapesné, osobní

rozumí pojmu osobní náklady, domácnost, škola, náklady spojené s koníčky, školou
zájmové činnosti
umí vysvětlit pojem správného hospodaření

6.ročník**7. ročník**

1 týdně

I. člověk, stát a hospodářství**Očekávané výstupy****Učivo**

- zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí duchovní a věcné hodnoty pořadí hodnot během života formy vlastnictví sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost

ZEMĚ A NÁRODY ČES. REPUBLIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák určí <p>významné historické mezníky v dějinách národa, zajímavá a památná místa našeho státu, význačné díla z oblasti kultury Vyjmenuje státní symboly Vysvětlí význam symbolů něho státu a uvede příklady příležitostí při kterých se používá</p>	<p>kořeny národa, historie národa národní bohatství - přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice pojem vlast národní a státní symboly státní svátky národnosti žijící v ČR</p>
přesahy	

Z (8. ročník) : ČR – obyvatelstvo

7. ročník**2. člověk, stát a právo****Očekávané výstupy****Učivo**

kořeny národa, historie národa
 národní bohatství - přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice
 pojem vlast
 národní a státní symboly
 státní svátky
 národnosti žijící v ČR

NÁRODNÍ BOHATSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede příklady památných míst obce a regionu Chová se šetrně ke kultr. památkám a přírodním objektům 	zajímavá a památná místa ochrana kulturních památek a přírodních objektů
přesahy	
Z (8. ročník) : ČR - kulturní dědictví	
průřezová téma	
EV: VČP	

MAJETEK A BOHATSTVÍ ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák umí vysvětlit rozdíly mezi materiálními a duchovními hodnotami. Dokáže sestavit svůj hodnotový žebříček Rozlušuje různé druhy vlastnictví 	duchovní a věcné hodnoty pořadí hodnot během života formy vlastnictví sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost
přesahy	
CaSP (8. ročník) : trh práce	
průřezová téma	
VDO: PD	

8. ročník

1 týdně

I. člověk a práva

ČLOVĚK A LIDSKÁ PRÁVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák chápe 	mohu si dělat co chci bez ohledu na ostatní
<ul style="list-style-type: none"> že má svá práva i povinnosti Seznámí se s Všeobecnou deklarací lidských práv 	Všeobecná deklarace lid. práv člověk rozhoduje o dodrž. lid. práv základní práva dítěte, jejich ochrana, šikana , siskriminace, poškozování lidských práv
přesahy	
průřezová téma	
VDO: PD	

8. ročník**2. člověk a společnost, společenské chování****Očekávané výstupy****Učivo**

SPOLEČENSKÉ CHOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• žák ovládá	zásady společenského chování pozdrav, představení, návštěva divadla, kina, restaurace na úřadě, v obchodě, na ulici, na hřišti host do domu Kulturní život rozmanitost kulturních jevů, kulturní hodnoty a tradice , kulturní instituce, masová kultura

3. člověk, stát a hospodářství**Očekávané výstupy****Učivo**

- majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; vlastnictví a jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
- peníze - funkce a podoby peněz, formy placení;
- hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing
- principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh
- výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost

VZTAH ČLOVĚKA K PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
• žák chápe odpovědnost každého jednotlivce na ochranu prostředí, ve kterém žijeme Zná ohrožné durhy zvířat a rostlin žák umí vyvětlit probloemtiku skleníkového efektu	člověk a příroda vztah jednotlivce k živ. prostředí působení pr-mysl. výroby na člověka, rostliny a zvířata ochrana přírody
přesahy	
Př (7. ročník) : význam rostlin a jejich ochrana Př (7. ročník) : vztahy zvířat a lidí Př (9. ročník) : Základy ekologie Z (9. ročník) : životní prostředí	
průřezová téma	
EV: VČP	

8. ročník**4. člověk , stát a právo**

ČLOVĚK A PRÁVA	
výstupy	učivo
• žák respektuje základní právní mormy našeho státu, - seznámí se s Ústavou ČR, s právy a povinnostmi občana	práva a povinnost občanů vůči sátu Ústava ČR právo je systém druhy práva soudy, armáda, policie
přesahy	
průřezová téma	
VDO: PD	

ČLOVĚK A OBČANSKÝ ŽIVOT	
výstupy	učivo
• žák ví kdo se může stát občanem ČR - vyjmenuje národnostní menšiny	co znamená být občanem občanská práva, rodinné právo, trestní právo, pracovní právo majetek a vlastnictví očima práva
	přesahy průřezová téma
VDO: POPŽ	

9. ročník

1 týden

1. Mezinárodní vztahy, globální svět**Očekávané výstupy****Učivo**

- mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)
- globalizace - projevy, klady a zápor; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení
- vznik států, druhy a formy států - republika, demokracie, diktatura, monarchie
- vývoj práva - zvykové, anglosaské přímá a nepřímá demokracie
- zásady fungování státu
- dělení moci ve státu, politické strany
- nacionalismus, holocaust
- chování člověka za mimořádných situací - válka, zemětřesení...

GLOBÁLNÍ PROBLÉMY LIDSTVA	
výstupy	učivo
• žák vysvětlí pojmy - globální, globalizace - chápe problematiku celosvětových problémů	globalizace, přelidnění sklen. efekt, ozonová díra ničení deštěných pralesů špatné hospodaření s vodou násilí ve světě, terorismus, války chudoba, hlad, podvýživa
	přesahy
D (9. ročník) : moderní doba	
D (9. ročník) : dějiny od poloviny 20. století do současnosti	
	průřezová téma
VMEGS: OES	

STÁT A PRÁVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák rozliší <p>na příkladech - republiku a monarchii</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí demokratický způsob řízení státu - objasní smysl voleb - chápe nebezpečí nacionalismu 	<p>vznik států, druhy a formy států - republika, demokracie, diktatura, monarchie</p> <p>vývoj práva - zvykové, anglosaské</p> <p>přímá a nepřímá demokracie</p> <p>zásady fungování státu</p> <p>dělení moci ve státu, politické strany</p> <p>národn. menšiny, nationalismus, holocaust</p> <p>vlastenectví</p>
přesahy	
<p>D (9. ročník) : moderní doba</p> <p>D (9. ročník) : dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <p style="text-align: center;">průřezová témata</p>	
VDO: PD	

NÁRODNÍ SPOLEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● žák chápe <p>sjednocovací procesy v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše historii vzniku EU - zná nejdůležitější mezinárodní organizace 	<p>sjednocení Evropy</p> <p>Evropská unie</p> <p>orgány EU</p> <p>cesta ČR do EU</p> <p>mezinárodní organizace: OSN, NATO, WHO, UNESCO, UNICEF</p>
přesahy	
<p>D (9. ročník) : moderní doba</p> <p>D (9. ročník) : dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <p style="text-align: center;">průřezová témata</p>	
VMEGS: ES, OES, JE	

ŽIVOSTNÍ PERSPEKTIVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> → žák popíše 	<p>náboženství</p> <p>nebezpečí sekt</p> <p>xenofobie, racismus</p>
přesahy	
<p>D (9. ročník) : moderní doba</p> <p>D (9. ročník) : dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <p style="text-align: center;">průřezová témata</p>	
MuV: KD, LV, EP, PM	

9. ročník

2. člověk, stát a hospodářství

Očekávané výstupy

Učivo

- peníze - funkce a podoby peněz, formy placení;
- hospodaření – investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočetstátu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
- banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba cen, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

5.4 Člověk a příroda

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovedností soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na něadekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.4.1 Chemie

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k poznání, podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmu a zákonitostí
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích
- vysvětluje a zdůvodňuje chemické jevy
- učí jak využívat poznatky k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti práce podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi
- učí dovednosti poskytovat první pomoc při úrazech s nebezpečnými chem. látkami a přípravky
- vede žáky k ochraně přírody před chem.vlivy

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělání

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

- získávání informací na internetu

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladendůraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka vyučujícího závazné.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Rozvoj schopnosti poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a

sebeorganizace Kreativita

Kooperace a kompetence

Řešení problémů a rozhodovací

dovednosti Hodnoty, postoje,

praktická etika Komunikace

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Lidské vztahy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

Evropa a svět nás

zajímá MEDIÁLNÍ

VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních

sdělení Stavba mediálních sdělení**Práce v realizačním týmu****ENVIRONMENTÁLNÍ****VÝCHOVA****Tematické okruhy****Ekosystémy****Základní podmínky života****Lidské aktivity a problémy životního****prostředí Vztah člověka k prostředí****8. ročník**

1+1 týdně

8. ročník**1. Bezpečnost práce****Očekávané výstupy****žák:**

- pracuje bezpečně a navrhne 1. pomoc
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek
- dokáže pracovat podle pravidel bezpečné práce v chemickém laboratoři
- dokáže navrhnut postup první pomoci při úrazu a pomoc poskytnut
- vytváří význam R a S vět
- Zachází bezpečně s lihovým kahanem a zná zásady práce s ním., hořlavými látkami
- Zná hlavní zásady chování v případě znečištěného ovzduší Zná zásady chování v případě havárií s únikem nebezpečných látek, zná důležitá telefonní čísla (policie, záchranná služba, hasiči)

Učivo

- seznámení s bezpečnostními pravidly při práci, laboratorní řád
- zásady první pomoci při úrazu v laboratoři
- bezpečná práce s chemickými látkami (zjišťování vlastností-např. zápací)
- seznámení se s výstražnými značkami - piktogramy
- seznámení se s R-větami a S-větami
- bezpečnost práce s plynovými a lihovými kahanami
- práce s hořlavými látkami
- využití neutralizace (havárie s kyselinami a hydroxidy)
- bezpečnost při práci s kyselinami a hydroxidy, první pomoc při poletání
- únik plynných látek (oxid síry a dusíku, amoniaku)
- zásady chování při nadmerně znečištěném ovzduší
- jak postupovat v případě požáru(150)

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Chemie**

8. ročník

- anorganické
- sloučeniny částicové
- složení látek, prvky
- Chemické reakce
- Směsi
- směsi-
- voda, vzduch
- Pozorování,

Chemie

8. ročník

- Směsi
- 9. ročník
- Chemie a společnost
- organické
- látky
- anorganické
- látky
- 8. ročník

pokus	anorganické
9. ročník	sloučeniny
organické	Chemické
látky Chemie a	reakce
společnost	částicové složení
anorganické	látek, prvků, směsi-
látky	voda, vzduch
	Pozorování, pokus

8. ročník**2. Pozorování, pokus****Očekávané výstupy****žák:**

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek

Rozlišuje mezi látkou a tělesem, dokáže uvést jejich příklady. Rozlišuje látky pomocí smyslového vnímání (zraku, čichu, hmatu), popíše společné a rozdílné vlastnosti látek. Dokáže vysvětlit, co chemie zkoumá a čím se zabývá. Rozpozná chemické a fyzikální přeměny látek při pokusech i v běžném životě.

Dokáže vyhledat a správně zapsat údaje z tabulek (včetně správných jednotek)

Dokáže pojmenovat základní chemické pomůcky a ví, k čemu se užívají

- rozlišuje směsi a chemické látky

Dokáže popsat chemicky čistou látku a uvést příklady, rozliší konkrétní příklady

Charakterizuje směs a určí, co jsou její složky, uvádí na příkladech. Rozliší druhy směsí, dokáže určit příklady a rozlišit zadané směsi. Uvádí příklady stejnorodých směsí, určuje složky

Rozliší druhy různorodých směsí, uvádí jejich názvy, určí příklady z běžného života

Učivo

- látky a tělesa
- poznávání a rozlišování látek pomocí smyslů (vzhled, skupenství, barva, zápach)
- poznávání vlastností látek pomocí experimentů (rozpustnost, zahřívání-teplota tání a varu, hustota, hořlavost, tepelná vodivost,..)
- vyvození obsahu chemie
- chemický a fyzikální děj
- vyhledání hustoty, teploty tání a varu, ...
- skupenské změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalňování, sublimace, resublimace)
- chemické nádobí a pomůcky

Komentář

1. Laboratorní práce - Zjistěte změny probíhající při zahřívání mědi na vzduchu. Změřte teplotu varu ethanolu

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:**

Chemie	Chemie
8. ročník	8. ročník
Chemické reakce	Směsi
anorganické	9. ročník
sloučeniny směsi-	Chemie a
voda,vzduch	společnost
částicové složení	organické
látek,prvky	látky
Bezpečnost práce	anorganické
Směsi	látky
9. ročník	8. ročník
Chemie a	anorganické
společnost	sloučeniny
anorganické	Chemické
látky	reakce
organické	částicové složení
látky	látek,prvků směsi-
	voda,vzduch
	Bezpečnost práce

8. ročník**3. Směsi****Očekávané výstupy****žák:**

- vypočítá složení a připraví roztoky

Používá správné pojmy: roztok, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, uvádí příklady roztoků

Používá správné pojmy, dokáže vysvětlit dané pojmy napříkladech

Dokáže vypočítat % složení roztoků a aplikuje na používání v běžném životě

Dokáže samostatně připravit roztok o dané koncentraci

- vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látok

navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

Aplikuje poznatky, které mají vliv na rozpouštění látek (teplota,...) z běžného života

Navrhne postup jakým oddělit jednotlivé složky směsi a uvede příklad směsi, kterou tímto způsobem lze oddělit

Vysvětlí princip destilace a sestaví jednoduchou aparaturu Vysvětlí princip filtrace a sestaví aparaturu, aplikuje na užívání v běžném životě

Popíše další způsob oddělování složek směsi (krystalizace) a prakticky provede

Učivo

- chemicky čistá látka
- směs a složky směsi
- různorodá a stejnорodá směs
- druhy stejnорodých směsí
- druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, aerosol, dým, pěna)
- roztoky
- rozpustnost (roztok zředěný a koncentrovaný, roztok nasycený, nenasycený a přesycený)
- výpočty procentuálního složení roztoku (hmotnostní zlomek)
- příprava roztoků (různá koncentrace)
- rozpustnost a nerozpustnost látky, rozpouštění
- rozpustnost a vliv teploty, plošného obsahu rozpouštěné látky, množství rozpouštěné látky a množství rozpouštědla, použité - rozpouštědlo, míchání roztoku, katalyzátor
- oddělování složek na základě různé hustoty (usazování, odstředování? řešení oddělování složek směsí v praktickém životě (výroba cukru, mléka,...))

- oddělování složek na základě různé teploty varu (destilace)
- ? oddělování složek suspenze filtrací
- ? další metody - krystalizace, sublimace apod.
- ? praktické provedení oddělení složek směsí, sestavení aparatury (filtrace, destilace, krystalizace)

Komentář

- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- 2. laboratorní práce - Z odpadních směsí získejte destilací ethanol. Jak oddělít složky směsi modré skalice a síry.

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****Chemie**

8. ročník
 směsi-
 voda,vzduch
 anorganické
 sloučeniny
 Bezpečnost
 práce
 Pozorování ,
 pokus
 9. ročník
 organické
 látky Chemie a
 společnost
 anorganické
 látky

přesahy z učebních bloků:**Chemie**

9. ročník
 Chemie a společnost
 8. ročník
 Chemické
 reakce
 Pozorování ,
 pokus
 Bezpečnost
 práce

8. ročník**4. směsi-voda,vzduch****Očekávané výstupy****žák:**

- uvede příklady druhů vod, výskyt a znečištění vod a vzduchu

Vyhledá v tabulkách různé fyz. hodnoty vody, zná chemické složení vody

Rozliší různé druhy vod podle obsahu minerálních látek, uvádí příklady výskytu a využití, zhodnotí příklady znečišťování vody

Rozliší možnosti užití různých vod pro používání v praxi (užitková, pitná, destilovaná, odpadní,...), objasní princip čištění odpadních vod v čistírnách

Zná složení vzduchu, vyjmenuje základní chemické látky, které jsou ve vzduchu obsaženy, uvádí významy vzduchu pro člověka aprůmyslovou výrobu

Popíše vlastnosti kyslíku, vysvětlí pojem hoření, oxidace, teplotavznícení, hořlaviny

Zná principy hašení požárů, podmínky hoření, příklady hasebních prostředků, užití hasicích přístrojů a základní principy hašení

Zná zdroje znečištění vzduchu, objasní pojmy teplotní inverze a smog

Učivo

- oddělování složek vzduchu
- oběh vody v přírodě a význam pro život na Zemi (voda v různém skupenství)
- vlastnosti vody a její složení
- druhy vod podle množství rozpuštěných látek
- druhy vod podle původu
- druhy vod podle užití (destilovaná, pitná...), využití v praxi
- výroba pitné vody a její čistota, čištění vody
- složení vzduchu, význam pro život
- kyslík a hoření
- princip hašení, hasební prostředky, způsoby řešení situací při požáru
- čistota ovzduší, teplotní inverze, smog
- zamezování znečišťování vod a ovzduší
- znečištění ozonem
- klimatizace, čističky vzduchu

Komentář

3. laboratorní práce -Připravte a dokažte kyslík

Průlezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
Chemie
Vztah člověka k prostředí
Lidské aktivity a problémy
životního prostředí
Základní podmínky života
Ekosystémy

přesahy do učebních bloků:

8. ročník
anorganické
sloučeniny částicové
složení látek, prvky
Chemické reakce
Bezpečnost práce
Pozorování, pokus
9. ročník
organické
látky Chemie a
společnost
anorganické
látky

přesahy z učebních bloků:

Chemie
8. ročník
Směsi
9. ročník
Chemie a společnost
8. ročník
Pozorování, pokus
Bezpečnost práce

8. ročník**5. částicové složení látek, prvky****Očekávané výstupy****žák:**

- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech*
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti Orientuje se v pojmech atomové jádro - protony a neutrony, elektronový obal - elektrony, dokáže zakreslit model atomu, Vyhledá v tabulkách protonové a nukleonové číslo, dokáže zapsat značce chemického prvku, určí u každého prvku počet protonů, neutronů a elektronů*
- Přiřadí zpaměti chemickou značku k názvu prvku i opačně (H, N, O, S, Si, Na, K, Au, Ag, Cu, Ca, Mg, ...)*

Učivo

- atomy a molekuly
- složení a model atomu
- práce s tabulkou - určení protonového a nukleonového čísla
- elektronové vrstvy a valenční elektrony
- vznik iontů (zápis rovnici)
- chemický prvek (izotop)
- chemické značky a názvy prvků
- chemická vazba (elektronový pár)
- elektronegativita prvku a druh chemické vazby
- chemická sloučenina a chemický vzorec
- znázornění sloučenin a molekul pomocí modelů
- PSP - periody a skupiny- uspořádání, určení skupenství látek, char. prvku
- vlastnosti a užití kovových prvků (nekovů i polokovů), typických kovů (Ag, Al, Au, Cu, Fe, Pb, Sn,...), alkalických kovů, nekovů (H, N, C, O..)
- určování oxidačního čísla prvků (využití PSP a tabulek)

Komentář

4.laboratní práce -Připravte velké krystaly látek. Přečistěte kyselinu benzoovou nebo naftalen.

5.laboratní práce-Ověřte vlastnosti aktivního uhlí. Kolik znáte chemických prvků ?

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Chemie	Chemie	Chemie
8. ročník	Chemické reakce	9. ročník
anorganické sloučeniny	látky	Chemie a společnost
Bezpečnost práce	anorganické látky	organické látky
Pozorování, pokus	8. ročník	anorganické sloučeniny
9. ročník	Chemie a společnost	Chemické reakce směsi-voda, vzduch
anorganické látky	anorganické látky	Pozorování, pokus
organické látky	Bezpečnost práce	Bezpečnost práce

8. ročník**6. Chemické reakce**

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí chemickým reakcím a umí je zapsat pomocí rovnic <p><i>rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</i></p> <p><i>přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</i></p> <p><i>aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - chemické reaktanty a produkty - zápisy a čtení chemických rovnic - praktické provedení a zápis jednoduchých reakcí - klasifikace reakcí (slučování a rozklad) - sestavení jednoduchých rovnic (rovnicí i pomocí modelů) - neutralizace - výroba páleného vápna - exotermické a endotermické reakce - zákon zachování hmotnosti - vyčíslování rovnic - molární hmotnost - látkové množství - výpočty z chemických rovnic - exotermické a endotermické reakce

Komentář

6. laboratorní práce - věřte vliv některých faktorů na rychlosť reakce kyseliny chlorovodíkové s uhličitanem vápenatým. 7. laboratorní práce - Zjistěte, které plyny vydechujete. Ověřte, jak ovlivňuje hustota plynů hmotnost soustavy.

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
----------------	----------------------------	---------------------------

Chemie

8. ročník

částicové složení
látek, prvky anorganické
sloučeniny Pozorování , pokus
Směsi
Bezpečnost práce

9. ročník

Chemie a společnost organické látky anorganické látky

Chemie

9. ročník

Chemie a společnost organické látky anorganické látky

8. ročník

anorganické sloučeniny částicové složení látek, prvky směsi-voda, vzduch Pozorování , pokus Bezpečnost práce

8. ročník**7. anorganické sloučeniny****Očekávané výstupy****žák:**

- orientuje se ve vzniku a vlastnostech vybraných sloučeninách
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet*
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoru univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi*

Učivo

- určení a zápis oxidačního čísla oxidů,
- CO, CO₂, NO₂, NO, N₂O₅, SO₂ a vlastnosti, užití a životní prostředí
- CaO a jeho výroba, užití
- oxidy křemíku a hliníku (minerály, užití)
- zápis halogenidů chemickým vzorcem a naopak, jejich vlastnosti a užití (NaCl, KCl..)
- vlastnosti a užití síry, vzorce sulfidů
- ředění kyselin a hydroxidů
- zápis chemických vzorců kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin a určení názvů
- vlastnosti a používání vybraných kyselin (HCl, HNO₃, H₂SO₄)
- vlastnosti a použití vybraných hydroxidů NaOH, KOH, Ca(OH)₂ , jejich zápis
- zápis chemických vzorců solí a určení názvu
- určení látek označovaných jako soli
- jednoduchá příprava soli
- příklady vzniku solí
- významné hydráty (modrá, zelená a bílá skalice, sádra) a hydrogensoli
- uplatnění solí v praxi (hnojiva, stavební pojiva, vliv hnojiv na životní prostředí
- oxid uhličitý a skleníkový efekt
- oxid síry a dusíku a jejich zdroje v atmosféře
- vznik kyselin a kyselé deště
- preventivní způsoby ochrany (odsiřovací zařízení)
- překyselení půdy a vápnění
- rozdíl mezi kyselinou a zásadou (oxoniový kation)
- indikátory (lakmus, fenolftalein, thymolová modř...)
- kyselost a zásaditost a stupnice pH
- neutralizace

Komentář

- praktické určení pH pomocí ind. papírků
- praktické provedení titrace
- užití neutralizace v praxi
- 8. laboratorní práce - Ověřte jak pracuje vápenka. Zjistěte kyselost a zásaditost roztoků látek používaných v běžném životě.
- 9. laboratorní práce - Dokažte některé soli.

Průlezová téma**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Chemie**

Základní podmínky života

přesahy do učebních bloků:**8. ročník**

Chemické reakce

Pozorování , pokus

částicové složení

látek,prvky

Bezpečnost práce

9. ročník

Chemie a

společnost

anorganické

látky

přesahy z učebních bloků:**Chemie****8. ročník**

Směsi

Zeměpis

ČR hospodářství

Chemie**9. ročník**

Chemie a

společnost

anorganické

látky

8. ročník

Chemické reakce

částicové složení

látek,prvky směsi-

voda,vzduch

Pozorování , pokus

Bezpečnost práce

8.ročník**Aktivity, pomůcky, soutěže****Aktivity****• Laboratorní práce**

•

Dokažte některé soli.

Zjistěte, které plyny vydechujete. Ověřte, jak ovlivňuje hustota plynů hmotnost soustavy. Ověřte jak pracuje vápenka. Zjistěte kyselost a zásaditost roztoků látek používaných v běžném životě.

Ověřte vlastnosti aktivního uhlí. Kolik znáte chemických prvků ?

Ověřte vliv některých faktorů na rychlosť reakce kyseliny chlorovodíkové s uhličitanem vápenatým.

Připravte a dokažte kyslík

Připravte velké krystaly látek. Přečistěte kyselinu benzoovou nebo naftalen.

Zjistěte změny probíhající při zahřívání mědi na vzduchu. Změřte teplotu varu ethanolu

Z odpadních směsí získejte destilací ethanol. Jak oddělít složky směsi modré skalice asíry.

9. ročník

2 týdně

I. anorganické látky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se ve vybraných anor. sloučeninách <i>porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</i> <i>orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoru univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</i>	-oxidace a redukce - koroze, vliv látek na korozi, ochrana - galvanický článek a jeho funkce, užití - elektrolýza a použití - výroba železa - výroba oceli
Komentář	
10. laboratorní práce - Prostudujte děje probíhající při elektrolýze vodného roztoku chloridu měďnetého. Prostudujte vliv některých faktorů na průběh koroze.	

9. ročník

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Chemie		Přírodopis
8. ročník	anorganické sloučeniny částicové složení látek, prvky Chemické reakce Bezpečnost práce Pozorování, pokus 9. ročník Chemie a společnost	9. ročník Vnější a vnitřní geologické procesy Nerosty a horniny Vznik a stavba Země
		Chemie
		Chemie a společnost 8. ročník anorganické sloučeniny Chemické reakce částicové složení látek, prvky směsi voda, vzduch Směsi Pozorování, pokus Bezpečnost práce

9. ročník

2. organické látky

Očekávané výstupy

žák:

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky a jejich deriváty
vede jejich zdroje, vlastnosti a použití rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv
a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozumí a umí vysvětlit fotosyntézu
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
Zapíše rovnici fotosyntézy, zná praktické využití této reakce a vysvětlí obrácenou rovnici fotosyntézy
- zná bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny
uveďe příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů

Učivo

- organická chemie
- práce s plynnými uhlovodíky (výbušnost), bezpečnost práce
- těkavé organické sloučeniny (benzen, aceton)
- určení vzorců alkanů, alkenů, alkynů, arenů
- vlastnosti a použití alkanů (methan, ethan, propan, butan,...), alkenů (ethylen, propylen), alkynů (acetylen,...)
- vlastnosti a použití arenů (benzen, naftalen)
- zdroje uhlovodíků (uhlí, zemní plyn, ropa)
- práce s hořlavými látkami (spotřebiče)
- fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn)
- průmyslové zpracování uhlí, ropy, zemního plynu, jejich využití
- znečištění ovzduší spalováním různých paliv
- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
- motorová paliva
- destilace ropy
- havárie s ropnými produkty
- jaderná havárie
- uhlovodíky a deriváty uhlovodíků
- základní uhlovodík a charakteristická skupina
- halogenové deriváty, aldehydy, ketony, alkoholy a fenoly, karboxylové kyseliny, estery karboxylových kyselin (vzorce, názvy, vlastnosti, užití)
- esterifikace (reaktandy a produkty)
- reakce fotosyntézy a dýchání, podmínky a význam
- zdroj energie
- praktické zjištění důkazu glukosy
- sacharidy (výroba cukru, alkoholu, piva, škrobu, celulosy, papíru)
- tuky (ztužování tuků, výroba olejů, bionafty)
- biotechnologie (enzymy)
- přeměna anorg. látek na organické
- přeměna světelné energie na chemickou
- podmínky (chloroplasty, světlo, vodu, teplo 0-60°C)
- glukosa, sacharidy, disacharidy, polysacharidy
- tuky a oleje
- bílkoviny a aminokyseliny
- vitamíny
- zásady zdravé výživy

Komentář

11. laboratorní práce - Zdůvodněte některé zásady pro práci s ropnými produkty. Navrhněte a provedte přípravu síranu amonného z "amoniakové vody".

12. laboratorní práce - Zjistěte složení uhlovodíků. Dokažte uhlík a vodík v organické látce.

13. laboratorní práce - Pozorujte těkavost některých organických látek. Sestavte modely molekul některých derivátů uhlovodíků. Proveďte důkaz vázaného chloru a násobných vazeb v organické látce.

14. laboratorní práce - Dokažte některé organické látky v přírodních materiálech.

Průřezová téma

přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:

Chemie	Přírodopis
8. ročník	9. ročník
částicové složení	Vnější a vnitřní geologické
látek, prvky Chemické	procesy Nerosty a horniny
reakce Bezpečnost	Vznik a stavba Země
práce Pozorování ,	
pokus	
9. ročník	Chemie
Chemie a společnost	Chemie a společnost
	8. ročník
	Chemické reakce
	částicové složení
	látek, prvky směsi-
	voda, vzduch
	Směsi
	Pozorování ,
	pokus
	Bezpečnost
	práce

9. ročník**3. Chemie a společnost****Očekávané výstupy****žák:**

- zhodnotí využívání prvotních a druhotních surovin
- hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi*
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka*
- Zná rizika detergentů na kvalitu vody a bezpečné chování komezení rizika znečištění aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*

Učivo

- recyklace odpadů (možnosti, omezení)
- význam zpracování odpadů (menší těžba, zachování surovin, menší devastace krajiny, menší znečištění,...)
- další možnosti (vratné obaly,...) jiné zdroje energie (sluneční, vodní,...)
- ekologie krajiny
- podmínky nutné k hašení požáru (zamezení přístupu vzduchu, ochlazení hořící látky,...)
- exotermické reakce
- hasicí látky (voda, písek, pěna, prášek oxid uhličitý...)
- hoření, plamen, teplota vzplanutí
- hořlaviny
- zneužití zápalných látek (bílý fosfor)
- praktická výroba pěnového hasicího přístroje
- druhy hasicích přístrojů a možnost jejich užívání
- makromolekulární chemie
- plasty (PE, PP, PS, PVC) a vliv na životní prostředí
- umělá vlákna (PES, PAN, PA, PP), výhody a nevýhody užití
- pesticidy
- biotechnologie (enzymy)
- detergenty
- znečištění detergenty a vliv na kvalitu vody
- léčiva a drogy
- zpracování odpadů a životní prostředí
- výroba a uchování potravin
- ekologický a ekonomický význam recyklace
- pesticidy

- léčiva a užívání, zneužití drog

Komentář

15. laboratorní práce - Ověřte účinnost roztoku detergentu. Pokusem modelujte štěpení škrobu v ústech člověka.

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola	Chemie 8. ročník anorganické sloučeniny částicové složení látek, prvky Chemické reakce Směsi směsi- voda,vzduch Bezpečnost práce Pozorování, pokus 9. ročník anorganické látky organické	Přírodopis 9. ročník Základy ekologie Chemie organické látky 8. ročník anorganické sloučeniny 9. ročník anorganické látky 8. ročník Chemické reakce částicové složení látek, prvky směsi- voda,vzduch Směsi Pozorování, pokus Bezpečnost práce
	látky organické látky	

9. ročník**Kritéria hodnocení**

- zhodnotí využívání prvotních a druhotních surovin

Aktivity, pomůcky, soutěže**Aktivity**

• **Laboratorní práce číslo 15.**

• **Laboratorní práce číslo
13.**

Ověřte účinnost roztoku detergentu. Pokusem modelujte člověka.

• **Laboratorní práce číslo 14**

• **Laboratorní práce číslo
11**

• **Laboratorní práce číslo 12.**

• **Laboratorní práce číslo
10**

Pozorujte těkavost některých organických látek. Sestavte deriváty uhlovodíků. Proveďte důkaz vázaného chlora v organické látce.

Dokažte některé organické látky v přírodních materiálech.

Zdůvodněte některé zásady pro práci s ropnými produkty přípravy síranu amonného z "amoniakové vody".

Zjistěte složení uhlovodíků. Dokažte uhlík a vodík v organických látkách.

Prostudujte děje probíhající při elektrolýze vodného roztoku.

Prostudujte vliv některých faktorů na průběh koroze.

5.4.2 Fyzika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		
1+ 1	2	2	1		

Charakteristika předmětu

Předmět fyzika se učí v 6-9. ročníku (celková dotace 1-2 hodiny/týdně)

Ve fyzice dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Svými činnostmi a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů,

a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Rozvíjí se dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Žáci poznávají složitost a mnohotvárnost závislosti člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí. Žáci v tomto i dalších předmětech získají komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělání

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy
- získávání informací na internetu

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Průřezová téma pokryvaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a

sebeorganizace Kreativita

Mezilidské

vztahy

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací

dovednosti Psychohygiena

Poznávání lidí

Kooperace a

kompetence

Hodnoty, postoje, praktická

etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Lidské vztahy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

Evropa a svět nás

zajímá MEDIÁLNÍ

VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních

sdělení Vnímání autora mediálních

sdělení

Práce v realizačním týmu

ENVIRONMENTÁLNÍ

VÝCHOVA

Tematické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního

prostředí Vztah člověka k prostředí

6. ročník

1+1 týdně

I. látka a těleso

Očekávané výstupy

Učivo

- **žák rozumí**
základním pojmem látky, těleso - dovede nalézt příklady
- zná základní pojmy související s látkou a tělesem
- **žák prakticky**
umí změřit základní fyz. veličiny délka, objem, hmotnost, teplota, čas, hustota

využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů, změny objemu tělesa při dané změně teploty

Komentář

laboratorní práce na jednotlivá měření fyzikálních veličin

Průlezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Přírodopis

9. ročník

Nerosty a horniny

Zeměpis

6. ročník

Země jako vesmírné těleso

6. ročník

2. pohyb těles

Očekávané výstupy

- **Žák rozhodne**
jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

Učivo

- klid a pohyb
- typy pohybů
- rychlosti - jednotkyjízdní řády

Komentář

laboratorní práce na měření fyzikálních veličin související s pohybem

Průlezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Zeměpis

6. ročník

Krajinná sféra

Země jako vesmírné těleso

3. magnetické jevy

Očekávané výstupy

- žák
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem o vlivu změny magnetického pol

Učivo

- magnety, magnetické pole
- magnetická síla,

Komentář

laboratorní práce - využití mag. síly

7. ročník**7. ročník**

2 týdně, P

1. pohyb těles a síla**Očekávané výstupy****žák:**

- žák určí velikost síly a zakreslí ji
velikost působící síly a umí určit v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- žák využívá Newtonovy zákony
Newtonovy zákony pro objasňování či předvídaní změn pohybu

Učivo

- síla, skládání sil
- gravitační síla
- posuvné, otáčivé a deformační účinky síly
- tření
- tlak a tlaková síla
- jednoduché stroje
- Newtonovy zákony

Komentář

laboratorní práce - měření a skládání sil, jednoduché stroje

2. energie**Očekávané výstupy****žák:**

- žák zvládá rozhodnout klid-pohyb
kdy koná těleso pohyb a jaký
- žák dodržuje zásady správného měření síly
měření síly, siroměry

Učivo

- elektrický náboj, elektrické pole,
- elektrický proud vodič, izolant
- obvody, měření proudu, napětí,
- odporu bezpečné chování při práci s elekt. zařízeními

Komentář

využívání elektromag. stavebnic

laboratorní práce - měření fyzik. veličin - U, I, R

7. ročník**3. mechanické vlastnosti tekutin a plynů****Očekávané výstupy**

žák
porozumí pojmu kapalina a plyn
vysvětlí Archimedův zákon, Pascalův zákon
dokáže objasnit pojem tlak na praktických příkladech

Učivo

- kapalina, plyn
- Tlaky,
- Archimédův zákon, Pascalův zákon,
- Hydrostatický tlak
- tlak v uzavřené nádobě

8. ročník

2 týdně, P

8. ročník**1. Práce, energie, teplo****Očekávané výstupy****Učivo**

žák:

- žák rozumí pojmu výkon, práce, čas

s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem

- žák využívá poznatků o vzájemné přeměně energií

poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Komentář

laboratorní práce - měření tepla zjištění měrných tepelných kapacit

Průlezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Přírodopis**

9. ročník

Podnebí a počasí ve vztahu k životu

Zeměpis

8. ročník

ČR hospodářství

2. elektromagenti**Očekávané výstupy****žák:**

- žák rozliší stejnosměrný a střídavý proud
- stejnosměrný proud od střídavého ,
- žák prakticky umí využít poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem ovlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

zapojí správně polovodičovou diodu

Komentář

využití stavebních elektromag.

laboratorní práce - indukce, rozdíl střídavý a stejnosměrný proud, polovodiče

Učivo

- zdroje napětí ohmův zákon, indukce
- elektromagnet, elektromotor,reostat,princip měřících přístrojů,transformátor
- střídavý proud
- transformátor,
- vedení el. proudu v kapalinách a plynech
- polovodiče

8.ročník**9. ročník**

1 týdně, P

I. Zvuk**Očekávané výstupy****žák:**

- žák rozpozná zdroje zvuku
- zdroje zvuku a analyzuje prostředí pro šíření zvuku*
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí*

Učivo

vlastnosti zvuku, měření zvukutón, výška tonu, ozvěna
ucho jako přijímač zvuku rezonance, chvění, odraz ochrana proti nadměrnému zvuku

9. ročník**2. světelné jevy****Očekávané výstupy****žák:**

- žák využívá zákon o přímočarém šíření světla
- zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu a lomu světla při řešení problémů a úloh*
- žák umí rozhodovat o šíření světla dle prostředí
- využívat zákonitosti průchodu světa čočkami, různými prostředími*
- rozumí principu brýlí, dalekohledu, mikroskopu, lupě*

Učivo

- vlastnosti světla,
- zákon odrazu světla
- lom světla
- zrcadla, čočky, lupa, mikroskop, dalekohledy
- optické vlastnosti oka
- optický hranol

Komentář

laboratorní práce - odrazy a lom světla

3. elektromagnetické záření**Očekávané výstupy****žák:**

- žák se orientuje
- v základních pojmech z el. magnetického šíření, rozumí principu*

Učivo

vlny, zdroje

9. ročník**Kritéria hodnocení**

- žák se orientuje

4. Země, vesmír**Očekávané výstupy****žák:**

- žák objasní pohyb planet
- pohyb planet kolem Slunce, Vesmír Mléčná dráha*

Učivo

- stín
- zatmění Slunce, Měsíce
- sluneční soustava

Komentář

návštěva Hvězdárny

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Přírodopis****9. ročník**

- Základy ekologie
- Podnebí a počasí ve vztahu k životu
- Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi
- Nerosty a horniny Vznik a stavba Země

5. opakování**Očekávané výstupy****Učivo**

- látka a těleso
- pohyb těles - síly
- mechanické vlastnosti tekutin
- energie
- zvukové děje
- elektromagnetické a světelné děje

9. ročník**Kritéria hodnocení****5.4.3 Přírodopis**

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

2

1+

1

2

1+0

1/2

Charakteristika předmětu

popis stavby buňky,

- rozlišení rostlinné a živočišné buňky

- pochopení rozdílů jednobuněčných a mnohobuněčných organismů

Průřezová téma pokryvaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygiena
Kreativita
Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetence
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje,
praktická etika

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Kulturní diference
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikulturalita

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Práce v realizačním týmu

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

---

6. ročník

2 týdně, P

I. Obecná biologie a genetika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák popíše
  - stavbu buňky
  - rozliší buňku rostlinnou a živočišnou
  - pozoruje buňku pod mikroskopem, provede její jednoduchý nákres
  - uveďe příklady jednobuněčných a mnohobuněčných organismů, pochopí rozdíly

- žák pochopí
  - význam dýchání organismů
  - seznámí se s pojmem fotosyntéza
  - se seznámí se stavbou viru, rozmnožováním
  - popíše stavbu buňky bakterie a sinice
  - porovná stavbu jejich těla, uvede rozdíly
  - uveďe příklady užitečných a škodlivých i užitečných bakterií a sinic
  - naučí se, jak předcházet bakteriální kontaminaci potravin

Učivo

- buňka
- fotosyntéza a dýchání
- nebuněčné organismy (viry)
- jednobuněčné organismy (bakterie, sinice, jednobuněčné rostliny, prvoci)
- mnohobuněčné organismy (nižší rostliny)

Komentář

M – spočítá množství kyslíku, které rostlina vyrobí fotosyntézou a množství, které spotřebuje při dýchání INF – poukáže na podobnost s viry v počítači
 Ochrana přírody – stav vodních ploch v našem okolí
 výchova k hygieně – jak předcházet bakteriálním onemocněním

6. ročník

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Zeměpis	Přírodopis	
6. ročník	6. ročník	biologie
Krajinná sféra	živočichů	biologie hub

Kritéria hodnocení

- žák popíše
- žák pochopí

2. biologie hub**Očekávané výstupy****žák:**

- žák se seznámí
  - u jednotlivých skupin živočichů s jejich specifickou stavbou těla stavbou těla již zajímá se o výskyt, rozmnožování, specifické způsoby chování jednotlivých druhů
  - používá termíny: symbioza, parazitismus
  - zamyslí se nad užitečností jednotlivých druhů pro člověka a jejich místo v přírodě

Učivo

- houby jednobuněčné (kvasinky)
- houby mnohobuněčné (stopkovýtrusné, vřeckovýtrusné)
- lišeňinky

Komentář

výživa a správný životní styl – houby v kuchyni, jejich škodlivost i léčivost
Z – určování světových stran podle růstu lišejníků
ekologie – výskyt lišejníků indikuje stav životního prostředí

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:**   **přesahy z učebních bloků:****Přírodopis**

6. ročník

Obecná biologie a genetika

Zeměpis

Krajinná sféra

6. ročník**Kritéria hodnocení**

- žák se seznámí

3. biologie živočichů**Očekávané výstupy****žák:**

- žák se seznámí
- u jednotlivých skupin živočichů s jejich specifickou stavbou těla stavbou těla již zajímá se o výskyt, rozmnožování, specifické způsoby chování jednotlivých druhů*
- používá termíny: symbioza, parazitismus*
- zamyslí se nad užitečností jednotlivých druhů pro člověka a jejich místo v přírodě*

Učivo

MNOHOBUNĚČNÍ ŽIVOČICHOVÉ
žahavci, ploštenci, hlísti, měkkýši, plži, mlži
hlavonožci, kroužkovci, členovci, pavoukovci,
korýši, mnohonožky, stonožky, hmyz (rybenky,
vážky, švábi, saranče, kobylinky, strašilky, vši,
stejnokřídli, ploštice, síťokřídli, blanokřídli, brouci,
dvoukřídli, blechy, motýli), ostnokožci

- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla
- vývoj, vývin a systém živočichů
- významní zástupci jednotlivých skupin živočichů

Komentář

ekologie – zamýslí se nad vztahem člověka k přírodě, konkrétně k bezobratlým živočichům ČJ – vymýslí různá přísloví vztahující se k bezobratlým živočichům

M – spočítá pro zajímavost např.: rychlosť množení určitých druhů, množství medu vyrobené včelami, délku vlákna bource morušového... VV – kreslí jednoduchá schémata a obrázky do sešitu

D - seznámí se s historií a původem hedvábí, kudy vedla hedvábná stezka

Z – na mapě ukazuje výskyt vybraných druhů živočichů, např. mořských plžů, mlžů a hlavonožců

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:**   **přesahy z učebních bloků:****Přírodopis**

6. ročník

Obecná biologie a genetika

Zeměpis

6. ročník

Světadíly, oceány a

Zeměpis

makroregiony Systém

Krajinná sféra

přírodní sféry

Kritéria hodnocení

- žák se seznámí

Aktivity, pomůcky, soutěže**Aktivity**

- výstava hub

Pomůcky

- obrazy

7. ročník**7. ročník**

1+1 týdně, P

1. anatomie a morfologie rostlin

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • na základě pozorování -živých rostlin i obrázků se učí rozlišovat jednotlivé části rostlin -poznává funkci jednotlivých částí rostlin 	stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin: <ul style="list-style-type: none"> - kořen - stonek - list - květ - semeno - plod 	
Komentář		
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje princip a význam fotosyntézy -- zopakuje princip dýchání 		
Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Přírodopis	Přírodopis
	7. ročník	7. ročník
	systém rostlin	význam rostlin a jejich ochrana
	význam rostlin a jejich ochrana	systém rostlin
		fiziologie rostlin

Kritéria hodnocení

- na základě pozorování

7. ročník**2. fyziologie rostlin**

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zopakuje -princip a význam fotosyntézy -zopakuje princip dýchání -zkoumá vlivy na růst rostlin, prakticky dokazuje, které faktory ovlivňují růst -porovnává rozmnožování pohlavní a nepohlavní -prakticky zkouší rozmnožovat pokojové rostlinky nepohlavním rozmnožováním – řízkováním -pri tomto pokusu také zkoumá různé vlivy na rozmnožování (světlo, teplo, vlhko) 	<ul style="list-style-type: none"> -základní princip fotosyntézy -dýchání -růst -rozmnožování - nepohlavním rozmnožováním – řízkováním 	
Komentář		
<ul style="list-style-type: none"> - prakticky zkouší rozmnožovat pokojové rostlinky 		
Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Přírodopis

6. ročník

Obecná biologie a genetika

7. ročník

význam rostlin a
jejich ochrana
anatomie a
morfologie rostlin
systém rostlin

Přírodopis

7. ročník

význam rostlin a
jejich ochrana systém
rostlin

Kritéria hodnocení

- zopakuje

3. systém rostlin**Očekávané výstupy****žák:**

- žák
- dokáže zařadit vybrané druhy rostlin do skupin
- učí se je poznávat podle obrázků i v přírodě
- zkoumá vliv rostlin na člověka, vyhledává léčivé bylinky a jejich použití

Učivo

- poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechových rostlin
- kapradových
- nahosemenných
- krytosemenných
- hospodářské využití některých

7. ročník**Průřezová téma****přesahy do učebních bloků:****Přírodopis**

7. ročník
fyziologie rostlin
význam rostlin a
jejich ochrana
anatomie a
morfologie rostlin

Zeměpis

Geografie světadílů -
Asie Geografie světadílů
- Evropa

přesahy z učebních bloků:**Přírodopis**

7. ročník
význam rostlin a
jejich ochrana
fyziologie rostlin
anatomie a morfologie
rostlin

4. význam rostlin a jejich ochrana**Očekávané výstupy****žák:**

- zabývá se
- zabývá se problematikou významu lesů,
složení lesů v ČR

Učivo

problematika významu lesů, složení lesů v ČR

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****Přírodopis****přesahy z učebních bloků:****Přírodopis**

7. ročník	7. ročník
systém rostlin	systém
anatomie a	rostlin
morfologie rostlin	fyziologie
fyziologie rostlin	rostlin
Zeměpis	anatomie a morfologie rostlin
Geografie světadílů -	Zeměpis
Evropa Geografie	Geografie světadílů - Asie
světadílů - Asie	8. ročník
	ČR – přírodní podmínky:
	7. ročník
	Rozdělení Evropy do regionů Geografie světadílů
	- Evropa

7. ročník**Kritéria hodnocení**

- zabývá se

5. vývoj, vývin a systém živočichů

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže charakterizovat - jednotlivé zoologické kategorie - vyhledává společné znaky jednotlivých kategorií - zjišťuje funkci jednotlivých vnitřních orgánů, zvláště: - dýchání - trávení - rozmnožování - tělesnou teplotu - poznává smysly živočichů (zrak, sluch, chut', hmat, čich) - učí se poznávat základní druhy živočichů 	<p>podkmen</p> <ul style="list-style-type: none"> - pláštěnci - bezlebeční - obratlovci <p>podkmen obratlovci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Přírodopis		Přírodopis
7. ročník	vztahy zvířat a lidí etologie	7. ročník
	živočichů	etologie živočichů
Zeměpis		Zeměpis
Geografie světadílů -	Geografie světadílů - Asie	
Evropa Geografie	8. ročník	
světadílů - Asie	ČR – přírodní podmínky:	
	7. ročník	
	Rozdělení Evropy do regionů Geografie světadílů	
	- Evropa	

Kritéria hodnocení

- dokáže charakterizovat

6. etologie živočichů**Očekávané výstupy****žák:**

- poznává
- způsoby chování živočichů
- např. u psů a koček uvádí své vlastní poznatky chování

Učivo

- seznámuje se s pojmem etologie
- poznává různé druhy chování živočichů
- poznává důležitost ochrany přírody a zamýší se nad odpovědností člověka za současný stav Země
- sám navrhuje, jaké možnosti má v současnosti člověk na záchranu živočišných druhů
- učí se zásadám bezpečnosti při setkání s nebezpečnými druhy živočichů

Komentář

- připraví si zajímavý referát na vybrané téma, který rozšíří učivo

7.ročník**Průřezová téma****přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Přírodopis**

7. ročník

vztahy zvířat a lidí

vývoj, vývin a systém živočichů

8. ročník

fylogeneze a ontogeneze člověka

Přírodopis

8. ročník

etologie živočichů

7. ročník

vývoj, vývin a systém živočichů

Kritéria hodnocení

- poznává

7. vztahy zvířat a lidí**Očekávané výstupy****žák:**

- žák se zamyslí
- u každé kategorie živočichů nad jeho vztahem k člověku, jeho místem v přírodě
- zjišťuje, že každý živočich na Zemi má své místo
- učí se citlivému vztahu ke zvířatům
- poznává důležitost ochrany přírody
- zamýší se nad odpovědností člověka za současný stav Země
- sám navrhuje, jaké možnosti má v současnosti člověk nazáchrana živočišných druhů
- učí se zásadám bezpečnosti při setkání s nebezpečnými druhy živočichů

Učivo

- vztahy v přírodě(symbioza, parazitismus)

- vztahy zvířat a lidí

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:**

Přírodopis

8. ročník

etologie živočichů

7. ročník

etologie živočichů

vývoj, vývin a systém
živočichů**Zeměpis**

8. ročník

ČR – přírodní podmínky:

6. ročník

Světadíly, oceány a
makroregiony**7.ročník****Kritéria hodnocení**

- žák se zamyslí

8. ročník

2 týdně, P

1. fylogeneze a ontogeneze člověka**Očekávané výstupy****žák:**

- popíše
  - popíše rozmnožování člověka a uvede různé způsoby ochrany před pohlavními chorobami
  - seznámí se z naukou o dědičnosti a za myslí se nad příčinou podobnosti rodičů a jejich dětí

Učivo

- vývin lidského jedince
- základy nauky o dědičnosti
- rozmnožování člověka

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Přírodopis**

7. ročník

etologie živočichů

2. anatomie a fyziologie**Očekávané výstupy****žák:**

- u jednotlivých soustav
  - je žák schopen na modelech či obrázcích předvést jejich funkci, význam pro život člověka
  - zároveň se seznámí s různými onemocněními těchto soustav
  - objasní si podstatu řízení lidského organismu
  - pochopí podstatu rozdílu podmíněného a nepodmíněného reflexu
  - popíše schéma podmíněného reflexu, uvede, co získané podmíněné reflexy umožňují
  - seznámí se se základními žlázami s vnitřní sekrecí a popíše jejich funkci

Učivo

- soustava opěrná
- soustava pohybová
- tělní tekutiny
- soustava oběhová
- soustava dýchací
- soustava trávící
- soustava vylučovací
- kůže
- soustava nervová - si podstatu řízení lidského organismu
- pochopí podstatu rozdílu podmíněného a nepodmíněného reflexu
- soustava žláz s vnitřní sekrecí
- smyslová ústrojí

Průřezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Přírodopis

8. ročník

etologie živočichů

8. ročník

Kritéria hodnocení

- u jednotlivých soustav

3. nemoci, úrazy a prevence

Očekávané výstupy

žák:

- naučí se
  - základům první pomoci
  - je schopen prakticky předvést PP při zlomeninách, krvácení

Učivo

- způsoby ochrany před pohlavními chorobami
- ochrana před různými onemocněními vnitřních soustava možnostmi, jak jim předcházet
- naučí se základům první pomoci, je schopen prakticky poskytnout první pomoc

Komentář

- prakticky předvést PP při zlomeninách, krvácení

4. životní styl

Očekávané výstupy

žák:

- zamýšlí se
  - nad důležitostí zdravé výživy
  - nad důležitostí dodržování hygieny
  - vyjmenuje základní složky potravy
  - spočítá kalorickou hodnotu potravy

Učivo

- zdravá výživa
- hygiena potravy
- peče o jednotlivé orgánové soustavy
- prevence nemocí jednotlivých soustav
- toxikomanie

8. ročník

Kritéria hodnocení

- zamýšlí se

5. etologie živočichů

Očekávané výstupy

žák:

- žák se zamyslí
  - u každé kategorie živočichů nad jeho vztahem k člověku, jehomístem v přírodě
  - zjištěje, že každý živočich na Zemi má své místo
  - učí se citlivému vztahu ke zvířatům
  - poznává důležitost ochrany přírody
  - zamýšlí se nad odpovědností člověka za současný stav Země
  - sám navrhoje, jaké možnosti má v současnosti člověk nazáchrannu živočišných druhů
  - učí se zásadám bezpečnosti při setkání s nebezpečnými druhy živočichů

Učivo

- seznamuje se s pojmem etologie
- poznává různé druhy chování živočichů
- poznává důležitost ochrany přírody a zamýšlí se nad odpovědností člověka za současný stav Země
- sám navrhoje, jaké možnosti má v současnosti člověk na záchrannu živočišných druhů
- učí se zásadám bezpečnosti při setkání s nebezpečnými druhy živočichů

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	Přírodopis	
Lidské vztahy	7. ročník	vztahy zvířat a lidí etologie živočichů
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	8. ročník	anatomie a fyziologie
Hodnoty, postoje, praktická etika		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace		
Poznávání lidí		
Sebepoznání a sebepojetí		

9. ročník**9. ročník**

1+0 1/2 týdně, P

1. Vznik a stavba Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák popíše jednoduše -jednoduše stavbu Země -jednotlivé části Země	- rozdělení Země na základní části - popis jednotlivých částí
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Matematika
Vztah člověka k prostředí	9. ročník
Ekosystémy	objem a povrch těles
	Chemie
	organické látky
	anorganické látky
	Fyzika
	Země, vesmír
	Zeměpis
	6. ročník
	Země jako vesmírné těleso
	Přírodopis
	9. ročník
	Praktické pozorování přírody Základy ekologie
	Geologický vývoj České republiky Vnější a vnitřní geologické procesy
	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Něrosty a horniny

2. Nerosty a horniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák -prakticky rozliší a pozná základní druhy nerostů a hornin -je schopen uvést praktické použití nejdůležitějších druhů nerostů a hornin	- vznik a vlastnosti nerostů a hornin - kvalitativní třídění nerostů a hornin - praktické použití nerostů a hornin - určování vzorků nerostů a hornin - základní principy krystalografie

9. ročník

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Chemie Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí	9. ročník organické látky anorganické látky
	Fyzika látka a těleso	6. ročník 9. ročník Země, vesmír
	Přírodopis Vznik a stavba Země Základy ekologie	Základy ekologie Geologický vývoj České republiky Půdy Vnější a vnitřní geologické procesy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi
	Zeměpis životní prostředí	

3. Vnější a vnitřní geologické procesy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák se zamýšlí -nad rozdíly mezi vnějšími a vnitřními geologickými procesy -nad přičinami těchto procesů	- zemětřesení a sopečná činnost - tvorba pohoří - krasové jevy - působení vody, větru, mrazu, ledovce

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Chemie Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Přírodopis 9. ročník Základy ekologie
	Přírodopis Základy ekologie Nerosty a horniny Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Vznik a stavba Země	Geologický vývoj České republiky Půdy

Kritéria hodnocení

- žák se zamýšlí

4. Půdy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák pochopí -důležitost půdy pro život na Zemi a seznámí se s důsledky devastace krajiny	- složení půdy - základní typy půd - význam půdy pro rostliny - důsledky devastace půdy - možnosti rekultivace

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Přírodopis	Přírodopis
Vztah člověka k prostředí	9. ročník	9. ročník
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Základy ekologie	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi
Základní podmínky života	Praktické pozorování přírody Vnější a vnitřní geologické procesy	
Ekosystémy	Podnebí a počasí ve vztahu k životu Nerosty a horniny	

5. Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
žák:	- základní geologické etapy v historii vývoje Země
• žák se seznámí -se základními geologickými obdobími v historii Země	- typické druhy živočichů a rostlin v historických etapách

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Fyzika	Přírodopis
Vztah člověka k prostředí	9. ročník	9. ročník
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Země, vesmír	Vnější a vnitřní geologické procesy
Ekosystémy	Přírodopis	
	Půdy	
	Vznik a stavba	
	Země Nerosty	
	a horniny	

Kritéria hodnocení

- žák se seznámí

6. Geologický vývoj České republiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák:	- vývoj Českého masivu
• žák se seznámí -v základech s geologickou stavbou našeho území	- vývoj Karpat

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Přírodopis	
Vztah člověka k prostředí	9. ročník	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vnější a vnitřní geologické procesy	
Základní podmínky života	Vznik a stavba	
Ekosystémy	Země Nerosty a horniny	

7. Podnebí a počasí ve vztahu k životu

Očekávané výstupy	Učivo
-------------------	-------

žák:

- žák
- na základě znalostí podnebí uvažuje o rozmístění organismů na Zemi

- základní podmínky života

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Fyzika	Přírodopis
Vztah člověka k prostředí	8. ročník	9. ročník
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Práce, energie, teplo	Praktické pozorování přírody Půdy
Základní podmínky života	9. ročník	
Ekosystémy	Země, vesmír	
	Zeměpis	
	6. ročník	
	Krajinná sféra	
	Systém přírodní sféry	
	Země jako vesmírné těleso	

9. ročník**8. Základy ekologie**

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák pochopí -význam a důležitost ekologie ve všech oblastech činnosti člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím - populace, společenstvo, ekosystém - potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Chemie	Přírodopis
Vztah člověka k prostředí	9. ročník	9. ročník
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Chemie a společnost	Praktické pozorování přírody Půdy
Základní podmínky života	Fyzika	Vnější a vnitřní geologické procesy Nerosty a horniny
Ekosystémy	Země, vesmír	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Přírodopis	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Vnější a vnitřní geologické procesy Praktické pozorování přírody	
	Vznik a stavba Země Nerosty a horniny	

9. Praktické pozorování přírody

Očekávané výstupy	Učivo
-------------------	-------

žák:

- žák dokáže
- dokáže použít mikroskop k různým praktickým pozorováním
- orientuje se v okolí bydliště a seznámí se s výskytem některých přírodnin
- seznámí se s reliéfem krajiny

- poznávání hornin a nerostů
- pozorování krystalizace nerostů lupou a mikroskopem
- pozorování organismů a reliéfu krajiny v okolí bydliště

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Přírodopis	Přírodopis
Vztah člověka k prostředí	9. ročník	9. ročník
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Základy ekologie	Základy ekologie
Základní podmínky života	Vznik a stavba Země	Půdy
Ekosystémy	Podnebí a počasí ve vztahu k životu	Životní prostředí
	Zeměpis	
	Životní prostředí	

9. ročník

5.4.4 Zeměpis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		
2	2	1+ 1	1+0 1/2		

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Průrezová téma pokryvaná předmětem

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

tematické okruhy

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu

rozhodování Občanská společnost a škola

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Rozvoj schopnosti poznávání

Seberegulace a

sebeorganizace Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Řešení problémů a rozhodovací

dovednosti Komunikace

Kreativita

MULTIKULTURNÍ

VÝCHOVA

tematické okruhy

Kulturní

diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Princip sociálního smíru a

solidarity

Multikulturalita

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

tematické okruhy

Evropa a svět nás

zajímá Objevujeme

Evropu a svět Jsme

Evropané

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Interpretace vztahu mediálních sdělení a

reality

Fungování a vliv médií ve

společnosti

Práce v realizačním týmu

ENVIRONMENTÁLNÍ

VÝCHOVA

tematické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního

prostředí

Vztah člověka k prostředí

6. ročník

2 týdně, P

1. Komunikační geografický a kartografický jazyk

Očekávané výstupy

Učivo

žák:

- porozumí základním geograf. a kartograf. pojnmům
- vysvětlí pojem mapa, glóbus
- vypočítá vzdálenosti na mapě podle měřítka
- vysvětlí pojem polezník, rovnoběžka, časové pásmo
- vyhledá na zemi místo podle zeměpisných souřadnic
- dokáže použít topografickou mapu
- naučí se jednoduché topografické značky a porozumí jejich smyslu
- orientuje se v několika druzích map
- dovede použít slepuou mapu

Vybrané, obecně používané geografické, kartografické a topografické pojmy:

- globus, mapa
- měřítka map, druhy map
- rovnoběžky, polezníky
- určování zeměpisné polohy
- čas na zeměkouli
- výškopis,
- polohopis Základní topografické útvary
- slepá mapa

Základní informační geografická média a zdroje dat

Komentář

D – historie
kartografie VV –
vlastní tvorba
map INF –
používání
internetu M –
prostorová
orientace
Trojčlenka
Používaní kalkulačky

Průlezová témata**přesahy do učebních bloků:****Matematika**

6. ročník
jednoduchá
rovnice
desetinná
čísla

Informační technologie

internet

přesahy z učebních bloků:**Zeměpis**

8. ročník
Kraje České
republiky ČR -
kulturní dědictví
Místní region
ČR – přírodní
podmínky: ČR
hospodářství

6. ročník**Kritéria hodnocení**

- porozumí základním geograf. a kartograf. pojnmům

2. Geografická kartografie a topografie**Očekávané výstupy****žák:**

- dokáže pracovat s globusem a mapou
- pochopí rozdíl glóbus – mapa a smysl jejich použití
- podle měřítka dokáže spočítat nebo odhadovat vzdálenosti na mapě
- podle souřadnic dokáže na mapě najít dané místo
- orientuje se podle světových stran

Učivo

Glóbus, měřítka, zeměpisná síť, polezníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítka a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem k světovým stranám

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Matematika		Zeměpis
6. ročník	jednoduchá	6. ročník
	rovnice	Světadíly, oceány a
	přirozená čísla	makroregiony Geografie
	desetinná	světadílů a oceánů
	čísla	
Informační technologie		
	internet	

3. Země jako vesmírné těleso

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • porozumí a vysvětlí pojmy - hvězda, planeta, vesmírná tělesa -porozumí pohybu planet -dokáže porovnávat vlastnosti vesmírných těles -vyhledává aktuální informace -porozumí střídání dne a noci, střídání ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvar, velikost a pohyby Země - Střídání dne a noci - Střídání ročních období - Světový čas - Časová pásmata - Pásmový čas - Datová hranice - Smluvný čas

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Matematika		Přírodopis
6. ročník	jednoduchá	9. ročník
	rovnice	Podnebí a počasí ve
	přirozená čísla	vztahu k životu Vznik a
	desetinná	stavba Země
	čísla	
Fyzika		
	pohyb	
	těles látky	
	a těleso	
Informační technologie		
	internet	

6. ročník

4. Krajinná sféra**Očekávané výstupy****žák:**

- dokáže přiřadit
  - dokáže přiřadit jednotlivé prvky k jednotlivým sférám (atmosféra, hydrosféra, litosféra, pedosféra)
  - naučí se rozehnávat různé tvary zemského povrchu a klasifikovat je
  - dokáže rozčlenit Zemi na jednotlivá časová pásma
  - rozeznává typy podnebí
  - provádí odhady lidských možností v jednotlivých pásmech

Učivo

- Přírodní sféra
- litosféra – stavba Země, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, vnější činitelé – působení vody, větru
- atmosféra – počasí, podnebí, podnebné pásy
- hydrosféra – pohyby mořské vody, vodstvo na pevnině, řeky, jezera, bažiny, vodní nádrže, ledovce, podpovrchová voda
- pedosféra – složení a typy půd
- biosféra – tropické lesy, savany, pouště, subtropy, tundry, lesy mírného pásu, život v mořích

Komentář

F – jevy v atmosféře Teplotní rozdíly v atmosféře

PŘ – výskyt živočichů a rostlin v různých časových pásmech i různých nadmořských výškách

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Fyzika**

6. ročník

pohyb těles

Informační technologie

internet

Přírodopis

9. ročník

Podnebí a počasí ve vztahu k životu

6. ročník

biologie

živočichů

biologie hub

Obecná biologie a genetika

Zeměpis

8. ročník

Kraje České

republiky ČR –

kulturní dědictví

Místní region

6. ročník

5. Systém přírodní sféry**Očekávané výstupy****Učivo**

žák:

- dokáže přiřadit

- dokáže přiřadit jednotlivé prvky k jednotlivým sférám (atmosféra, hydrosféra, litosféra, pedosféra)
- naučí se rozeznávat různé tvary zemského povrchu a klasifikovat je
- dokáže rozčlenit Zemi na jednotlivá časová pásma
- rozeznává typy podnebí
- provádí odhady lidských možností v jednotlivých pásmech

Geografické pásy
Geografická šířková
pásma Výškové
stupně
Přírodní oblasti na regionální úrovni

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Přírodopis 6. ročník biologie živočichů	Přírodopis 9. ročník Podnebí a počasí ve vztahu k životu
	Informační technologie internet	Zeměpis 8. ročník Kraje České republiky ČR - kulturní dědictví
		6.ročník

6. Světadíly, oceány a makroregiony

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák se dokáže -orientovat na mapě na základě poznatků z geografie a kartografie -dokáže nalézt a zapamatovat si polohu jednotlivých světadílů, oceánů, makroregionů, -dokáže porovnávat polohu objektů podle mapy -učí se představivosti podle slepé mapy -porovnává život lidí, zvířat i rostlin v jednotlivých oblastech země -učí se poznávat zvláštnosti lidí, jejich jazykové, kulturní a rasové odlišnosti 	Určující a porovnávací kriteria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti : <ul style="list-style-type: none"> - přírodní oblasti - podnebné oblasti - sídelní oblasti - jazykové oblasti - náboženské oblasti - kulturní oblasti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Přírodopis 6. ročník biologie živočichů	
	7. ročník vztahy zvířat a lidí	
	Zeměpis 6. ročník Geografická kartografie a topografie	
	Informační technologie internet	

7. Geografie světadílů a oceánů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák vyhledá -<i>druhy oceánů a moří</i> -<i>seřadí světadíly podle rozlohy</i> -<i>popíše polohu světadílu</i> -<i>na mapě najde významná pohoří, nížiny, řeky, jezera</i> -<i>vyjmenuje podnebné pásy</i> -<i>vyjmenuje vegetační pásy</i> -<i>vyhledá významné druhy rostlin a živočichů</i> 	Afrika a Austrálie <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha - povrch a vodstvo - podnebí - rostlinstvo a živočišstvo - nerostné suroviny - obyvatelstvo

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis	
	6. ročník	Geografická kartografie a topografie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Informační technologie	
	internet	

6.ročník**7. ročník**

2 týdně, P

1. Geografie světadílů - Asie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá největší světadíl -<i>vyhledá rozlohu největšího světadílu, krajní body Asijské pevniny</i> -<i>na mapě ukáže významné strovy, poloostrovy, pohoří, nejvyšší hory, sopky</i> -<i>významná jezera a řeky, uvede, do kterých oceánů se vlévají</i> -<i>vyjmenuje podnebné pásy</i> -<i>vyjmenuje vegetační pásy, uvede typické rostliny a živočichy jednotlivých pásů</i> -<i>porovná počet obyvatel jednotlivých důležitých států (např. Číny, Indie, ...)</i> -<i>na mapě ukáže významná naleziště nerostných surovin</i> -<i>uveďe hospodářsky významné druhy rostlin a hlavní průmyslové oblasti</i> -<i>vyjmenuje oblasti, na které lze Asii rozdělit a které státy do které oblasti patří</i> 	- Asie – největší světadíl <ul style="list-style-type: none"> - poloha, povrch vodstvo - podnebí - vegetace - jednotlivé státy a obyvatelstvo - nerostné suroviny - průmysl - zemědělství

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Přírodopis	Přírodopis
	7. ročník	7. ročník
	vývoj, vývin a systém živočichů význam	vývoj, vývin a systém živočichů význam

rostlin a jejich
ochrana

rostlin a jejich
ochrana systém
rostlin

7.ročník

Kritéria hodnocení

- vyhledá největší světadíl

2. Geografie světadílů - Evropa

Očekávané výstupy

žák:

- na mapě ukáže hranici mezi Evropou a Asií,
-vyhledá krajní body Evropy, zjistí rozlohu a členitost
-ostrovy a poloostrovy a porovná s ostatními světadíly
-na mapě ukáže důležitá pohoří, hory, nížiny, řeky, jezera, ledovce, průlivy a průplavy
-vyjmenuje podnebné pásy do kterých Evropa zasahuje
-zjistí množství srážek v různých částech Evropy
-vyjmenuje hlavní vegetační pásy Evropy, uvede zástupce zrostlinné a živočišné říše
-vyhledá ložiska nerostných surovin, hlavní hospodářsky významné rostliny a živočichy

Učivo

- zeměpisná poloha Evropy
- pohoří, nížiny, vodstvo
- podnebí Evropy
- rostlinstvo, živočištvo
- nerostné suroviny
- průmysl
- zemědělství
- jednotlivé státy a obyvatelstvo
- doprava
- cestovní ruch
- ekonomické a vojenské organizace

Průrezová téma

přesahy do učebních bloků:

Matematika

7. ročník
procenta, úroky

Přírodopis

význam rostlin a jejich ochrana vývoj, vývin a systém živočichů

přesahy z učebních bloků:

Přírodopis

7. ročník
vývoj, vývin a systém živočichů význam rostlin a jejich ochrana systém rostlin

3. Rozdělení Evropy do regionů

Očekávané výstupy

Učivo

žák:

- rozčlení Evropu na regiony
- v jednotlivých regionech Evropy vyhledá počet obyvatel
- vysvětlí pojem migrace, urbanizace, aglomerace, konurbace
- naučí se, které druhy průmyslu jsou zastoupeny v jednotlivých regionech
- zjistí souvislost mezi těžbou surovin a jejich zpracováním
- zhodnotí možnosti jednotlivých států vzhledem k jejich historickému bohatství
- zjistí možné způsoby dopravy v určitých oblastech
- na mapě vyhledá turistická centra Evropy
- naučí se poznávat náboženské rozdílnosti
- podle mapy si postupně osvojí vyhledávat polohu jednotlivých států a jejich hlavních měst
- charakterizuje jednotlivé státy z hlediska přírodních a hospodářských hledisek

- Jižní Evropa
- Západní Evropa
- Severní Evropa
- Střední Evropa
- Východní Evropa
- Jihozápadní Evropa
- evropská část Ruska
- asijská část Ruska

7. ročník

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 7. ročník procenta, úroky	Cizí jazyk 7. ročník volný čas a zájmová činnost
	Přírodopis vývoj, vývin a systém živočichů význam rostlin a jejich ochrana	
<ul style="list-style-type: none"> • rozčlení Evropu na regiony 		

8. ročník

1+1 týdně, P

I. ČR – přírodní podmínky:

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem poloha - a tvar - uvede typy reliéfu, které v ČR převládají -vysvětlí, rozložení teplot a srážek v ČR, zjistí maximální a minimální naměřené teploty -naučí se poznávat největší řeky ČR, jejich přítoky, přehradny -porovná rozdíly jednotlivých půdních typů a jejich využití -vyjmene hlavní floristické oblasti a výškové stupně rostlinstva ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, tvar ČR - povrch a jeho členění – vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky - podnebí, teploty a srážky, podnebné oblasti - vodstvo - půdy - rostlinstvo a živočištvo - ochrana přírody

- porovná stav původní krajiny a krajiny současné
- vyhledá pomocí mapy chráněná území ČR

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Přírodopis	Zeměpis
	7. ročník vztahy zvířat a lidí význam rostlin a jejich ochrana vývoj, vývin a systém živočichů	8. ročník Kraje České republiky
	Zeměpis	
	6. ročník Komunikační geografický a kartografický jazyk	
		8. ročník

2. ČR hospodářství

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede -průmyslová odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny -význam chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky významné plodiny -vyjmenuje druhy dopravy a zhodnotí jejich význam a přednosti -zamyslí s nad problémy jednotlivých druhů dopravy -posoudí význam služeb, uvede, co do skupiny služeb řadíme -na mapě ukáže střediska cestovního ruchu -uveď příklad výrobků a surovin, které mají hlavní podíl na exportu a importu 	<ul style="list-style-type: none"> -průmysl: paliv a energetiky, hutnický, strojírenský, chemický, stavebních hmot, potravinářský, spotřební -zemědělství: pěstování plodin a chov hospodářských zvířat, lesnictví -doprava: železniční, silniční, letecká, vodní, potrubní -služby: rekreace a cestovní ruch -zahraniční obchod

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie	Zeměpis
	8. ročník anorganické sloučeniny	8. ročník Kraje České republiky
	Fyzika	
	Práce, energie, teplo	
	Zeměpis	
	6. ročník Komunikační geografický a kartografický jazyk	

3. ČR – obyvatelstvo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zjistí <ul style="list-style-type: none"> -počet obyvatel podle posledního sčítání -vysvětlí pojmy: porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva, urbanizace -rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity, náboženství -zjistí podle mapy národnostní menšiny 	<ul style="list-style-type: none"> -základní údaje o obyvatelstvu -rozdělení obyvatelstva -sídla

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika	Zeměpis
	7. ročník procenta, úroky	8. ročník Kraje České republiky ČR - kulturní dědictví

4. Kraje České republiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá <ul style="list-style-type: none"> -v jednotlivých krajích důležité geografické hodnoty: -povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství, služby -postupně poznává celou ČR také z hlediska kulturních památek.... -porovnává jednotlivé kraje z hlediska počtu obyvatel, rozlohy, národností, zaměstnanosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Hlavní město Praha, Středočeský, Jihočeský kraj, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký kraj, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský, Olomoucký, Zlínský Moravskoslezský kraj

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis	Zeměpis
	6. ročník Systém přírodní sféry Komunikační geografický a kartografický jazyk Krajinná sféra	8. ročník ČR - kulturní dědictví
	8. ročník ČR - kulturní dědictví ČR hospodářství ČR – obyvatelstvo ČR – přírodní podmínky:	

5. ČR - kulturní dědictví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá <ul style="list-style-type: none"> -památky UNESCO na mapě -v jednotlivých krajích ČR významné hrady a zámky 	<ul style="list-style-type: none"> - památky UNESCO - významné hrady a zámky

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Zeměpis		Zeměpis
6. ročník	Systém přírodní sféry Komunikační geografický a kartografický jazyk Krajinná sféra	8. ročník Kraje České republiky

8. ročník

ČR –
obyvatelstvo
Kraje České
republiky

6. Místní region

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje<ul style="list-style-type: none"> -uveďe polohu místního regionu v rámci republiky -zhodnotí výhody a nevýhody této polohy -charakterizuje přírodní podmínky (povrch, vodstvo, vegetaci, podnebí) místního regionu a porovná je s podmínkami jiných regionů -zhodnotí sociálněekonomickou situaci v regionu a porovná sesociálněekonomickou situací v ČR	<ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná poloha - vztahy k okolním regionům - přírodní charakteristika - socioekonomická charakteristika

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Zeměpis		
6. ročník	Komunikační geografický a kartografický jazyk Krajinná sféra	

9. ročník

1+0 1/2 týdně, P

1. geografie světadílů - Amerika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák určuje<ul style="list-style-type: none"> -polohu Ameriky -podnebí, povrch, vodstvo, nerostné bohatství -způsoby dopravy v určitých oblastech -na mapě vyhledá turistická centra -poznává náboženské rozdílnosti -vyhledá státy a jejich hlavní města -charakterizuje jednotlivé státy z hlediska přírodních a hospodářských hledisek	<ul style="list-style-type: none"> - Amerika – jako světadíl - poloha, povrch vodstvo - podnebí - vegetace - nerostné suroviny - obyvatelstvo - průmysl - zemědělství - doprava - oblasti (regiony Ameriky)

9. ročník

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
----------------	----------------------------	---------------------------

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Vztah člověka k prostředí
- Lidské aktivity a problémy
- životního prostředí Ekosystémy

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Princip sociálního smíru
- a solidarity
- Multikulturalita
- Etnický
- původ
- Kulturní
- diference

**VÝCHOVA K MYŠLENÍ V
EVROPSKÝCH A
GLOBÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH**
Objevujeme Evropu a svět**2. životní prostředí**

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák se zamýšlí -na základě získaných poznatků se zamýší nad stavem přírody vrůzných částech světa 	vztah příroda a společnost - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva
Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	<p>Přírodopis</p> <p>9. ročník</p> <p>Praktické pozorování</p> <p>přírody Nerosty a horniny</p>
Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ekosystémy	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá	

5.5 Informační a komunikační technologie

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových

kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním apraktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledávaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

5.5.1 Informační technologie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	0+1			0+1

Charakteristika předmětu

Informační a komunikační technologie jsou realizovány v 5. a 7.ročníku po jedné hodině týdně a v povinně volitelném předmětu Informatika.

Žáci poznají historii IKT. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému používání pojmu hardware, software a práce v síti. Naučí se pracovat s výukovými programy Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem a kombinacemi textua obrázku nebo malování. Zvládnou základní činnosti v programech MS Word a MS Excel. Ve vyšších ročnících práci s tabulkami a tvorbu prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Průřezová téma pokryvaná předmětem

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

Občanská společnost a škola

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Rozvoj schopnosti poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a
sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské

vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetence

Řešení problémů a rozhodovací

dovednosti Hodnoty, postoje,

praktická etika

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické

okruhy Lidské

vztahy Etnický

původ

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

Evropa a svět nás

zajímá MEDIÁLNÍ

VÝCHOVA

tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních

sdělení Interpretace vztahu mediálních

sdělení a reality Stavba mediálních

sdělení

Vnímání autora mediálních

sdělení Fungování a vliv

médií ve společnosti Tvorba

mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

ENVIRONMENTÁLNÍ

VÝCHOVA

tematické okruhy

Lidské aktivity a problémy životního

prostředí Vztah člověka k prostředí

5. ročník

1 týdně, P

I. bezpečnost práce

Očekávané výstupy

žák:

- bezpečnost práce a ochrana dat

- "Nezapoujte přístroj do zástrčky.

Nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periferií.
"

- Chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit.

Učivo

- Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Průřezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Mezilidské vztahy

Informační technologie

- 5. ročník
základy práce s počítačem
- 6. ročník
internet
- 7. ročník
multimedia
- 9. ročník
zpracování
informací
ochrana

Jazyk a jazyková komunikace

- 6. ročník
komunikační a slohová příprava

literatura

Kritéria hodnocení

- bezpečnost práce a ochrana dat

2. základy práce s počítačem

Očekávané výstupy

žák:

- pozná části počítače
- Sám správně zapne a vypne počítač a ví, kdy má zapnout a vypnout monitor.
- Použije správně důležité klávesy na klávesnici program.

Učivo

- části počítače
- Zapnutí a vypnutí počítače a monitoru
- Ovládání počítače myší
- Ovládání počítače klávesnicí
- Práce s programy
- Práce se složkami a soubory

Pruřezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Kreativita

Rozvoj schopností poznávání

Informační technologie

- 5. ročník
vyhledávání informací a komunikace
- zpracování a využití informací

Cizí jazyk

- 5. ročník
receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
- Informační technologie**
bezpečnost práce

5. ročník

3. vyhledávání informací a komunikace

Očekávané výstupy

žák:

- navštěvuje internetové stránky
- "Spustí webový prohlížeč (Internet Explorer)
Pod vedením učitele zapíše adresu do správného pole. Dokáže se orientovat v internetovém poli.

Učivo

- "Připojení k internetu
- Ovládání a procházení internetem"
- Vyhledávání informací
- Elektronická pošta, chat, SMS

Komentář

návštěva městské a obecní knihovny
zásady používání telefonů
internet

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Informační technologie
Lidské vztahy		5. ročník
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V		základy práce s počítačem
EVROPSKÝCH A		
GLOBÁLNÍCH		
SOUVISLOSTECH		
Evropa a svět nás zajímá		
OSOBNOSTNÍ A		
SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Komunikace		
Mezilidské		
vztahy		
Poznávání		
lidí		
Kreativita		
Rozvoj schopností poznávání		

5. ročník**4. zpracování a využití informací**

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dokáže podle návodu učitele <i>prohlédnout soubor, složku v průzkumníku; vytvořit novou, přejmenovat a vyhodit do koše složku, soubor</i>" - <i>vybere druh, velikost, tloušťku, náklon a podtržení písma; napíše krátký text; dokáže smazat text. Vytvoří jednoduchý obrázek s využitím panelu nástrojů.</i>" 	Práce s výukovými programy "Práce s programem Word Práce s programem Malování v Příslušenství"	
Komentář grafické editory		
Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Práce v realizačním
týmu Tvorba
mediálního sdělení
Fungování a vliv médií ve
společnosti Vnímání autora
mediálních sdělení Stavba
mediálních sdělení
Interpretace vztahu
mediálních sdělení a reality
Kritické čtení a vnímání
mediálních sdělení

**ENVIRONMENTÁLNÍ
VÝCHOVA**

Ekosystémy

MULTIKULTURNÍ**VÝCHOVA**

Lidské vztahy

**VÝCHOVA K MYŠLENÍ V
EVROPSKÝCH A
GLOBÁLNÍCH
SOUVISLOSTECH**
Objevujeme Evropu a svět**OSOBNOSTNÍ A****SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**

Hodnoty, postoje, praktická
etika

Řešení problémů a rozhodovací

dovednosti Komunikace

Mezilidské

vztahy

Kreativita

Rozvoj schopností poznávání

Informační technologie

5. ročník
základy práce s počítačem

6. ročník

1 týdně, P

I. textové editory**Očekávané výstupy****žák:**

- žák umí
- vlastnosti textu, stránky, dokumentu.
- Zařazuje vhodně do textu další objekty – obrázky, tabulky.
- Rozlišuje grafiku bitmapovou a vektorovou, jejich vznik, vlastnosti možnosti zpracování

Učivo

Práce s textem – textový editor (např.:

MICROSOFT WORD):

-písmo a jeho vlastnosti, kopírování a přesun
textu pomocí Schránky, stránka (vlastnosti,
záhlaví a zápatí), zobrazení stránky, odstavec
a jeho vlastnosti, objekty v textu (obrázek,
tabulka), pravidla pro estetickou úpravu textu
- tisky dokumentů, tiskárny

Komentář

, pozvánky, zápis laboratorních prací, životopis,

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Informační technologie		
6. ročník	základy počítačové grafiky	7. ročník
	grafiky internet	It - písмо, administrativa
7. ročník	It - písмо, administrativa	
9. ročník	vyhledávání informací	
	zpracování a využití	
	informací zpracování	
	informací	

6. ročník

2. základy počítačové grafiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> žák umí ovládat školní grafický editor, získané přehled o ostatních graf. editorech uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s obrazem 	- druhy obrázků a grafických programů (získávání obrázků, rastrová a vektorové obrázky, změny velikostí, rozlišení - propojení grafického a textového editoru - úprava fotografií - digitální technika
Komentář	

plakát, vizitka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Informační technologie		
6. ročník	internet	6. ročník
9. ročník	zpracování informací	textové editory
	zpracování a využití	
	informací tabulkové	
	editory	

3. internet

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> žák vyhledává informace s užitím WWW vyhledávačů a zpracovává je 	- vyhledávání informací a jejich zpravování - propojení s textovým a grafickým editorem - office Outlook - elektronická pošta - vyhledávání jízdních řádů, ceny jízdného, orientace v cestování

6. ročník

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Informační technologie	Zeměpis
	7. ročník multimedia 9. ročník ochrana vyhledávání informací zpracování a využití informací zpracování informací	6. ročník Světadíly, oceány a makroregiony Geografie světadílů a oceánů Systém přírodní sféry Krajinná sféra Země jako vesmírné těleso Geografická kartografie a topografie Komunikační geografický a kartografický jazyk
		Informační technologie
		9. ročník zpracování a využití informací
		6. ročník základy počítačové grafiky textové editory
		5. ročník bezpečnost práce

4. It - písmo, klávesnice

Očekávané výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák ovládá počítačovou klávesnici, umí používat všechn deset prstů na klávesnici pro základní písmo 	seznámení s klávesnicí psaní všemi deseti na základní desce

7. ročník**7. ročník**

0+1 týdně, V

1. It - písmo, administrativa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> žák ovládá počítačovou klávesnici, umí používat všechn deset prstů na klávesnici pro základní písmo 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládnutí techniky písma, procvičování klávesnice - základy administrativy v komunikační technologii

Komentář

- program Deseti prsty,

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
----------------	----------------------------	---------------------------

Informační technologie

6. ročník
textové editory
9. ročník
zpracování a využití
informací zpracování
informací

Informační technologie

6. ročník
textové editory

2. powerpoint**Očekávané výstupy**

žák ovládá program pro vytváření prezentací umí používat animace umí používat hypertextové odkazy dokáže jednotlivé snímky načasovat

Učivo

základy prezentace animace hypertextové odkazy časování

7. ročník**3. multimedia****Očekávané výstupy**

- žák:**
- žák ovládá počítačovou klávesnici, umí používat všechn deset prstů na klávesnici pro základní písmo
  - žák se orientuje

v možnostech využití multimediálních přístrojů, umí základní ovládání

Učivo

- seznámení s pojmem "multimedia",
- využití multimedií v informační technologii využití technologie - letecké, jízdní řady,

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Informační technologie	Informační technologie
Práce v realizačním týmu	9. ročník	9. ročník
Tvorba mediálního sdělení	zpracování a využití informací	zpracování a využití informací
Fungování a vliv médií ve společnosti		6. ročník
Vnímání autora mediálních sdělení		internet
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		5. ročník bezpečnost práce
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		
Lidské vztahy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		

Občanská společnost a škola		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		
Hodnoty, postoje, praktická etika		
Komunikace		
Poznávání lidí		
Sebepoznání a sebopojetí		
Rozvoj schopností poznávání		

9. ročník**9. ročník**

0+1 týdně, V

1. komunikace a vyhledávání informací

Očekávané výstupy	Učivo
žák:	-vývojové trendy IT - hodnoty, informací - počítačové sítě
• žák umí	
vyhledávat nové informace ohledně vývojových trendech IC, umí se v nich orientovat	
získá přehled o využití jednotlivých počítačů v počítačových sítích	
Průřezová téma	přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:
	Cizí jazyk 9. ročník nákupy
	Informační technologie zpracování a využití informací
	6. ročník internet textové editory

2. zpracování a využití informací

Očekávané výstupy	Učivo
žák:	
• žák prezentuje svou osobu, třídu, školu, město v programu pro tvorbu prezentací Získá bitmapový obrázek (skenováním) fotografováním	- procičení a zopakování znalostí textového, tabulkového a grafického editoru - prezentace v Power Pointu - základní seznámení s w w w ,
Komentář	prezentace školy, moje zájmy, moje budoucí studium - prezentace

9. ročník

Průrezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Informační technologie 6. ročník internet 7. ročník multimedia 9. ročník zpracování informací vyhledávání informací	Informační technologie 9. ročník zpracování informací 7. ročník It - písma, administrativa multimedia 6. ročník internet základy počítačové grafiky textové editory

3. ochrana

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák se orientuje ověřovat věrohodnost informací a informačních zdrojů,	- ochrana práv k duševnímu vlastnictví, - copyright, - informační etika - ochrana před počítačovými viry, - internetové pirátství

Průrezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		Informační technologie
Sebepoznání a sebepojetí		6. ročník internet
		5. ročník bezpečnost práce

9. ročník

4. zpracování informací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák používá program Excel při statistickém hodnocení - využije grafy, tabulky, jednotlivé listy při Fin. matematice - fin. kalkulačky, při plánování - rozpočty, nákupy	- využití tabulkového editoru v praxi statistiky, pravděpodobnosti, grafy závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr

Průrezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
----------------	----------------------------	---------------------------

Informační technologie	Informační technologie
9. ročník	9. ročník
zpracování informací	zpracování a využití
zpracování a využití	informací zpracování
informací	informací
	7. ročník
	It - písma, administrativa
	6. ročník
	internet
	základy počítačové
	grafiky textové
	editory
	5. ročník
	bezpečnost práce

5. tabulkové editory**Očekávané výstupy****žák:**

- žák umí

v

používat Excel v praxi při řešení problémů
vytvářet a upravit tabulky s využitím součtů,
průměrů, řazení v tabulkovém editoru (např.:
Excel)

používat Excel v praxi při řešení problémů

Učivo

- tabulka (matematické, statistické, prezentační),
buňka (číslo, text, výraz, funkce), relativní a
absolutní odkaz (plnění buněk), formát buňky
(zarovnání, písma, barva podkladu, formát čísel),
grafy (prvky a oblasti grafu, typy grafů), seznamy
(řazení, filtrování) ... (např.: MICROSOFT
EXCEL)

Komentář

fin. M

Průřezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Informační technologie**

6. ročník

základy počítačové grafiky

9. ročník

5.6 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobu jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pětitematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kláden na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a

vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují,

baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových

kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných témaitech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení vevlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

5.6.1 Člověk a jeho svět

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2+ 1	3+ 1	3+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Člověk a jeho svět zahrnuje pro 1. - 3. ročník předmět Prvouka, ve 4. a 5. ročníku se vzdělávací obor dělí na předměty Přírodověda a Vlastivěda.

Prvouka se v 1. a 2. ročníku vyučuje po 2 hodinách týdně, ve 3. ročníku jsou 3 vyučovací hodiny týdně. Přírodověda se ve 4. a 5. ročníku vyučuje po 2 hodinách týdně. Vlastivěda ve 4. ročníku se vyučuje jednu hodinu týdně a v 5. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně.

Všechny předměty se vzájemně prolínají s Literární, Výtvarnou a Hudební výchovou a Matematikou.

Celá oblast postupně zahrnuje téma týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a historie, které jsou v RVP rozčleněny do tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Vzdělávání ve vzdělávacím oboru:

- směřuje k poznání, podchycení, rozvíjení a zájmu o obor

- vede k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností
- učí orientovat se ve světě informací vzhledem k času a místu
- učí poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi
- utváří ohleduplný vztah k přírodě a hledá možnosti její aktivní ochrany
- poznává podstatu zdraví
- učí se rozhodování v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka spojena s praktickými cvičeními

- vyučování mimo třídu např. v přírodě
- skupinová práce
- jednotlivé i společné projekty např. Zdravé zuby
- návštěvy výstav a muzeí

Průřezová téma pokryvaná předmětem
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

tematické okruhy

**Občanská společnost a
škola Občan, občanská
společnost a stát**

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

**Komunikace
Poznávání lidí
Mezilidské
vztahy**

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

**Kulturní diference
Lidské vztahy**

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

tematické okruhy

**Evropa a svět nás
zajímá Objevujeme
Evropu a svět Jsme
Evropané**

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

**Interpretace vztahu mediálních sdělení a
reality ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**

tematické okruhy

**Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního
prostředí Vztah člověka k prostředí**

1. ročník

1. ročník

2 týdně, P

1. prvouka

Očekávané výstupy

Učivo

žák:

- žák v prvouce

Bezpečně se dokáže dopravit do školy a zpět, orientuje se ve škole a v blízkém okolí.

Rozlišuje základní příbuzenské vztahy. Umí se přiměřeně chovatke starším a mladším členům rodiny.

Rozlišuje různé pracovní činnosti

(povolání). Vhodně se chová ke svým učitelům a spolužákům.

Popisuje rozdíly mezi lidmi. uplatňuje pravidla slušného chování. Chápe nevhodnost neslušných, hrubých a urážlivých výrazů a nepoužívá je v rozhovoru s jiným člověkem. Umí poukázat na nevhodné chování a diskutovat o něm. Snaží se řešit spory nenásilným způsobem, respektuje odlišné názory a zájmy jiných.

Orientuje se v čase- chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a v budoucnosti.

Určuje čas podle hodin a kalendáře.

Dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu.

Popisuje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, chápe příčiny některých přírodních dějů. Uvádí nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí. Vysvětluje rozdíly mezi dřevinami, bylinami, houbami- savci, plazy, rybami, hmyzem.

Určuje základní části lidského těla , orientuje se v etapách průběhu lidského života.

Uplatňuje základní návyky osobní hygieny.

Rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí- bolest, průjem...

Uplatňuje zásady

zdravého stravovacího a pitného režimu (s pomocí učitelů a rodičů)

Dodržuje zásady podávání léků, přivolá telefonem první pomoc, poskytuje první pomoc při drobném poranění.

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, ví , že existují jedinci, kteří jsou schopni záměrně ublížit.

Dokáže přivolat pomoc-policie, zdravotníků, hasičů.

-Domov –prostředí domova, orientace v místě bydliště.

-Škola –prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy.

-Rodina- role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy.

-Chování lidí- vlastnosti, pravidla slušného chování.

-Soužití lidí- mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy.

-Právo a spravedlnost- povinnosti žáků školy, protiprávní chování.

-Základní globální problémy- nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí.

-Orientace v čase a časový řád- určování času, kalendáře, letopočet, režim dne, roční období.

-Současnost a minulost v našem životě- proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života.

-Roční období

-Rostliny, houby, živočichové- znaky života, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka.

-Rozmanitost podmínek života na Zemi, počasi.

-Rovnováha v přírodě.

-Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody.

-Lidské tělo- životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, vývoj jedince.

-Péče o zdraví, zdravá výživa- denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, drobné úrazy, první pomoc, osobní hygiena.

-Návykové látky a zdraví- odmítání návykových láttek.

Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce , krizové situace (šikany, týrání,...)

Situace hromadného ohrožení.

Průrezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Výtvarná výchova**

1. ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Jazyk a jazyková komunikace

Literární výchova

Komunikační slohová
výchova jazyková
výchova

1.ročník**2. ročník**

2 týdně, P

1. Prvouka

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák v prouce - bezpečně zná a orientuje se v místě bydliště a školy - zná významná místa v obci - rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy - charakterizuje rozdílení rolí v rodině - přiměřeně se chová ke všem členům rodiny - určuje čas podle hodin a kalendáře - pojmenovává názvy dnů, měsíců, ročních období a charakterizuje je - orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi minulostí, přítomností a budoucností - sleduje data narození významné dny - umí popsat proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - vyjmenuje nejznámější rostliny a živočichy podle jejich typických znaků - umí vysvětlit rozdíl mezi dřevinami, bylinami, houbami, savci, ptáky, rybami... - zná význam chráněných území - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotní návyky - určuje základní části lidského těla - zná základy společenského chování, která uplatňuje v různých životních situacích 	<p>Místo, kde žijeme - domov, škola</p> <p>Lidé kolem nás - rodina, soužití lidí, chování lidí, právo a spravedlnost</p> <p>Lidé a čas - Čas, kalendář, roční období, současnost, minulost, budoucnost, historické památky a události</p> <p>Rozmanitost přírody - Rostliny, houby, živočichové, rovnováha v přírodě, chování v přírodě a ochrana přírody</p> <p>Člověk a jeho zdraví - Lidské tělo, partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí, situace hromadného ohrožení</p> <p>- téma chodec - chování na silnicích, dopravní značky, dopravní hřiště</p>

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Výtvarná výchova</p> <p>2. ročník</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p>Práce s drobným materiélem</p>
		<p>Základní škola a mateřská škola, Skřivany</p>

2.ročník**3. ročník**

2+1 týdně, P

1. Prvouka**Očekávané výstupy****Učivo**

Místo, kde žijeme - domov, škola, obec, okolní krajina, naše vlast, Evropa a svět, mapy zeměpisné a tematické

Lidé kolem nás - rodina, soužití lidí, chování lidí, právo a spravedlnost, kultura, základní globální problémy

Lidé a čas - orientace v čase a časová řád, současnost a minulost v našem životě, regionální památky, báje, mýty a pověsti

Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch, nerosty a horniny, půda, vesmír a Země, rostliny, houby a živočichové, životní podmínky, rovnováha v přírodě, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody

Člověk a jeho zdraví - lidské tělo, partnerství a rodičovství, základy sexuální výchovy, péče o zdraví, zdravá výživa, návykové látky a zdraví, osobní bezpečí, situace hromadného ohrožení

- téma Chodec - procvičování chování chodce v ulicích, hromadné dopravní prostředky, křížovatky, dopravní značky

I. pomoc

PRVOUKA	
výstupy	učivo
• žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti	Místo, kde žijeme - domov, škola, obec, okolní krajina, naše vlast, Evropa a svět, mapy zeměpisné a tématické Lidé kolem nás - rodina, soužití lidí, chování lidí, právo a spravedlnost, kultura, základní globální problémy Lidé a čas - orientace v čase a časová řád, současnost a minulost v našem životě, regionální památky, báje, mýty a pověsti Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti, voda

<ul style="list-style-type: none"> ● žák pozoruje popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v ročních obdobích roztrží některé přírodniny uveďe příklady výskytu organismů ve známé lokalitě provádí jednoduché pokusy a skupiny známých látek ● žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky dodržuje zásady bezpečného chování chová se obezretně při setkání s neznámými jedinci uplatňuje základní pravidla silničního provozu reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	a vzduch, nerosty a horniny, půda, vesmír a Země, rostliny, houby a živočichové, životní podmínky, rovnováha v přírodě, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Člověk a jeho zdraví - lidské tělo, partnerství a rodičovství, základy sexuální výchovy, péče o zdraví, zdravá výživa, návykové látky a zdraví, osobní bezpečí, situace hromadného ohrožení
přesahy	
CJL (3. ročník) : Komunikační a slohová výchova	
M (3. ročník) : závislosti, vztahy a práce s daty	
průřezová téma	
OSV: HPPE, MV, Ko	
VDO: OSŠ	
MuV: LV	

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Cizí jazyk**

3. ročník

receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

3. ročník**Aktivity, pomůcky, soutěže****Aktivity**

- Výstava ovoce a zeleniny ve Vysokém Veselí
- Projekt Zdravé zuby
- Různé encyklopedie

Pomůcky

- Metodická příručka kprvouce
- Učebnice prvouky pro 3. ročník základních škol
- Pracovní sešit - prvouky pro 3. ročník základních škol

Soutěže

- Školní soutěž v poznávání rostlin a živočichů
- Den Země

4. ročník

3+1 týdně, P

1. Vlastivěda

Očekávané výstupy**žák:**

- Žák ve vlastivědě
  - pracuje s pojmy území, poloha, krajina, oblast, vlast, země
  - určí světové strany v přírodě i podle mapy
  - s pomocí vhodných map vyhledává údaje a charakterizuje přírodní podmínky a jiné regionální zvláštnosti přírody, osídlení...
  - charakterizuje národní tradice a státní symboly ČR
  - rozumí pojmu národ, jazyková, kulturní a historická odlišnost a svébytnost
  - zná základní státoprávní pojmy (stát, prezident, parlament...)
  - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy
  - charakterizuje život od starých Slovanů do období obrození
  - umí vyjádřit rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností
  - objasňuje historické důvody pro zařazení svátků a významných dnů

Učivo

Místo, kde žijeme - Domov, obec, okolní krajina, regiony ČR, naše vlast
 Lidé kolem nás - Soužití lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, kultura
 Lidé a čas - Orientace v čase, dějiny jako časový sled událostí, kalendář, letopočet, současnost a minulost v našem životě, památky ČR, báje, mýty, pověsti

Průrezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Cizí jazyk****4. ročník**

receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

4. ročník**2. Přírodověda****Očekávané výstupy****žák:**

- Žák v přírodovědě
  - objevuje prvky živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody
  - popíše změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu roku
  - rozlišuje rostliny, houby a živočichy podle diakriticckých znaků
  - rozlišuje základní ekosystémy a hodnotí vztah člověka k nim
  - pracuje s jednoduchými pokusy

Učivo

Rozmanitost přírody - voda, vzduch, horniny, nerosty, půda, Země, rostliny, živočichové, houby, životní podmínky, rovnováha v přírodě, ochrana přírody

Průrezová témata**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Cizí jazyk****4. ročník**

receptivní, produktivní a interaktivní řečové

dovednosti

3. Dopravní výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák</p> <p>umí pravidla silničního provozu pro chodce</p> <p>umí pravidla silničního provozu pro cyklistu</p> <p>zná pravidla chování na komunikacích</p> <p>popíše cestu do školy a ze školy s důrazem na správné chování chodce nebo cyklisty</p> <p>umí základní dopravní značky (informativní, příkazové apod.)</p> <p>rozlišuje dopravní prostředky, prostředky MHD ve městech</p> <p>zná povinnosti při jízdě MHD</p> <p>umí poskytnout základní první pomoc</p> <p>umí uplatnit znalosti pravidel silničního provozu na dopravním hřišti</p> <p>prakticky si vyzkouší jízdu na dopravním hřišti a jízdu zručnosti</p>	<p>téma Chodec</p> <p>- opakování z nižších ročníků téma</p> <p>CYKLISTA</p> <p>chování na komunikacích, cesta do školy a ze školy, dopravníznačky, křížovatky, dopravní situace, prostředky I. pomoc</p>
<p>Komentář</p> <p>praktické poznávání značek, praktické cvičení pohybu na křížovatkách využití dopravního hřiště vycházky v okolí školy praktické nácviky I. pomoci</p>	

4. ročník**5. ročník**

3+1 týdně, P

1. Vlastivěda

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák ve vlastivědě - pracuje s pojmy území, poloha, krajina, oblast, vlast, země, Evropa, svět - s pomocí vhodných map vyhledává údaje a charakterizuje přírodní podmínky a jiné regionální zvláštnosti ČR a Evropy - charakterizuje národní tradice a státní symboly ČR a Evropské unie - rozumí pojmu národ, jazyková, kulturní a historická odlišnost a svébytnost - zná základní státoprávní pojmy ČR a Evropské unie - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy - charakterizuje život od období obrození do 	<p>Místo, kde žijeme - domov, obec, okolní krajina, regiony ČR, naše vlast, Evropa a svět, Mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <p>Lidé kolem nás - soužití lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, kultura, základní globální problémy</p> <p>Lidé a čas - orientace v čase, dějiny jako časový sled událostí, kalendář, letopočet, současnost a minulost v našem životě, památky ČR, báje, mýty, pověsti</p>

současnosti

- charakterizuje změny ve způsobu života,
- uvědomuje si význam vědy a techniky
- objasňuje historické důvody pro zařazení svátků a významných dnů

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Cizí jazyk****5. ročník**

receptivní, produktivní a
interaktivní řečové
dovednosti

5. ročník**2. Přírodověda****Očekávané výstupy****žák:**

- Žák v přírodovědě
- objevuje prvky živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody
- vysvětluje postavení Země ve vesmíru
- třídí organismy na skupiny podle diakritických znaků v ČR a vesvětě
- hodnotí vztah člověka k přírodě
- pracuje s jednoduchými pokusy
- popíše stavbu lidského těla a jeho orgánových soustav
- zná jednotlivé etapy lidského života
- uvědomuje si chování při mimořádných událostech
- pracuje s pojmy návykové látky, preventivní ochrana, sexuální chování
- ošetří drobná poranění

Učivo

Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti, voda, vzduch, horniny, nerosty, půda, Vesmír, Země, rostliny, živočichové, houby, rovnováha v přírodě, ochrana přírody
Člověk a jeho zdraví - lidské tělo, partnerství, rodičovství, sexuální výchova, péče o zdraví, zdravá výživa, návykové látky a zdraví, osobní bezpečí, situace hromadného ničení

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Cizí jazyk****5. ročník**

receptivní, produktivní a
interaktivní řečové
dovednosti

5.7 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho

prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit své individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárnování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence;

k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot - spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
 - uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
 - zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1 Hudební výchova

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

1

1

1

1

1

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

1

1

1

1

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova se vyučuje na I. stupni ZŠ jako samostatný předmět a v 1. - 9. ročníku je dotován 1 vyučovací hodinou

týdně.

Předmět Hudební výchova zahrnuje tyto činnosti: vokální, instrumentální, poslechové a pohybové.

Vzdělávání v předmětu:

- práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- využívá jednoduchých hudebních nástrojů
- učí vnímat hudbu jako prostředek komunikace a relaxace
- ztvárněuje hudbu pohybem, tancem

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně. Využívají při práci audiovizuální techniku za pomocí různých forem práce s využitím dostupných pomůcek.

Průřezová téma pokryvaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Kreativita

Kooperace a kompetence

Hodnoty, postoje, praktická

etika Sebepoznání a

**sebepojetí Seberegulace a
sebeorganizace**

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Lidské vztahy

Etnický původ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

---

1. ročník

1 týdně, P

1. ROČNÍK (DOTACE: 1 (POVINKY))

KOMPETENCE K UČENÍ

- pozorování, experimentace
žák samostatně pozoruje a experimentuje,
- vybíráni
žák vybírá efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie,
- vyhledávání
žák vyhledává informace a na základě jejich pochopení, propojení - je efektivně využívá v procesu učení,

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- naslouchání
žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim,
- porozumění
žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků,

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- atmosféra
žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu,

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- dodržování pravidel

žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• žák zpívá na základě svých dispozic	Pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, hlasová hygiena Zpěv
	přesahy
CJL (1. ročník) : jazyková výchova	
	průřezová témata

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře
• žák je schopen sluchově rozlišit, pěvecky a intrumentálně realizovat jednoduchou melodii a pohybově vyjádřit její charakter	Hudební hry

HUEDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• žák pracuje s hudebními pojmy	Jednoduché tance Pantomima
	přesahy
IV (1. ročník) : činnosti podporující pohybové učení	
	průřezová témata
OSV: K	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• žák je schopen sluchově rozlišit, pěvecky a intrumentálně realizovat jednoduchou melodii a pohybově vyjádřit její charakter	Délka, síla, barva a výška tónů Hudební styly - taneční hudba, ukolébavka
	přesahy
VV (1. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti	
	průřezová témata

1.ročník

2. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti**Očekávané výstupy****žák:**

- žák v hudební výchově

- *zpívá na základě svých dispozic*
- *je schopen sluchově rozlišit, pěvecky a intrumentálně realizovat jednoduchou melodii a pohybově vyjádřit její charakter*
- *pracuje s hudebními pojmy*

Učivo

Pěvecké dovednosti - zpěv, hlasová hygiena, kánon Hudební rytmus - 2/4 takt
Orientace v notovém zápisu

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• žák zpívá na základě svých dispozic	Pěvecké dovednosti - zpěv, hlasová hygiena, kánon Hudební rytmus - 2/4 takt Orientace v notovém zápisu
přesahy	
TV (2. ročník) : činnosti podporující pohybové učení	
průřezová téma	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• žák je schopen sluchově rozlišit, pěvecky a instrumentálně realizovat jednoduchou melodii a pohybově vyjádřit její charakter • žák pracuje s hudebními pojmy	Reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, hudební hry
přesahy	

HUEBNÉ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• žák je schopen sluchově rozlišit, pěvecky a instrumentálně realizovat jednoduchou melodii a pohybově vyjádřit její charakter • žák reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje pohybem metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Taktování 2/4 rytmu Taneční hry se zpěvem, pantomima
přesahy	
TV (2. ročník) : činnosti podporující pohybové učení	
průřezová téma	
MuV: KD	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• žák je schopen sluchově rozlišit, pěvecky a instrumentálně realizovat jednoduchou melodii a pohybově vyjádřit její charakter • žák reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje pohybem metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Kvality tónů, rytmus, melodie Interpretace hudby - slovní vyjádření
přesahy	
VV (2. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti	
průřezová téma	

2.ročník

2.ročník

3. ročník

1 týdně, P

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<p>• zpívá na základě dispozic na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p>	<p>Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšířování hlasového rozsahu Hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu</p>
	<p>Dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojglas Intonace, vokální improvizace - diatonické postupy, hudební hry Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce</p>

1. Vokální činnosti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Cizí jazyk 3. ročník receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

3. ročník

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rytmizuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	Hra na hudební nástroj - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Rytmetrické, melodizace a stylizace, hudební improvizace - hudební doprovod (akcentace těžké doby, ostinato, prodleva), hudební hry, jednodílná písňová forma Grafický záznam melodie - rytmické schéma jednoduché skladby
přesahy	
průřezová téma	
OSV: K	

Hudebně pohybové činnosti	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rytmizuje <p>jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, tanecní hry se zpěvem, jednoduché lidové tance</p> <p>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tančních kroků</p> <p>Orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p>
Poslechové činnosti	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozpozná <p>v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>Kvality tónů - délka, síla, barva, výška</p> <p>Vztahy mezi tóny - souzvuk</p> <p>Hudebně výrazové prostředky - rytmus, melodie, harmonie, barva, pohyb melodie (melodie</p>

	Lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka a podobně Interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)
VV (3. ročník) : rozvíjení smyslové citlivosti	přesahy
	průřezová téma
MuV: KD, PM	

Aktivity, pomůcky, soutěže**Pomůcky**

- Metodická příručka ku čebnici HV
- Audiovizuální technika
- CD k učebnici HV
- Učebnice Hudební výchovy pro 3. ročník základních škol

Soutěže

- Školní kolo pěvecké soutěže

4. ročník**1. Hudebně pohybové činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
• Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu	Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas Intonace, vokální improvizace - diatonické postupy, hudební hry Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Cizí jazyk**

4. ročník

receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

2. Vokální činnosti**Očekávané výstupy****Učivo**

- **Žák využívá**
jednoduché či složitější hudební nástroje k doprovodné hře
- **Žák reaguje**
pohybem na znějící hudbu

Hra na hudební nástroj - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře

Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, hudební doprovod (akcentace těžké doby, ostinato, prodleva), hudební hry, jednodílná písňová forma

Grafický záznam melodie - rytmické schéma jednoduché skladby

4. ročník

3. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy

- **Žák reaguje**
pohybem na znějící hudbu

Učivo

Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy

- **Žák reaguje**
pohybem na znějící hudbu
- **Žák rozpozná**
v proudu znějící hudby hudební nástroje

Učivo

Kvality tónů - délka, síla, barva, výška Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord Hudebně výrazové prostředky - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná, sestupná), zvukomalba Lidský hlas a hudební nástroj, hudba vokální a instrumentální Hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka a podobně Interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

5. ročník

5. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy

Učivo

• zpívá na základě svých dispozic

na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem) jednoduchou melodií či píseň zapsanou pomocí not

Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšířování hlasového rozsahu

Hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojglas a víceglas - prodleva, kánon, lidový dvojglas Intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry

Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy

• žák využívá

v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitných výrazových hudebních prostředků, upozorní na tempové, dynamické i harmonické změny

• žák ztvární

hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností, vytváří pohybové improvizace

Učivo

Hra na hudební nástroj - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře

Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher, hudební doprovod (akcentace těžké doby, ostinato, prodleva), hudební hry, jednodílná písňová forma Grafický záznam melodie - rytmické schéma jednoduché skladby, záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů

5. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy

základě individuálních schopností a dovedností, vytváří pohybové improvizace

• žák ztvární

hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na

Učivo

Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy

Učivo

• žák využívá

v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitných výrazových hudebních prostředků, upozorní na tempové, dynamické i harmonické změny

Kvality tónů - délka, síla, barva, výška Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord Hudebně výrazové prostředky - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná, sestupná), zvukomalba, rytmické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu Lidský hlas a hudební nástroj, hudba vokální a instrumentální Hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka a podobně Interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) Hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace

Kritéria hodnocení

5.ročník**6. ročník**

1 týdně, P

1. vokální činnosti**Očekávané výstupy****žák:**

- vokální činnosti
  - správně nasadí tón, správně dýchá
  - odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozliší mluvený projev od pěveckého

Učivo

- pěvecký projev
- hlasová hygiena

Komentář

praktické
předvedení ústní
zkoušení

Průřezová téma**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

Práce v realizačním týmu

Kritické čtení a vnímání

mediálních sdělení

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ**VÝCHOVA**

Hodnoty, postoje,

praktická etika

Komunikace

Sebepoznání a

sebepojetí Rozvoj

schopností

poznávání

přesahy do učebních bloků:**Hudební výchova**

- 6. ročník poslechové činnosti
- vokální činnosti
- pohybové činnosti
- 7. ročník vokální činnosti
- 8. ročník vokální činnosti
- 9. ročník vokální činnosti

přesahy z učebních bloků:**Hudební výchova**

- 9. ročník vokální činnosti
- 8. ročník vokální činnosti
- 7. ročník vokální činnosti
- 6. ročník poslechové činnosti
- pohybové činnosti
- činnosti
- vokální činnosti
- vokální činnosti

6. ročník**2. vokální činnosti**

Očekávané výstupy**žák:**

- instrumentální činnosti
- předvede hru na jednoduché Orfeovy nástroje
při produkci jednoduchých rytmických motivů

Učivo

- hra na hudební nástroje
- Orfeova instrumentáře

Komentář

praktické předvedení

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním
týmu**MULTIKULTURNÍ****VÝCHOVA**

Etnický původ

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ
VÝCHOVA

Kreativita

Sebepoznání a

sebepojetí Rozvoj

schopností

poznávání

Hudební výchova

6. ročník	poslechové činnosti
7. ročník	vokální činnosti
8. ročník	pohybové činnosti
9. ročník	instrumentální činnosti
7. ročník	instrumentální činnosti
8. ročník	instrumentální činnosti
9. ročník	instrumentální činnosti

Hudební výchova

9. ročník	instrumentální činnosti
8. ročník	instrumentální činnosti
7. ročník	instrumentální činnosti
6. ročník	poslechové činnosti
8. ročník	pohybové činnosti
9. ročník	vokální činnosti

3. pohybové činnosti**Očekávané výstupy****žák:**

- pohybové činnosti
- předvede jednoduché taneční kroky
"-rozezná dvoudobý a třídobý takt"

Učivo

- pohybový doprovod znějící hudby
- takování

Komentář

praktické předvedení

6. ročník**Průřezová téma****MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**Práce v realizačním
týmu**MULTIKULTURNÍ****VÝCHOVA**

Etnický původ

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ
VÝCHOVAHodnoty, postoje,
praktická etika

Mezilidské vztahy

Kreativita

přesahy do učebních bloků:**Hudební výchova**

6. ročník	poslechové činnosti
7. ročník	vokální činnosti
8. ročník	pohybové činnosti
9. ročník	pohybové činnosti
7. ročník	poslechové činnosti
8. ročník	vokální činnosti
9. ročník	pohybové činnosti

přesahy z učebních bloků:**Hudební výchova**

9. ročník	pohybové činnosti
8. ročník	pohybové činnosti
7. ročník	pohybové činnosti
6. ročník	poslechové činnosti
8. ročník	vokální činnosti
9. ročník	vokální

činnosti

4. poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • poslechové činnosti - rozpozná délku, sílu, barvu, výšku tonu - rozezná dur a moll akord - rozliší jednotlivé formy - vysvětlí výrazové prostředky (melodii, rytmus, těmto, dynamiku) - zapíše tony do notové osnovy 	<ul style="list-style-type: none"> -kvalita tonu - vztah mezi tony -hudební styly a žánry (sonáta, komorní hudba, kantáta, homofonie-polyfonie, opera, opereta...) -hodnoty not, stupnice s křížky, intervaly
Komentář praktické předvedení písemná forma	

6. ročník

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu Fungování a vliv médií ve společnosti Vnímání autora mediálních sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Hudební výchova 6. ročník pohybové činnosti vokální činnosti vokální činnosti	Hudební výchova 9. ročník poslechové činnosti 8. ročník poslechové činnosti
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	7. ročník poslechové činnosti 8. ročník poslechové činnosti 9. ročník poslechové činnosti	7. ročník poslechové činnosti 6. ročník pohybové činnosti vokální činnosti vokální činnosti
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnicky původ Lidské vztahy Kulturní diference		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Mezilidské vztahy Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání		

7. ročník

7. ročník

1 týdně, P

I. vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti - předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat, falset,...) - použije větší hlasový rozsah - rozeneň rytmus při vokálním projevu 	Učivo <ul style="list-style-type: none"> - vokální projev - slovní a hudební rytmus

Komentář

praktické
předvedení ústní
zkoušení

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání	Hudební výchova 6. ročník vokální činnosti 7. ročník poslechové činnosti instrumentální činnosti pohybové činnosti 8. ročník vokální činnosti 9. ročník vokální činnosti	Hudební výchova 9. ročník vokální činnosti 8. ročník vokální činnosti 7. ročník poslechové činnosti pohybové činnosti instrumentální činnosti 6. ročník vokální činnosti

7. ročník**2. instrumentální činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • instrumentální činnosti - použije hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů - ověřuje a upevňuje poznatky z hudební teorie 	Učivo <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroje

Komentář

praktické předvedení

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
----------------	----------------------------	---------------------------

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Práce v realizačním týmu
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Etnický původ
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Komunikace
 Kreativita
 a
 Rozvoj schopností poznávání

Hudební výchova

6. ročník
 vokální činnosti
 7. ročník
 pohybové činnosti
 poslechové činnosti
 8. ročník
 instrumentální činnosti
 9. ročník
 instrumentální činnosti

Hudební výchova

9. ročník
 instrumentální činnosti
 8. ročník
 instrumentální činnosti
 7. ročník
 poslechové činnosti
 pohybové činnosti
 6. ročník
 vokální činnosti

3. pohybové činnosti**Očekávané výstupy****žák:**

- pohybové činnosti
  - pomocí gest, mimiky, "řečí", těla znázorní hudbu

Učivo

-pohybové vyjádření
 hudby pohybový doprovod

Komentář

praktické předvedení

7. ročník**Průřezová téma****MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

Práce v realizačním týmu
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Etnický původ
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Hodnoty, postoje, praktická etika
 Mezilidské vztahy
 Kreativita

přesahy do učebních bloků:**Hudební výchova**

6. ročník
 pohybové činnosti
 7. ročník
 instrumentální činnosti
 poslechové činnosti
 8. ročník
 vokální činnosti
 9. ročník
 pohybové činnosti

přesahy z učebních bloků:**Hudební výchova**

9. ročník
 pohybové činnosti
 8. ročník
 pohybové činnosti
 7. ročník
 poslechové činnosti
 6. ročník
 pohybové činnosti

4. poslechové činnosti**Očekávané výstupy****žák:**

- poslechové činnosti
  - rozezná hudebně výrazové prostředky: melodii, rytmus, těmto, dynamiku
  - určí akordy: melodii vzestupnou, sestupnou

Učivo

orientace v hudebním prostoru
 -vztahy mezi tony
 -hudební dílo a jeho autor

- porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život
- je seznámen s vývojem zvukové techniky, s muzikálem

Komentář

test
ústní zkoušení

7. ročník

Pruřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Hudební výchova	Hudební výchova
Práce v realizačním týmu	6. ročník	9. ročník
Fungování a vliv médií ve společnosti	poslechové činnosti	poslechové činnosti
Vnímání autora mediálních sdělení	7. ročník	8. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	instrumentální činnosti	poslechové činnosti
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	pohybové činnosti	7. ročník
Vztah člověka k prostředí	vokální činnosti	pohybové činnosti
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	8. ročník	instrumentální činnosti
Etnicky původ	poslechové činnosti	vokální činnosti
Lidské vztahy	9. ročník	6. ročník
Kulturní diference	poslechové činnosti	poslechové činnosti
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH		
Objevujeme Evropu a svět		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		
Komunikace		
Mezilidské vztahy		
Poznávání lidí		
Seberegulace a sebeorganizace		
Sebepoznání a sebepojetí		
Rozvoj schopností poznávání		

8. ročník**8. ročník**

1 týdně, P

1. vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti - rozšiřuje si hlasový rozsah - reprodukuje notový záznam - převede melodii z nezpěvné do zpěvné 	pěvecký projev orientace v notovém záznamu rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti

Komentář

praktické předvedení

Průřezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Hudební výchova	Hudební výchova
Práce v realizačním týmu	6. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	vokální činnosti	vokální činnosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	7. ročník	8. ročník
Hodnoty, postoje, praktická etika	vokální činnosti	pohybové činnosti
Komunikace	8. ročník	instrumentální činnosti
Sebepoznání a sebepojetí	pohybové činnosti	7. ročník
Rozvoj schopností	poslechové činnosti	vokální činnosti
poznávání	instrumentální činnosti	6. ročník
	9. ročník	vokální činnosti
	vokální činnosti	

8. ročník

2. instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák:	
• instrumentální činnosti	hudební nástroje
- vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů	hudební a nehudební představy
- použije hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů	instrumentální doprovody
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Hudební výchova
Práce v realizačním týmu	6. ročník vokální činnosti
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	7. ročník instrumentální činnosti
Etnický původ	8. ročník pohybové činnosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	pohybové činnosti
Komunikace	poslechové činnosti
Kreativita	vokální činnosti
Rozvoj schopností poznávání	9. ročník instrumentální činnosti
	Hudební výchova
	9. ročník instrumentální činnosti
	8. ročník poslechové činnosti
	pohybové činnosti
	vokální činnosti
	7. ročník instrumentální činnosti
	6. ročník vokální činnosti

3. pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti - vyjadří hudbu pomocí gest, mimiky, "řečí" těla - hudbu ztvární vlastní choreografií 	pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla choreografie

8. ročník

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Hudební výchova	Hudební výchova
Práce v realizačním týmu	6. ročník pohybové činnosti	9. ročník pohybové činnosti
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	7. ročník pohybové činnosti	8. ročník poslechové činnosti
Etnický původ	8. ročník instrumentální činnosti	instrumentální činnosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	činnosti poslechové činnosti	vokální činnosti
Hodnoty, postoje, praktická etika	9. ročník činnosti	7. ročník pohybové činnosti
Mezilidské vztahy	pohybové činnosti	6. ročník pohybové činnosti
Kreativita		

4. poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • poslechové činnosti - poslouchané kriticky zhodnotí, rozliší a zařadí skladby jednotlivých období - slovně zhodnotí hudbu (jaká je a proč) 	hudební dílo a jeho autorská vývojová období - starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20.. století. (impresionismus, expresionismus) interpretace znění hudby

8. ročník

Průlezová téma	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Hudební výchova	Cizí jazyk
Práce v realizačním týmu	6. ročník	8. ročník
Fungování a vliv médií ve společnosti	poslechové činnosti	sport, péče o zdraví
Vnímání autora mediálních sdělení	7. ročník	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	poslechové činnosti	9. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	8. ročník	poslechové činnosti
Vztah člověka k prostředí	pohybové činnosti	8. ročník
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	poslechové činnosti	poslechové činnosti
Etnický původ	instrumentální činnosti	činnosti
Lidské vztahy	9. ročník	pohybové činnosti
	poslechové činnosti	instrumentální činnosti
Kulturní diferenze		vokální činnosti
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH		7. ročník
Objevujeme Evropu a svět	poslechové činnosti	poslechové činnosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		6. ročník
Komunikace		poslechové činnosti

Mezilidské vztahy
Poznávání lidí
Seberegulace a sebeorganizace
Sebepoznání a sebepojetí
Rozvoj schopností poznávání

9. ročník**9. ročník**

1 týdně, P

1. vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti - sestaví vlastní vokální projev, upraví hlasovou nedostatečnost (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) - hledá nápravu hlasové nedostatečnosti - improvizuje v dur a moll tóninách 	vokální projev reflexe vokálního projevu intonování melodii

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Hudební výchova	Hudební výchova
Práce v realizačním týmu	6. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	vokální činnosti	poslechové činnosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	7. ročník	pohybové činnosti
Hodnoty, postoje, praktická etika	vokální činnosti	instrumentální činnosti
Komunikace	8. ročník	činnosti
Sebepoznání a sebepojetí	vokální činnosti	instrumentální činnosti
Rozvoj schopností	9. ročník	8. ročník
poznávání	poslechové činnosti	vokální činnosti
	instrumentální činnosti	7. ročník
	činnosti	vokální činnosti
	pohybové činnosti	6. ročník
	činnosti	vokální činnosti

2. instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • instrumentální činnosti - samostatně vytvoří doprovody - upevní a ověří si své poznatky pomocí hry na hudební nástroje 	- doprovod pro hudebně dramatické projevy, - poznatky z hudební teorie

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
------------------	----------------------------	---------------------------

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Hudební výchova	Hudební výchova
Práce v realizačním týmu	6. ročník vokální činnosti	9. ročník pohybové činnosti
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	7. ročník instrumentální činnosti	činností vokální činnosti
Etnický původ	8. ročník instrumentální činnosti	8. ročník instrumentální činnosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	9. ročník poslechové činnosti	7. ročník instrumentální činnosti
Komunikace	vokální činnosti	6. ročník vokální činnosti
Kreativit	činnosti	
a	pohybové činnosti	
Rozvoj schopností poznávání	činnosti	

3. pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti - rozezná i znázorní tempové a dynamické změny - reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách 	pohybová reakce na hudbu orientace v prostoru

5.7.2 Výtvarná výchova

1. ročník   2. ročník   3. ročník   4. ročník   5. ročník

1	1	1	2	2
---	---	---	---	---

6. ročník   7. ročník   8. ročník   9. ročník

2	2	1	1
---	---	---	---

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova se na I. a II. stupni ZŠ vyučuje jako samostatný předmět.

Výtvarná výchova je úzce spjata s ostatními předměty hlavně se vzdělávacím oborem Člověk a jeho svět.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Dochází k otvírání jednotlivých oborů k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Vzdělávání v předmětu:

- směruje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmul
- seznamuje se s používáním různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření vnímání, cítění, poznávání

Průřezová témata pokryvaná předmětem

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

tematické okruhy

Občanská společnost a

škola Občan, občanská

společnost a stát

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Kreativita

Řešení problémů a rozhodovací

dovednosti Psychohygiena

Sebepoznání a

sebepojetí Rozvoj

schopnosti poznávání

Poznávání lidí

Mezilidské

vztahy

Komunikace

Hodnoty, postoje, praktická

etika**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**

tematické okruhy

Multikulturalita

Kulturní

diference

Lidské vztahy

Etnický původ

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

tematické okruhy

Evropa a svět nás

zajímá Objevujeme

Evropu a svět Jsme

Evropané

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Práce v realizačním týmu

Kritické čtení a vnímání mediálních

sdělení Interpretace vztahu mediálních

sdělení a reality Tvorba mediálního

sdělení

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Základní podmínky

života Vztah člověka

k prostřed

KOMPETENCE K UČENÍ

- pozorování, experimentace
žák samostatně pozoruje a experimentuje,

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- naslouchání
žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim,

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- atmosféra
žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- spolupráce
žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu,

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- dodržování pravidel
žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- používání materiálů
žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení,

1. ročník**1. ročník**

1 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti**Očekávané výstupy**

žák

- vyjadřuje své vjemy a postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku a představ
- uvědoměle zachází s prostředky a materiály ovládá základní technické dovednosti a užívá pojmu, týkající se výtvarné formy

Učivo**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI**

- prvky – linie, tvar, barva a jejich vztahy-podobnost, kontrast, rytmus.
- uspořádání objektů do celků podle velikosti, výraznosti a vzájemného postavení.
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelných jinými smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****Jazyk a jazyková komunikace**

1. ročník

Literární výchova

Člověk a jeho svět

prvouka

přesahy z učebních bloků:**Jazyk a jazyková komunikace**

1. ročník

Literární výchova

2. uplatňování subjektivity**Očekávané výstupy**

- žák užívá obrázky k vyjádření a k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem

Učivo

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností . Typy vizuálně obraz. vyjádření- rozlišení a výběr, uplatnění (ilustrace, hračky, malba, plastika, film, fotografie), přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich

vnímání (vizuální, baltické,...) a hledisko jejich motivace (fantazie)

1. ročník

3. ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy

žák užívá

Učivo

-osobnostní postoj v komunikaci
 - utváření a zdůvodňování
 - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- komunikace se spolužáky, rod. příslušníky
 proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.

Průřezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

Jazyk a jazyková komunikace

1. ročník

Literární výchova

Komunikační slohová výchova

2. ročník

1 týdně, P

2. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy

žák:

- žák ve výtvarné výchově
- vyjadřuje své vjemy a postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku a představ
- uvědoměle zachází s prostředky a materiály
- ovládá základní technické dovednosti a užívá pojmy, týkající se výtvarné formy

Učivo

- prvky –linie, tvar, barva a jejich vztahy-podobnost, kontrast, rytmus.
 - uspořádání objektů do celků podle velikosti, výraznosti a vzájemného postavení.
 - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnimatelných jinými smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama

Průřezová téma

přesahy do učebních bloků:

přesahy z učebních bloků:

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Jazyk a jazyková komunikace

Jazyk a jazyková komunikace

Práce v realizačním týmu

2. ročník

2. ročník

Vnímání autora

Literární výchova

Literární výchova

mediálních sdělení

Člověk a jeho svět

OSOBNOSTNÍ A

Prvouka

SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Kreativita

Seberegulace a sebeorganizace

2. uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy

- žák užívá obrázky k vyjádření a k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem

Učivo

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Typy vizuálně obraz. vyjádření- rozlišení a výběr, uplatnění (ilustrace, hračky, malba, plastika, film, fotografie), přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, baltické,...) a hledisko jejich motivace (fantazie)

2.ročník

3. ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy

- žák se vyjádří

Učivo

-osobnostní postoj v komunikaci
- utváření a zdůvodňování
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- komunikace se spolužáky, rod. příslušníky
proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.

KOMPETENCE K UČENÍ

- operace s termíny
žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- pozorování, experimentace
žák samostatně pozoruje a experimentuje,
- vyhledávání
žák vyhledává informace a na základě jejich pochopení, propojení - je efektivně využívá v procesu učení,

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- naslouchání
žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim,
- porozumění
žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků,
- tvořivé využití
žák přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- atmosféra
žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- mezilidské vztahy
žák na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- spolupráce
žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu,

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- respektování
žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí,

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- dodržování pravidel
žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- používání materiálů
žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení,

3. ročník

1 týdně, P

1. rozvíjení smyslové citlivosti**Očekávané výstupy**

žák

- vyjadřuje své vjemy a postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku a představ
- uvědoměle zachází s prostředky a materiály ovládá základní technické dovednosti a užívá pojmy, týkající se výtvarné formy

Učivo

- Prvky vizuálně obrazného vyjádření
- uspořádání objektů do celků
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly
- Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

3. ročník**2. Uplatňování subjektivity****Očekávané výstupy**

- žák užívá obrázky k vyjádření a k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem

Učivo

- Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností
- typy vizuálně obrazných vyjádření
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

3. Ověřování komunikačních účinků**Očekávané výstupy**

- žák se vyjádří

Učivo

- osobní postoj v komunikaci
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření
- proměny komunikačního obsahu

4.ročník**4. ročník**

2 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti**Očekávané výstupy****Učivo**

žák

- vyjadřuje své vjem a postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku a představ
- uvědoměle zachází s prostředky a materiály ovládá základní technické dovednosti a užívá pojmy, týkající se výtvarné formy

- prvky –linie, tvar, barva a jejich vztahy-podobnost, kontrast, rytmus.
- uspořádání objektů do celků podle velikosti, výraznosti a vzájemného postavení.
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelných jinými smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama

2. uplatňování subjektivity**Očekávané výstupy**

- žák užívá obrázky k vyjádření a k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem

Učivo

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností . Typy vizuálně obraz. vyjádření- rozlišení a výběr, uplatnění (ilustrace, hračky, malba, plastika, film, fotografie), přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, baltické,...) a hledisko jejich motivace (fantazie)

4. ročník**3. ověřování komunikačních účinků****Očekávané výstupy**

- žák se vyjádří

Učivo

- osobnostní postoj v komunikaci
 - utváření a zdůvodňování
 - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- komunikace se spolužáky, rod. příslušníky
 proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.

5. ročník

2 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti**Očekávané výstupy****žák**

- vyjadřuje své vjem a postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku a představ
- uvědoměle zachází s prostředky a materiály ovládá základní technické dovednosti a užívá pojmy, týkající se výtvarné formy

Učivo

- prvky –linie, tvar, barva a jejich vztahy-podobnost, kontrast, rytmus.
- uspořádání objektů do celků podle velikosti, výraznosti a vzájemného postavení.
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelných jinými smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama

5.ročník**2. uplatňování subjektivity****Očekávané výstupy**

- žák užívá obrázky k vyjádření a k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem

Učivo

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Typy vizuálně obraz. vyjádření- rozlišení a výběr, uplatnění (ilustrace, hračky, malba, plastika, film, fotografie), přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, baltické,...) a hledisko jejich motivace (fantazie)

3. ověřování komunikačních účinků**Očekávané výstupy**

- žák se vyjádří

Učivo

osobnostní postoj v komunikaci
 - utváření a zdůvodňování
 - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- komunikace se spolužáky, rod. příslušníky
 proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.

5.ročník**KOMPETENCE K UČENÍ**

- plánování
 žák využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie,
- porovnávání
 žák získané výsledky porovnává,
  - propojení
 žák propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
  - třídění
 žák třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace
  - vybírání
 žák vybírá efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie,

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- praktické ověřování
 žák ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- rozpoznaní
 žák rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovonalostech a jejich příčinách

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- formulace

žák formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu,

- naslouchání

žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim,

- tvořivé využití

žák přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- vyjádření

žák vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- využití komunikativních dovedností

žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- mezilidské vztahy

žák na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- spolupráce

žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu,

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- chápání

žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,

- chování

žák se chová zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- rozhodování

žák rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc

- rozhodování

žák se rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- používání materiálů

žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení,

- využívání

žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

6. ročník

2 týdně, P

1. kresebné studie

Očekávané výstupy

žák:

- žák vybírá a vytváří
- samostatně bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.. Maluje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.

Učivo

- linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, atd.

Komentář

zátiší, kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru, - pocity vyjádření linie

2. Smyslová citlivost**Očekávané výstupy****žák:**

- žák užívá

obrázky k vyjádření a k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem

Učivo

rozvíjení. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru.

Komentář

plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra

Průřezová témata

přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:

6.ročník**3. Malba****Očekávané výstupy****žák:**

- žák správně užívá

techniku malby, texturu, míchání a vrství barvy

Učivo

teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy přírodní

Komentář

stavba živé přírody - dominantní prvek, emocionální malba, kříženec.

4. Plastická a prostorová tvorba**Očekávané výstupy****žák:**

- žák vytváří

společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.

Učivo

Koordinace, komunikace

Komentář

společná plastika

6.ročník**5. Nauka o perspektivě****Očekávané výstupy****žák:**

- žák dokáže

Učivo

umístění postav na plochu, velikost objektů - perspektiva paralelní a šikmá

Komentář

Shon na ulici - vystřihování lepení postav v objektů na plochu společná práce - ilustrace řeckých bájí a pověstí

6. Subjektivní vyjádření**Očekávané výstupy****žák:**

- žák zobrazuje

vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření

Učivo

fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky.

Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě

Komentář

tisk, koláže, těstoviny - lepení, barvení,
koření - voňavé obrázky, rozfoukávaná tuš, fantastická planeta,

6.ročník**7. lidská figura****Očekávané výstupy****žák:**

- žák osobitě stylizuje
vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše

Učivo

tvarová stylizace - Řecko, Řím
Tvarová a barevná kompozice

8. Dekorační práce**Očekávané výstupy****žák:**

- žák využívá
dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění

Učivo

využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů
Písmo a užitá grafika

Komentář

plakát, reklama, obal na CD, na knihu, časopis

6. ročník**9. Tematické práce****Očekávané výstupy****žák:**

- žák se vyjadřuje
výtvarně k lidovým tradicím, zvykům a svátkům

Učivo

Vánoce, Velikonoce,

Komentář

dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru, vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání,

7. ročník

2 týdně, P

1. prvky, analýzy, experimentální řazení**Očekávané výstupy****žák:**

- žák vybírá
*a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.
Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů*

Učivo

Prvky viz obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky Experimentální řazení , seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta

7.ročník**2. Rozvíjení smyslové citlivosti****Očekávané výstupy****Učivo**

žák:

- žák užívá obrázků k vyjádření a zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem

Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek

Komentář

vytrhávaný reliéfní portrét, přírodní děje - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky

3. Barevné vyjádření**Očekávané výstupy****žák:**

- žák užívá správně techniku malby, texturu, míchá a vrství barev
- Hodnotí a užívá výrazové možnosti barev v jejich kombinací.*

Učivo

Byzantské, arabské umění
Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití

Komentář

rok, měsíce,
kalendář
prostředí

7.ročník

4. Kategorizace**Očekávané výstupy****žák:**

- žák rozliší působní obrázků k vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

Učivo

Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků

Komentář

kašírování - výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky - masky

5. Grafika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák využívá

Učivo

užitá grafika . Písmo - styly a druhy písma.
Tematické práce - Vánoce, velikonoce, pálení čarodějnic

Komentář

orientační tabule do architektury

7.ročník

6. Událost**Očekávané výstupy****žák:**

- žák vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality

Učivo

originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky

Komentář

rozvíjení jednotné výchozí situace - kolorovaná kresba

7. vlastní prožívání**Očekávané výstupy****žák:**

- žák užívá
prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji avtazích.

Učivo

Vlastní prožívání . Interakce s realitou

Komentář

vyjádření pocitů pomocí barev - špatná a dobrá nálada

7.ročník

8. Práce s uměleckým dílem**Očekávané výstupy****žák:**

- žák si uvědomuje
na konkrétních případech různorodost zdrojů interpretace viz obr. vyjádření

Učivo

Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou.

9. Architektura**Očekávané výstupy****žák:**

- žák vytváří
*společné kompozice v prostoru - instalace.
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz obr.
vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formou pro jejich prezentaci*

Učivo

Architektura

Komentář

charakteristické stavby románského slohu

7. ročník

10. Kategorizace poznatků**Očekávané výstupy****žák:**

- žák využívá
k tvorbě některé metody soudobého výtvarného umění - počítačové grafiky, fotografie, videa, animace.

Učivo

Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice tvorbě interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.

Komentář

gotické vitráže

8. ročník

1 týdně, P

8. ročník

1. Kresebné etudy**Očekávané výstupy****žák:**

- žák vybírá
- a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.*

Učivo

Etudy s linií jako výtvarným prostředkem.
Různé typy zobrazení - pohledy, rovnoběžné promítání
Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů - dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie

2. Práce s uměleckým dílem**Očekávané výstupy****žák:**

- žák interpretuje
- umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*

Učivo

Theoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřovaní
Pozorování a porovnávání historických souvislostí základních stavebních prvků - římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika - renesance, baroko

8. ročník

3. Tematické práce**Očekávané výstupy****žák:**

- žák rozvíjí se
- v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů*

Učivo

Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. Písmo užitá grafika, reklama, propagační prostředky, Tisk z koláže

Komentář

vitráž z barevných papírů

4. Kresba**Očekávané výstupy****žák:**

- žák správně uplatňuje
- techniku kresby a zachycuje prostor*

Učivo

Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast

Komentář

kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary.

5. Netradiční materiály**Očekávané výstupy****žák:**

- žák zobrazuje
- vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi*

Učivo

Práce s netradičními materiály

Komentář

proměny všedních předmětů - PET lahve

6. Objemové vyjádření**Očekávané výstupy****žák:**

- žák správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy

Učivo

námětu barvami - doplňkové aluminiové barvy, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.

Komentář

zátiší, mnoho zemí, jeden svět, rozdílné kvality

8. ročník**7. Perspektiva****Očekávané výstupy****žák:**

- žák užívá perspektivních postupů

Učivo

Lineární perspektiva - sbíhavá,

Komentář

výtvarný projekt - renesance a její doba

8. Technika malby**Očekávané výstupy****žák:**

- žák umí užívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách kosobitému výtvarnému vyjádření

Učivo

Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19.století Technika akvarelu, pastel

9.ročník**9. ročník**

1 týdně, P

1. Technika kresby**Očekávané výstupy****žák:**

- žák vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z přestav a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.

Učivo

Technika - tužka, perko, úhel, rudka. Dynamická kresba
Usporádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovým průběhu

Komentář

- kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy

2. Komplementární barvy**Očekávané výstupy****žák:**

- žák umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření

Učivo

- textura.
Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barevami
Kontrast

Komentář

nenařazené mládež

3. Práce s uměleckým dílem**Očekávané výstupy****žák:**

- žák rozlišuje
obsah viz obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz obr. vyjádření, vysvětuje své postoje k nim s vědomím osobním společenské a kulturní podmíněnosti

Učivo

umění 1. pol. 20. stol. a 2. pol. 20. stol. - kubismus, impresionismus Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění - instalace, videoart, akční umění

4. Reflexe**Očekávané výstupy****žák:**

- Nový výstup
viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.

Učivo

Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity se viz obr. vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.

Komentář

Já - kombinovaná technika - plastika , koláž

9. ročník**5. Animovaný film****Očekávané výstupy****žák:**

- žák užívá
k tvorbě některé metody současného výtvarného umění

Učivo

- spolupráce, komunikace
Reklama a propagační prostředky - obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály

6. Obrazové znaky**Očekávané výstupy****žák:**

- žák užívá
viz. obr. vyjádření k zaznamenání předmětů z přestav a fantazie Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé

Učivo

vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky procházejí Prostorová tvorba

5.8 Člověk a zdraví**Charakteristika oblasti**

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v

běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všeestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují

a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozdílu zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a ředit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobré zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních slabostí žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné

výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohem život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotní oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry

a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všeestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1 Výchova ke zdraví

7. ročník

1 týdne, P

7. ročník

I. vztahy mezi lidmi

Očekávané výstupy

žák:

- žák respektuje
- pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitívnu komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)

vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu

Učivo

vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, lásku, partnerské vztahy, manželství a rodičovství seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení

- psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomocí při problémech
závislosti na drogách, alkoholismus, kouření
tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví
- režim dne
- ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy
- bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); zdravotní preventivní a lékařská péče;
odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)

2. změny v životě člověka

Očekávané výstupy

žák

rozumí pojmu dětství, puberta, dospívání rozliší tělesné, duševní a společenské změny v jednotlivých etapách jedince
rozumí pojmu těhotenství, rodičovství, poruchy pohlavní identity

Učivo

vývoj člověka před narozením i po narození
- dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny
- sexuální dospívání a reprodukční zdraví - předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

7.ročník

8. ročník

1 týdně, P

2

1. změny v životě člověka**Očekávané výstupy****žák:**

- žák vysvětlí
  - vývoj jedince
  - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
  - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání akultivovaně se chová k opačnému pohlaví
  - v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování

Učivo

- vývoj člověka před narozením i po narození
- dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny
- sexuální dospívání a reprodukční zdraví - předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

2. zdravý způsob života**Očekávané výstupy****žák:**

- žák uplatňuje
  - preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem
  -

Učivo

- tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví
- režim dne
- ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazech
- bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); zdravotní preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení
- psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
- závislosti na drogách, alkoholismus, kouření

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****8. roční**

5.8.2 Tělesná výchova

1. ročník   2. ročník   3. ročník   4. ročník   5. ročník

2	2	2	2	2
---	---	---	---	---

6. ročník   7. ročník   8. ročník   9. ročník

2	2	2	2
---	---	---	---

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 5. ročníku po 2

vyučovacích hodinách týdně. Předmět Tělesná výchova zahrnuje tři tematické okruhy:

činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávání v předmětu:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o pohyb a sport
- učí bezpečnosti a hygienickým návykům při TV
- učí pohybovým a sportovním hrám, základům gymnastiky a atletiky, plavání, lyžování a turistiky
- vede ke komunikaci, fair play

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a náradí.

Průřezová téma pokryvaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Sebepoznání a

sebepojetí Seberegulace

a sebeorganizace

Komunikace

Kooperace a kompetence

Hodnoty, postoje, praktická etika

1. ročník

3 týdně, P

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy

Učivo

žák:

- Žák v činnostech ovlivňující zdraví

Žák:

- umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele
- uvědomuje si základní hygienické zásady a bezpečnost

Pohybový režim žáků, délka a intenzita

pohybu Napínací a protahovací cvičení

Správné držení těla, průpravná, kompenzační,

relaxační a jiná cvičení a jejich praktické využití

Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu

Hygiena

Bezpečn

ost

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****Jazyk a jazyková komunikace**

1. ročník

jazyková výchova

1.ročník**2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností****Očekávané výstupy****žák:**

- Žák v činnostech ovlivňující pohybové dovednosti
- Žák:**
  - zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti jednotlivce a činnosti prováděné ve skupině a snaží se své nedostatky za pomoci překonávat
  - zná základní gymnastické druhy cvičení
  - pojmenuje základní atletické disciplíny
  - své schopnosti rozvíjí v pohybových hrách

Učivo

Pohybové hry

Základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí Atletika - běh, skok do dálky, hod míčkem

Základy sportovních her- manipulace s míčem, průpravné hry Turistika a pobyt v přírodě

3. činnosti podporující pohybové učení**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák v činnostech podporující pohybové učení
- Žák:**
  - užívá osvojované tělocvičné názvosloví
  - uvědomuje si zásady fair play

Učivo

Komunikace

v TV

Organizace

při TV

Zásady fair

play

2. ročník**2. ročník**

2 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví**Očekávané výstupy****Učivo**

žák:

- Žák v činnostech ovlivňující zdraví

Žák:

- umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele

uvědomuje si základní hygienické zásady a bezpečnost

Pohybový režim žáků, délka a intenzita

pohybu Napínací a protahovací cvičení

Správné držení těla, průpravná, kompenzační,

relaxační a jiná cvičení a jejich praktické využití

Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti,

síly a pohyblivosti a koordinace pohybu

Hygiena

Bezpečn

ost

2. činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák v činnostech ovlivňující pohybové dovednosti

Žák:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti jednotlivce a činnosti prováděné ve skupině a snaží se své nedostatky za pomocí překonávat
- zná základní gymnastické druhy cvičení
- pojmenuje základní atletické disciplíny své schopnosti rozvíjí v pohybových hrách

Učivo

Pohybové hry

Základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí Atletika - běh, skok do dálky, hod míčekem

Základy sportovních her- manipulace s míčem, průpravné hry Turistika a pobyt v přírodě plavání

Průrezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:**

Jazyk a jazyková komunikace

2. ročník

Literární výchova

3. činnosti podporující pohybové učení**Očekávané výstupy****Učivo**

Komunikace v TV Organizace při TV Zásady fair play

3. ročník

2 týdně, P

1. činnosti ovlivňující zdraví**Očekávané výstupy****Učivo****žák:**

- Žák v činnostech ovlivňující zdraví

Žák:

- umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele

uvědomuje si základní hygienické zásady a bezpečnost

Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Napínací a protahovací cvičení

Správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná cvičení a jejich praktické využití

Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti,

síly a pohyblivosti a koordinace pohybu

Hygiena

Bezpečn

ost

3. ročník**Kritéria hodnocení**

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy

žák:

- Žák v činnostech ovlivňující pohybové dovednosti
- Žák:**
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti jednotlivce a činnosti prováděné ve skupině a snaží se své nedostatky za pomoci překonávat
  - zná základní gymnastické druhy cvičení
  - pojmenuje základní atletické disciplíny své schopnosti rozvíjí v pohybových hrách

Učivo

Pohybové hry
Základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí Atletika - běh, skok do dálky, hod míčkem
Základy sportovních her- manipulace s míčem, průpravné hry Turistika a pobyt v přírodě plavání

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy

Učivo

Komunikace v TV Organizace při TV Zásady fair play

4. ročník

2 týdně, P

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy

Učivo

žák:

- Žák v činnostech ovlivňující zdraví
- Žák:**
- umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele
- uvědomuje si základní hygienické zásady a bezpečnost

Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Napínací a protahovací cvičení

Správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná cvičení a jejich praktické využití
Rozvoj různých forem rychlosti, výtrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu

Hygiena
Bezpečnost

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy

Učivo

žák:

- Žák v činnostech ovlivňující pohybové dovednosti
- Žák:**
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti jednotlivce a činnosti prováděné ve skupině a snaží se své nedostatky za pomoci překonávat
  - zná základní gymnastické druhy cvičení
  - pojmenuje základní atletické disciplíny své schopnosti rozvíjí v pohybových hrách

Pohybové hry

Základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí Atletika - běh, skok do dálky, hod míčkem

Základy sportovních her- manipulace s míčem, průpravné hry Turistika a pobyt v přírodě plavání
tane
c

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy

Učivo

Komunikace v TV Organizace při TV Zásady fair play
pravidla pohybových činností
měření výkonů pohybových dovedností

5. ročník

2 týdně, P

1. činnosti ovlivňující zdraví**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák v činnostech ovlivňující zdraví

Žák:

- umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele

uvědomuje si základní hygienické zásady a bezpečnost

Učivo

Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Napínací a protahovací cvičení

Správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná cvičení a jejich praktické využití
Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu

Hygiena
Bezpečnost

5. ročník**2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností****Očekávané výstupy****Učivo**

Pohybové hry
Základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí Atletika - běh, skok do dálky, hod míčkem
Základy sportovních her- manipulace s míčem, průpravné hry Turistika a pobyt v přírodě plavání tanec
průpravné úpolý

3. Činnosti podporující pohybové učení**Očekávané výstupy****Učivo**

Komunikace v TV Organizace při TV Zásady fair play
pravidla pohybových činností
měření výkonů pohybových dovedností zdroje informací o pohybových činnostech

6. ročník**6. ročník**

2 týdně, P

1. Atletika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dovede při vytrvalosti uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy

Učivo

Běh vytrvalostní na 3000m
běh přes nízké překážky (76 cm)
Skok daleký-další techniky
Skok vysoký-zlepšování techniky flop Hod granátem-jen na dálku
Vrh koulí-zlepšování techniky

Komentář

stadion ,terén

6. ročník**2. Gymnastika**

Očekávané výstupy**žák:**

- žák zvládá

přemět vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond

-----
zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví používá správnou techniku

Učivo

Akrobacie-přemět vpřed Hrazda-toč vzad Kruhy- překot vzad Trampolína-salto vzad s dopomocí Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka Šplh-bez přírazu, s obměnami

Rytmecká a kondiční gymnastika-polkový krok Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad

Komentář

stadion
tělocvična

3. Sportovní hry**Očekávané výstupy****žák:**

- žák uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků

Komentář

tělocvična, hřiště

Učivo

házená, ringo (freesbee)

4. Turistika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km

Komentář

terén, školní výlety

6. ročník**Učivo**

Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu

5. Hygiena a bezpečnost**Očekávané výstupy****žák:**

- žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu

Učivo

Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

6.ročník

7. ročník

2 týdně, P

1. Atletika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dovede
při vytrvalosti uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy

Učivo

- Běh vytrvalostní na 3000m
běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký-další techniky
Skok vysoký-zlepšování techniky flop
Hod granátem-jen na dálku
Vrh koulí-zlepšování techniky

Komentář

stadion ,terén

7.ročník

2. Gymnastika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák zvládá
přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví používá správnou techniku

Učivo

- Akrobacie-přemet vpřed Hrazda-toč vzad
Kruhy- překot vzad
Trampolína-salto vzad s dopomocí Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami
Rytická a kondiční gymnastika-polkový krok

Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad

Komentářstadion
tělocvična**3. Sportovní hry****Očekávané výstupy****žák:**

- žák uplatňuje
zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků

Učivo

házená, ringo (freesbee)

Komentář

tělocvična, hřiště

7.ročník

4. Turistika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák disciplinovaně
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě apřesun s mírnou

Učivo

a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu

zátěží v náročnějším terénu do 25 km**Komentář**

terén, školní výlety

5. Hygiena a bezpečnost**Očekávané výstupy****žák:**

- žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu

UčivoVýznam pohybu pro zdraví
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech**Komentář**

stadion ,terén

7.ročník**8. ročník**

2 týdně, P

1. Atletika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dovede při vytrvalosti uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy

Učivo

Běh vytrvalostní na 3000m běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky flop Hod granátem-jen na dálku Vrh koulí-zlepšování techniky

Komentář

stadion ,terén

8.ročník

2. Gymnastika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví používá správnou techniku

Učivo

Akrobacie-přemet vpřed Hrazda-toč vzad Kruhy- překot vzad Trampolína-salto vzad s dopomocí Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami Rytická a kondiční gymnastika-polkový krok

Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad

Komentář

stadion
tělocvična

3. Sportovní hry**Očekávané výstupy****žák:**

- žák uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků

Učivo

házená, ringo (freesbee)

Komentář

tělocvična, hřiště

4. Turistika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák disciplinovaně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km

Učivo

a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu

Komentář

terén, školní výlety

Průřezová téma

přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:

5. Hygiena a bezpečnost**Očekávané výstupy****žák:**

- žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji veshodě s hlavní činností

Učivo

Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

– zatěžovanými svaly
 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu
 předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Komentář

stadion ,terén

Průrezová témata**přesahy do učebních bloků:**   **přesahy z učebních bloků:****8.ročník****9. ročník**

2 týdně, P

1. Atletika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák dovede
- při vytrvalosti uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy*

Učivo

Běh vytrvalostní na 3000m běh přes nízké překážky (76 cm) Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky flop Hod granátěm-jen na dálku Vrh koulí-zlepšování techniky

Komentář

stadion ,terén

Průrezová témata**přesahy do učebních bloků:**   **přesahy z učebních bloků:****9. ročník****2. Gymnastika****Očekávané výstupy****žák:**

- žák zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích

dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond

zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví používá správnou techniku

Učivo

Akrobacie-přemět vpřed Hrazda-toč vzad Kruhy- překot vzad Trampolína-salto vzad s dopomocí Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka Šplh-bez přírazu, s obměnami Rytmická a kondiční gymnastika-

polkový krok Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad

Komentářstadion
tělocvična

3. Sportovní hry**Očekávané výstupy****žák:**

- žák uplatňuje

*zkušenosti z míčových her v dalších sportech,
dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků*

Učivo

házená, ringo (freesbee)

Komentář

tělocvična, hřiště

Průlezová témata

přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:

9. ročník**Kritéria hodnocení**

- žák uplatňuje

4. Turistika**Očekávané výstupy****žák:**

- žák disciplinovaně

*uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v
neznámém prostředí (příroda, silniční provoz),
zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun
s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km*

Učivo

a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze
ZŠ na turisticko branném kurzu

Komentář

terén, školní výlety

Průlezová témata

přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:

5. Hygiena a bezpečnost**Očekávané výstupy****žák:**

- žák aktivně vstupuje

*do organizace svého
pohybového režimu usiluje o
zlepšení své tělesné zdatnosti
samostatně se připraví před pohybovou
činností a ukončí ji veshodě s hlavní činností
– zatěžovanými svaly
odmítá drogy a jiné škodliviny jako
neslučitelné se zdravím a sportem
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně
známém prostředí sportovišť, přírody, silničního
provozu
předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí
jim svou činnost*

Učivo

Význam pohybu pro zdraví
Prevence a korekce jednostranného zatížení a
svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při
pohybových činnostech

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika oblasti

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiélem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům

(tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěre, k novému postoji a hodnotám ve vztahu kpráci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1 Člověk a svět práce

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1+1	1	1	0+1	

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Člověk a svět práce zahrnuje pro I. stupeň samostatný předmět Pracovní výchova.

Pracovní výchova se vyučuje v 1. - 5. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně.

Předmět je rozdělen do těchto tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiélem
2. Konstrukční činností
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů.

Vzdělávání v předmětu:

- učí se pracovat s různými materiály
- osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky
- učí se jednoduché pracovní postupy
- využívají lidových zvyků, tradic a řemesel
- pozorují přírodu a pečují o ni
- učí se pravidla stolování

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Průřezová téma pokryvaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

tematické okruhy

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace Kreativita

Kooperace a kompetence

ENVIRONMENTÁLNÍ

VÝCHOVA

tematické okruhy

Lidské aktivity a problémy životního

Vztah člověka k prostředí**1. ročník**

1 týdně, P

1. práce s drobným materiélem**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák při práci s drobným materiélem rozlišuje a pojmenuje různé druhy materiálů. Plánuje a promýší svůj postup činnosti, vybírá vhodný materiál, pomůcky, připravuje si pracovní místo, udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce.

Učivo

Vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil), pracovní pomůcky a nástroje- funkce a využití. Jednoduché pracovní postupy, organizace práce. Lidové zvyky, tradice a řemesla.

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Matematika**

Vztah člověka k prostředí

1. ročník

OSOBNOSTNÍ A

Závislosti, vztahy a práce s daty

SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Hodnoty, postoje, praktická etika

Kooperace a

kompetence

Kreativita

Seberegulace a sebeorganizace

1.ročník**2. Konstrukční činnosti****Očekávané výstupy****žák:**

- Žák v konstrukčních činnostech

provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicí.

Učivo

Stavebnice- sestavování modelů, práce s návodem.

3. Pěstitelské práce**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák při pěstitelských pracích

poznává pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a správně s nim pracuje, provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pozoruje a provádí pokusy v koutku přírody.

Učivo

Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo. Pěstování rostlin ze semen v místnosti, pěstování pokojových rostlin, jedovaté rostliny.

1. ročník

4. příprava pokrmů**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák při přípravě pokrmů

bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (varič, sporák) Společensky se chová u stolu.

Samostatně si dokáže připravit jednoduchý pokrm.

Učivo

Základní vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.

Udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce.

Poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni.

2. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiélem**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák při práci s drobným materiélem

- provádí základní praktické činnosti z tradičních i netradičních materiálů

Učivo

Vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil), pracovní pomůcky a nástroje- funkce a využití.

Jednoduché pracovní postupy, organizace práce. Lidové zvyky, tradice a řemesla.

Průřezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA **Člověk a jeho svět**

Vztah člověka k prostředí

2. ročník

OSOBNOSTNÍ A

Prvouka

SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Kooperace a

kompetence

Poznávání lidí

Kreativita

2.ročník**2. Konstrukční činnosti****Očekávané výstupy****žák:**

- Žák v konstrukčních činnostech

- provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi

Učivo

stavebnice

3. Pěstitelské práce**Očekávané výstupy****Učivo**

žák:

- Žák při pěstitelských pracích
- provádí pozorování a pokusy v přírodě
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti

Rostliny a půda

2. ročník**4. Příprava pokrmů****Očekávané výstupy****žák:**

- Žák při přípravě pokrmů
- upraví stůl pro stolování
- připravuje tabuli pro jednoduché stolování

Učivo

Kuchyně, potraviny

3. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiélem**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák při práci s drobným materiélem
- provádí základní praktické činnosti z tradičních i netradičních materiálů

Učivo

Vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil)
 Pracovní pomůcky a nástroje- funkce a využití. Jednoduché pracovní postupy, organizace práce. Lidové zvyky, tradice a řemesla.

3.ročník**2. Nový učební blok****Očekávané výstupy****žák**

modeluje ze stavebnic konkrétní stavby
 modeluje dle vlastní fantazie
 sestavuje 3D modely

Učivo

Stavebnice, sestavování modelů

3.ročník**4. ročník**

1 týdně, P

m

1. Práce s drobným materiélem**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák při práci s drobným materiélem
- vytváří přiměřenými postupy na základě své představivosti různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů
- využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic
- pro činnosti si vybírá vhodné pracovní nástroje a pomůcky

Učivo

Vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil), pracovní pomůcky a nástroje- funkce a využití.
 Jednoduché pracovní postupy, organizace práce. Lidové zvyky, tradice a řemesla.

- udržuje pořádek na pracovním místě a
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Kritéria hodnocení

- Žák při práci s drobným materiélem

2. Konstrukční činnosti**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák v konstrukčních činnostech
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Učivo

Stavebnice- sestavování modelů, práce s návodem.

3. Pěstitelské práce**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák při pěstitelských pracích
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vedepěstitelské pokusy a pozorování
- ošetruje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Učivo

Rostliny , půda, pokojové rostliny

Kritéria hodnocení

- Žák při pěstitelských pracích

4. Příprava pokrmů**Očekávané výstupy****žák:**

- Žák při přípravě pokrmů
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce

Učivo

Základní vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce. Poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni.

5. ročník

1 týdně, P

1. Příprava pokrmů**Očekávané výstupy**

- Žák při přípravě pokrmů
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm

Učivo

Vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil), pracovní pomůcky a nástroje- funkce a využití. Jednoduché pracovní postupy,

- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
 udržuje porádek a čistotu pracovních ploch,
 dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce

organizace práce. Lidové zvyky,
 tradice a řemesla.

2. Práce s drobným materiélem

Očekávané výstupy

žák:

- Žák při práci s drobným materiélem

- vytváří přiměřenými postupy na základě své představivosti různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů
 udržuje porádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Učivo

Stavebnice- sestavování modelů, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrttem

3. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy

žák:

- Žák v konstrukčních činnostech

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
 - pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Učivo

Rostliny , půda, pokojové rostliny
 Výživa rostlin, osivo, pěstování rostlin ze semen v místnosti, nazahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) Pěstování pokojových rostlin
 Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

4. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy

žák:

- Žák při pěstitelských pracích

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vedepěstitelské pokusy a pozorování
 - ošetruje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
 - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Učivo

Základní vybavení kuchyně
 Výběr, nákup a skladování potravin
 Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
 Technika v kuchyni - historie a význam

6. ročník

1+1 týdně, P

5.ročník

1. práce s technickým materiélem

Očekávané výstupy

žák:

- žák se seznámí s pěstováním a využíváním květin pro výzdobu
 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

Učivo

- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
 - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, - pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování
 - jednoduché pracovní operace a postupy

Komentář

kolík na sázení zeleniny, jmenovka , brousítokypřič

6. ročník**Kritéria hodnocení**

- žák se seznámí

2. Hygiena výživy- kuchyně**Očekávané výstupy****žák:**

- žák zvládá
  - pracovní postupy při stolování, hygienických návykách*
  - zásady zdravého stylu života*
  - volit správnou technologii v přípravě potravin*
- žák dodržuje
  - předpisy a hygienická pravidla,*
  - základní postupy při přípravě pokrmů*
  - zásady zdravého a příjemného prostředí*
- žák umí
  - organizovat a plánovat činnost
vysvětlit vztah mezi uspokojováním základních
lidských potřeb a hodnotou zdraví
souvislosti mezi tělesným, duševním a
sociálním zdravím;*

Učivo

- kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
- potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
- příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů skladování potravin
- úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině,
- hygiena výživy

Komentář

kuchařské knihy, jídelníčky
polévky, omáčky, saláty, pečivo,
úprava masa, režim dne -
životospráva

Průrezová téma**přesahy do učebních bloků:****přesahy z učebních bloků:****7. ročník**

1 týdně, P

7. ročník**I. práce s technickým materiálem****Očekávané výstupy****žák:**

- žák provádí
  - jednoduché práce s technickými materiály a
dodržuje technologickou kázeň*
  - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným
výběrem materiálů, pracovních nástrojů a
nářadí*
  - užívá technickou dokumentaci,*
  - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny
při práci*

Učivo

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

Komentář

plátová podložka, stojánek na kazety , jmenovka ke klíčům , věšáček na obrazy

2. technické výkresy**Očekávané výstupy****žák:**

- žák umí

sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model

navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a o

Komentář

technické výkresy jednoduchých modelů - pravoúhlé a kosoúhlé promítání čtení technických výkresů

Průlezová téma

přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:

7.ročník**Kritéria hodnocení**

- žák umí

8. ročník

1 týdne, P

1. Údržba v domácnosti**Očekávané výstupy****žák:**

- žák sestaví

podle návodu, náčrtu jednoduché elektrické obvody, jednoduché el. přístroje

dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

i, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti

-práce se stavebnice elektrotechnickými, elektronickými,
- návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program elektrotechnika v domácnosti - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

Komentář

stavebnice

2. trh práce**Očekávané výstupy****žák:**

- žák se orientuje

v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

Učivo

-povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce

- volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, , osobní

vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání,

8.ročník**9. ročník**

0+1 týdně, P

1. trh práce**Očekávané výstupy****žák:**

- žák využije
profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osobnosti při vstupu na trh práce

Učivo

informační základna pro volbu povolání práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

9. ročník**2. využití digitálních technologií****Očekávané výstupy****žák:**

- žák umí
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

Učivo

archivace
operační
systémy
bezdrátové
připojení-mobilní
operátoři

3. konstruování**Očekávané výstupy**

žák narýsuje, načrtne

Učivo

tvorba plánů domů, - PC
navrhování interiérů

6 Projekty

Název	Základní škola a mateřská škola, Skřivany		
školy	Základní škola a mateřská škola, Skřivany; Dr. Vojtěcha 100; 503 52 Skřivany		
Adresa	Skřivanská škola - naše škola		
Název	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání	
ŠVP	RVP ZV Základní	vzdělávání	Délka studia v letech: 9

6.1 Lyžování-týdenní lyžařský výcvik

Určen pro:
7. ročník
8. ročník
9. ročník

LVVZ -

pro žáky II., stupně (6. - 9. ročník dle zájmu dětí) - pravidelně jednou za dva roky

5denní pobyt na horách, s výukou a procvičováním lyžařských technik, chování v zimní přírodě, chování žáků v kolektivu, vzájemná pomoc, vývoj osobnosti mimo rodinu
- dle zájmu děti doplnit zájezdem s lyžováním do zahraničí - Alpy

6.2 Finanční gramotnost

Určen pro:
8. ročník
9. ročník

Dvoudenní projekt - žáci 8. a 9. ročníku

- skupinová práce s finanční hrou "Svoboda" , poznávání reálný pohyb peněz v životě v návaznosti na bankovní produkty životní situace

6.3 Zdravé zuby

Určen pro:
1. ročník
2. ročník
3. ročník

1.-3. - zdraví - rodina, vývoj člověka, zásady zdravé výživy, zásady osobní hygieny,

6.4 Mléko do škol

Určen pro:
1. ročník
2. ročník

Určen pro:
3. ročník
4. ročník

Určen pro:
5. ročník
6. ročník

Určen pro:
7. ročník
8. ročník

Určen pro:
9. ročník

Žáci celé školy

mají nárok na podporované mléčné výrobky ve všech dnech, kdy probíhá školní výuka. Nárok nemají během pobytů v prázdninových táborech podporováno - zdravá výživa do škol

6.5 Dopravní výchova

Určen pro:	1. ročník
	2. ročník
	3. ročník
	4. ročník
	5. ročník
	6. ročník
	7. ročník
	8. ročník
	9. ročník

Jednodenní až dvoudenní projekt - od školního roku

2014/2015 projekt rozdělen do tří kategorií

1. kategorie - žáci 1. - 3. třídy - hlavní téma CHODEC

pohyb na dopravním hřišti, cesta do škol a domů, dopravní značky, chování na ulicích

2. kategorie - žáci 4. - 5. třídy - hlavní téma CYKLISTA

pohyb na dopravním hřišti, cesta do škol a domů, dopravní značky, chování na ulicích

3. kategorie - žáci 6. - 9. třídy - hlavní téma CYKLISTA

pohyb na dopravním hřišti, dopravní značky, chování na ulicích, dopravní prostředky, pohyb mezi městy a ve městech jednoduchá oprava kola

žáci 9. třídy dle zájmu a schopnosti - rozšíření téma na MOTOCYKLISTU

6.6 Ovoce do škol

Určen pro:	1. ročník
	2. ročník
	3. ročník
	4. ročník
	5. ročník

Projekt pro I. stupeň

Základním cílem celého projektu „Ovoce a zelenina do škol“ je přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit správné stravovací návyky ve výživě dětí a tím zároveň bojovat proti dětské obezitě.

6.7 Chování člověka za mimořádných situací

Určen pro:	1. ročník
	2. ročník
	3. ročník
	4. ročník
	5. ročník
	6. ročník
	7. ročník
	8. ročník
	9. ročník

Jednodenní

projekt žáci 1. -

9. ročníku

nácvik - evakuace školy a evakuace rodiny, hlášení poplachu při povodních, záplavách, besedy s hasičskými sbory, dopravní nehody - chování,

I. pomoc

6.8 Zimní škola v přírodě

Určen pro:
2. ročník
3. ročník
4. ročník
5. ročník

pro žáky I. stupně (2. a 5. ročník dle zájmu dětí) - pravidelně jednou za dva roky - podle zájmu dětí každý rok 4 až 5 denní pobyt na horách s výukou počátečních prvků lyžařských technik, chování v zimní přírodě, chování žáků v kolektivu, chování mimo rodinu

6.9 Škola v přírodě

Určen pro:
1. ročník
2. ročník
3. ročník
4. ročník
5. ročník

projekt pro I. stupeň dle zájmu dětí

pobyt dětí v přírodě -

- délka 4 až 5 dní

základem je tří až čtyřhodinová výuka hlavních předmětů v netradičních podmínkách se zaměřením skupinovou práci a aktivity v přírodě

- chování v přírodě, ochrana přírody, zvyšování fyzické kondice, chování v kolektivu, vzájemná tolerance

-

7 Evaluace vzdělávacího programu

Název školy	Základní škola a mateřská škola, Skřivany		
Adresa	Základní škola a mateřská škola, Skřivany; Dr. Vojtěcha 100; 503 52 Skřivany		
Skřivanská škola - naše škola			
Název ŠVP	2013/2016	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Platnost	RVP ZV	Základní vzdělávání	Délka studia v letech: 9
Název RVP			

HONOCENÍ ŽÁKŮ

OBECNÉ ZÁSADY HONOCENÍ

Hodnocení žáků upravuje Vyhláška 48/2005 sb.

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnu, v čem se zlepší, v čem chybí a jak postupovat dále.

hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém.

Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné)

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se používá hodnocení slovní.

U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků.

Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrole, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Obecná pravidla pro hodnocení jsou součástí ŠVP ZV, Hodnotící řád na jednotlivých sekčích může být upravován a z těchto podkladů je vždy po schválení ředitelem školy vydán HŘ pro daný rok, se kterým jsou seznámeni žáci na úvodních hodinách, pro rodiče je volně k nahlédnutí.

KRITÉRIA HONOCENÍ

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje

FORMY OVĚŘOVÁNÍ VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ ŽÁKŮ

- písemné práce - slohové práce, testy, sondy, diktáty, cvičení...
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce
- projektové a skupinové práce
- projektové dny celoškolní

- soustavné diagnostické pozorování žáka
- vědomostní a dovednostní testy od akreditovaných firem

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA HODNOCENÍ PROSPĚCHU KLASIFIKACÍ

Prospěch žáka v jednotlivých vyučujících předmětech je klasifikován stupni 1 - výborný , 2 - chvalitebný, 3- dobrý, 4- dostatečný, 5 - nedostatečný

Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka.

Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.

hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.

V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně nebo ústně informovat rodiče a konzultovat s nimi daný problém. Klasifikuje se vždy probrané , procvičené učivo, splnění výše zadaných aktivit žáka.

Všechny kontrolní písemné práce (pololetní, tematické) jsou vždy včas oznámeny žákům, aby měli dostatek času se na ně připravit (Kontrolní písemné práce se archivují 2 roky)

V jeden den může být zadána jen jedna písemná pololetní písemná práce.

SEBEHODNOCENÍ

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od prvního ročníku.

Hodnocení a klasifikace

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětu učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmu, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou

výchovného zaměření Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1

písm. e)

- prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- neprospěl(a)

Žák neprospěl, je -li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové.....)

Kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvarů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nahromadily v určitých obdobích.

Vyučující zajistí zapsání známk také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyt, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škola sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn žák se znova neprezkušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonné zástupci žáka požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

Výstupní hodnocení

Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o možnostech žáka jeho nadání

předpokladech pro další vzdělávání nebo pro

uplatnění žákachování žáka v průběhu povinné

školní docházky

dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. listopadu Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Komisionální přezkoušení

- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad

- Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy

- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat

opravnou zkoušku.Opravná zkouška

- Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech
- Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmínečně nejbližší vyšší ročník.
- Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku

- O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

Přezkoušení

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Je-li

vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení příslušného školního inspektora. V takovém případě jmenuje komisi školní inspektor. Přezkoušení provede komise do deseti dnů. Výsledek přezkoušení je konečný, další přezkoušení žáka je nepřípustné.

Dodatečná zkouška

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za druhé pololetí.
- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován ani do 15. října, opakuje ročník.
- Který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího

ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky
ke vzdělávání průběh vzdělávání
školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní
komunitou výsledky vzdělávání
řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

3. Nástroje autoevaluace

- 3.1 rozbor dokumentace školy
- 3.2 rozhovory s učiteli, rodiči
- 3.3 dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- 3.4 srovnávací prověrky, dovednostní testy
- 3.5 hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních

činností hospitační činnost (v průběhu

celého škol. roku)

sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek škol. roku)
projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (§ 9 vyhlášky č.15/2005 Sb.)
(do konce září)projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)

dovednostní testy žáků - Kalibro

(podzim)mapa školy – Scio (dle
potřeby)

srovnávací prověrky (průběžně celý
škol. rok)dotazníky na klima školy (1x
za 2 roky)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady

V 1.- 5. ročníku probíhá nejčastěji ústně. Na druhém stupni ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů ústně nebo písemně, nejméně dvakrát ročně.

OVĚŘOVÁNÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Na prvním stupni probíhá v 1.-2. ročníku na závěr školního roku. A ve 3.-5. ročníku vždy na konci každého pololetí.

Pro žáky jsou připraveny projektové dny, při nichž třídní učitel sleduje naplňování kompetencí u jednotlivých žáků. Zástupce vedení školy sleduje úroveň v jednotlivých třídách a ročnících.

Výsledky pozorování jsou zpracovány a vyhodnoceny. Pomáhají k další práci s jednotlivci i kolektivem třídy.

Na druhém stupni ověřování klíčových kompetencí probíhá na základě školních i třídních projektů, dotazníků a pozorování jednotlivců a třídy.

Výsledky jsou opět zpracovány, vyhodnoceny a projednány s kolektivem tříd.